

Comitetul de Asistență a Prizonierilor Români de la Geneva, 1917-1919

pagina 12 ✓

Rolul BNR în reglementarea comerțului exterior cu mărci poștale în perioada 1933-1947

pagina 2 ✓

Controlul devizelor realizat și prin verificarea corespondenței poștale externe / The currency control made also by checking external postal correspondences

Mărci poștale personalizate (III)

pagina 8-11 ✓

W. C. Williams și programul spațial american

pagina 20-22 ✓

Dialogue entre maximaphiles

pagina 26-28 ✓

Tripleta gărilor - Mărășești, Vaslui, Ciulnița

pagina 34-37 ✓

Remember (9): Filatelia bucureșteană

pagina 38-39 ✓

Nicolae Grigorescu - 125 de ani de la naștere

pagina 40-42 ✓

inEDITORIAL

Oximoron filatelic

László KÁLLAI

În lingvistică combinarea a doi termeni contradictorii se numește *oximoron*. În activitatea poștală și filatelică, cel puțin în cel practicat pe plaiurile dâmbovițene, combinarea termenilor precum *marcă* și *poștală* este un adevărat oximoron. Sunt de acord că un glotolog serios mă poate contrazice, definind alăturarea celor două unități ale vocabularului românesc drept *paradox*. Nu sunt lingvist așa că rămân la varianta mea. *Oximoron!*

Celebrele expresii, precum curat-murdar (Caragiale), splendoare invizibilă (Rimbaud), piticii uriași (Victor Hugo), dulci otrăvuri (Blaga), luminoasa umbră (Eminescu), bucurie crudă (Racine), soare negru (Baudelaire), minunată nefericire (Cyrulnik), tăcere asurzitoare (Camus), plasă caldă de răcoare (Arghezi) au

continuare la pag. 1

A XXV-a apariție a revistei

Ilustrată maximă realizată de Asociația Filateliștilor din Botoșani (machete: dr. Ioan Damiiluc). Suport tipărit la Editura AXA Botoșani, marca poștală din seria „Poșta română - 150 de ani”, ștampilă ocazională - „A XXV-a apariție a revistei *philatelica.ro*”, 25.04.2013 710241 BOTOȘANI 1.

Reglementarea BNR a comerțului exterior cu mărci poștale 1933-1947

Fig. 3

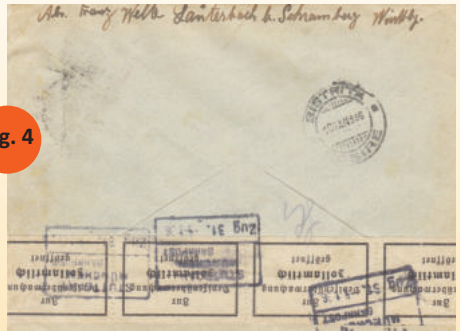

Fig. 4

Fig. 5

Fig. 6

Fig. 8

Fig. 9

Dieter Harting and Luis Frazao are the recipients of FEPA medals 2012

The FEPA Board analyzed the proposals received from the member Federations for the FEPA Medals 2012 and unanimously agreed on presenting them to:

FEPA Medal 2012 for exceptional service to organized philately:

- Dieter Hartig (Germany).

FEPA Medal for exceptional philatelic study and research:

- Luis Virgílio De Brito Pereira Frazão (Portugal), author of „Pre-Filatelia Portuguesa. Marcas postais utilizados em Portugal continental

na época pré-adesiva (1799/1853)” (*Postage Stamps (Handstruck and Handwritten) used In Mainland Portugal in the Pre-stamp Period (1799-1853)*), published in september 2012.

The FEPA Board took also in consideration the following candidates:

- Hannu Kauppi, for „Yleismerkkit 1930” (*Model 1930 Definitive Series, Finland*) published by Oy Finlandia 88 Ab (Finland);
- Valter Astolfi (Italy), for „Il telegrafo in Italia 1847-1946” (*The*

Telegraph in Italy 1847-1946), published by the Associazione Italiana Collezionisti Posta Militare, Rimini.

FEPA Certificate of Appreciation for outstanding activities for the promotion of philately:

- Briefmarken- und Münzensammlerverein - Gmunden (Austria)
- Postal History Committee - Hungarian Stamp Federation (MABEOSZ) - Budapest (Hungary);
- Unione Italiana Collezionisti Olimpici e Sportivi (UICOS) - Rome (Italy).

Giancarlo MOROLLI, RDP

Un sfârșit de etapă anunțat

Am investit - alături de un grup restrâns de colaboratori apropiați - timp, energie, cunoștințe și resurse materiale pentru fondarea și dezvoltarea acestei publicații.

Expoziția internațională de literatură filatelică **iph@2012** reprezintă o bornă a recunoașterii eforturilor noastre.

Lucrările publicate de revistă au îmbinat rigoarea academică specifică studiilor și cercetării cu relatarea de știri ancorate în realitatea cotidiană. Altfel spus - trecut și prezent pentru a privi în viitor.

Materialele ce au văzut lumina tiparului în această revistă au acoperit toate domeniile filateliei, o pondere mai mare înregistrând: filatelia tematică (23%), istoria poștală (18%), întregurile poștale (8%).

Revista philatelica.ro respiră pe trei continente, chiar dacă cărcotașii din arealul românesc o neagă.

Este un sfârșit de etapă pe care alții ar trebui să-l preia și să-i dea un nou impuls, poate într-un nou format.

În această zi, schimbând prefixul, am constatat că am obosit. Așa că revista philatelica.ro și marca înregistrată philatelica.ro sunt de vânzare.

Cine le cumpără? Poate cărcotașii din arealul românesc. Să auzim numai de bine!

Scootsdale, 22 martie 2013

Dan N. DOBRESCU

Cu plăcăciune, Boierule!

Pe-aici a început să plouă mișelește
Și fără noimă și fără de timp potrivit
Primăvara ar fi, dacă altceva nu este,
Cu păsărele cufundate și ameteite de ciripit.

Nevăzând prea departe prin vălul de ploaie
Și neputând face nimic din ce-am gândit
O moleșeală perfidă și halucinantă mă-ndoaie
Spre patul pe care oricum n-am dormit.

Și deodată știu străfulgerat ce am de făcut,
Lumina s-aprinde în mine și-n toate pe-afară
Căci de la Domnul, când maica ta te-a făcut,
Abia acum, cu toții iubind, deodată aflară.

La mulți ani cu sănătate, Dane!
Tot ce îți dorești!

Faci parte, după cum n-am ascuns niciodată, din-
tre *Oamenii exponențiali* cu care m-am întâlnit și
care m-au și fermecat.

București, 22 martie 2013

Alexandru BOTU

director tehnic IPA București

Oximoron filatelic

urmare de pe coperta 1

devenit clișee folosite deopotrivă la tribuna parlamentului, dar și de populația mahalahlor.

Expresia *marcă poștală* pentru filateliștii care au de a face cu mărcile emise de Poșta Română în ultimii ani nu este doar un clișeu ci un adevărat oximoron. Cele două verbe au început să se contrazică și produc deseori zămbete, precum sintagma folosită cu măiestrie de Caragiale, *curat-murdar*. Dacă fac un mic exercițiu pot afirma că *marca poștală* (un prim oximoron) este o afacere *curat-murdară* (un al doilea oximoron). Emite-rea unor mărci poștale 🤔 care nu au nici o legătură cu serviciile poștale (de multe ori nici nu există tarif valabil pentru o valoare nominală) face ca emisiunile administrației poștale să ajungă drept emisiuni speculative, fără o reală valoare filatelică. Chiar dacă *timbrele* (mulți filateliști, chiar și cunosători, din neglijență sau neștiință definesc *marca poștală* drept *timbru*; eu în acest caz folosesc această formulare în mod intenționat) pot fi folosite pentru francarea unor trimiteri poștale, acest lucru se realizează aproape exclusiv în scop filatelic.

Sunt valori nominale care sub nici o formă nu se găsesc în comerțul Poștei Române (în mare parte este vorba despre valorile nominale mari) în locul lor angajații poștei folosesc combinații din valori nominale mai mici. Mai interesant este că în circuitul poștal nu ajung acele, deja celebre, combinații (de exemplu minicoli cu viniete) în ciuda informațiilor oficiale conform cărora un număr de asemenea piese sunt comercializate la ghișeele oficiilor poștale. În ultimele săptămâni am că-

lătorit în majoritatea orașelor mari (Cluj, Timișoara, Iași, Constanța, Craiova etc.) și am încercat să achiziționez de la poștă asemenea piese. În zadar, cei de la ghișee nici nu știau despre aceste timbre. Peste tot mi s-a oferit spre francare diferite combinații de mărci poștale cu valoare facială mică. Ce m-a revoltat cel mai mult este că cu aceste francări multivalorice rareori se puteau realiza exact pentru tariful necesar solicitat de mine, iar angajații poștei îmi cereau să plătesc peste tarif. Firește peste un timp și aceste trimiteri vor fi valoroase din punct de vedere filatelic.

Un alt aspect bizar privind emisiunile din România zilelor noastre este că aceste combinații (minicoli, minicoli cu viniete, combinații de diferite valori nominale într-o minicoală etc.) nu sunt evidențiate în registrul WADP (World Association for the Development of Philately) - Numbering System (WNS). Altfel spus, ele oficial sau mai exact cu recunoașterea forurilor internaționale, nici nu există. În această privință am înțeles că s-a renunțat la înregistrarea acestor apariții pe motive financiare (WADP cere o sumă de bani pentru fiecare reper catalogat).

Qui bono? Qui prodest?

Nu știu! La bugetul statului nu aduce o sumă așa de importantă încât să se facă un compromis de acest gen. Că ar exista interese personale și se fac afaceri oneroase?, este foarte posibil. Dar nu înțeleg cum niște indivizi ireponsabili duc de răpă numele și așa pătat al mărcii poștale românești. Pe cine înțelege rog să-mi explice.

p.s. - *Cuvântul „oximoron” este oximoronic în sine, fiind compus din doi termeni care se opun ca semnificații: oxus (ascuțit, pătrunzător; deștept - fig.) și moros (tocit, prost) (wikipedia.ro).*

Rolul Băncii Naționale a României în reglementarea comerțului exterior de mărci poștale în perioada 1933-1947

Dr. Cristian-Andrei SCĂICEANU, PhD

Dezele (din fr. *Devises*) sunt „documente de credit și de plată (cambii, cekuri etc.) emise în valută străină și pe baza cărora beneficiarul obține o anumită cantitate de valută dintr-o altă țară; mijloc de plată în valută străină”¹. În anumite situații un stat poate apela la instrumente de control al circulației dezelelor pe teritoriul său, atunci când se apreciază că situația existentă impune astfel de măsuri. Controlul dezelelor poate avea, de la caz la caz, diverse forme, dar în general vizează unele restricții de utilizare a acestora pentru limitarea eventualelor inconveniente ce pot afecta economia unui stat în anumite momente².

Printre documentele denumite generic dezele intră și mărcile poștale, iar primul caz pe care l-am întâlnit legat de controlul exportului de timbre este cel al Germaniei. Situația economică a acestei țări la sfârșitul Primului Război Mondial era destul de gravă și în aceste condiții s-au impus restricții, printre altele, și la libera circulație a dezelelor, inclusiv a mărcilor poștale³. O dovadă în acest sens este controlul dezelelor realizat prin verificarea corespondenței poștale externe (Fig. 1 - *coperta 1* și Fig. 2). Instaurarea unui regim autoritar în Germania a dus, pe termen scurt, la redresarea economică a țării, obținută însă și prin măsurile restrictive luate. Printre acestea, din nou apare verificarea corespondenței poștale externe din punct de vedere al controlului dezelelor (Fig. 3 și Fig. 4 - *coperta 2*). ▶▶▶

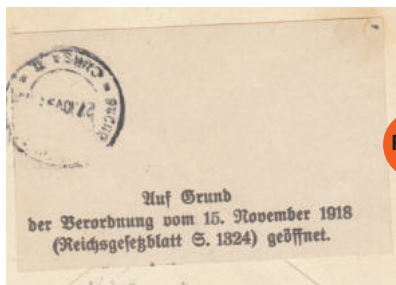

Fig. 2

The purpose of the Romanian National Bank in the settlement of the foreign stamps commerce in the period 1933-1947

The currencies (French *Devises*) are „credit and charge documents (bill, checks etc) issued in foreign currency and on which the beneficiary obtains a certain amount of foreign money; a method of payment in foreign currency”¹. In some situations, a state can appeal to instruments controlling the currency circulation in its territory, when it considers that the situation requires such measures. Currency control can take, from one case to another, different shapes, but generally addresses some restrictions in using currencies for limiting potential inconveniences that can affect the economy of a state in certain moments².

Among the documents generically called currency, they also include stamps, and the first case I met related to controlling stamp export, was the one in Germany. The economic situation of this country at the end of WWI was quite severe and in those conditions they applied restrictions, among others, to the free circulation of currency as well, including stamps³. Evidence in this respect is the currency control made also by checking external postal correspondences (Fig. 1 - *cover 1* and Fig. 2). Establishment of an authoritarian regime in Germany led, on short term, to the country's economy recovery, obtained also by the restrictive measures taken. Among these, we find again the check of external postal currencies from the currency control point of view (Fig. 3 and Fig. 4 - *cover 2*).

In our country, the first measures taken for settlement of currency circulation are included in *The law of commerce with currency* from October 1st, 1932. According to said law, The National Bank of Romania was authorized to make the necessary controls, both at company level, as well as at individual people. Breaking this law considered a contravention and was punished, by case, by fine or imprisonment. For carrying out the provisions of this law, in the central of The National Bank of Romania *The Currency and Foreign Exchange Inspectorate* was established. The newly founded structure had, among attributes, authorizing payments ▶▶▶

¹ Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan”, *Dicționar explicativ al limbii române*, ediția a III-a revăzută și adăugită, București, Editura Univers Enciclopedic, 2009.

² Există prevederi chiar în sfera dreptului internațional care fac referiri la controlul dezelelor în România. Astfel, Tratatul de Pace din 10 februarie 1947 dintre România și Puterile Aliate și Asociate menționa într-unul din alineatele art. 24 posibilitatea existenței unui control al dezelelor în țara noastră („Monitorul Oficial” nr. 199 din 30 august 1947).

³ Măsurile luate nu au reușit nici pe departe să rezolve situația, astfel încât Germania se va confrunta în următorii ani cu o criză economică de proporții, în care inflația a atins cote astronomice.

¹ The Romanian Academy, „Iorgu Iordan”, Institute of Linguistics, *Dictionary of the Romanian Language*, the 3rd edition, revised and expanded, Bucharest, „Univers Enciclopedic” Printing House, 2009.

² There are provisions in Law of nations referring to the control of currency in Romania. So, Treaty of Peace, from February 10th, 1947 between Romania and the Allied and Associated Powers mentioned in one of the paragraphs from the art. 24 the possibility of the existence of currency control in our country („Monitorul Oficial” no. 199 of August 30th, 1947).

³ The measures which has been taken could not solve nowhere near the situation, so that Germany will confront next years with an economical big crisis, when the inflation has reached high rates.

În țara noastră primele măsuri luate pentru reglementarea circulației devizelor sunt cuprinse în *Legea pentru comerțul cu devize* din 1 octombrie 1932. Conform prevederilor acestei legi, Banca Națională a României era autorizată să facă controalele necesare, atât la nivelul firmelor, cât și la cel al persoanelor particulare. Încălcarea dispozițiilor legii era considerată contravenție și se pedepsea, după caz, cu amendă sau închisoare. Pentru ducerea la îndeplinire a prevederilor legii în centrala Băncii Naționale a României s-a înființat *Inspectoratul Devizelor și al Schimbului cu Străinătatea*. Structura nou înființată avea printre atribuții autorizarea plății mandatelor poștale externe și a operațiunilor filatelice de import-export⁴. În consecință, la începutul anului 1933 s-au luat de către Banca Națională a României primele măsuri pentru controlul exportului de mărci poștale prin corespondență privată. Confruntându-se cu reacții negative, atât în țară, cât și peste hotare, banca centrală a dat dovadă de flexibilitate și a renunțat, prin Ordinul nr. 34.260/20 din mai 1933, emis de *Oficiul de Control al Devizelor*, la măsurile anunțate inițial⁵. În martie 1938, pe fondul instaurării în România a unui regim autoritar, se revine la restricțiile referitoare la exporturile de mărci poștale efectuate de către filateliștii amatori, cărora li se stabilea un plafon de 2.000 lei lunar în limita căruia puteau să facă operațiuni de export fără autorizarea BNR.

Pentru a promova vânzarea colițelor „Pentru înzestrarea Armatei”, puse în circulație în 1940, „Direcțiunea Generală P.T.T.” a obținut de la BNR, în mod excepțional, ca expedierea acestor colițe în străinătate să se facă fără restricții din partea băncii centrale, numai prin intermediul D.G.P.T.T. Poșta a stabilit un plafon de 10.000 lei pentru filateliștii înscrși în societăți filatelice autorizate și 1.200 lei pentru orice particular. Timbrele puteau fi expediate în străinătate numai prin scrisori recomandate, depuse direct la oficiile P.T.T. care au primit instrucțiuni în acest sens⁶.

Alte reglementări importante referitor la exportul de mărci poștale sunt cuprinse în prevederile Decretului-lege nr. 668/1940 pentru promulgarea Legii nr. 178/1940 privind schimburile cu străinătatea⁷, în Legea nr. 285/1947 pentru modificarea și completarea unor dispozițiuni din *Legea pentru comerțul de devize* din 1 octombrie 1932 și a altor legi pentru reglementarea schimbului cu străinătatea⁸. Mai trebuie ▶▶▶

for external postal mandates and import-export philatelic operations⁴. As a result, at the beginning of the year 1933, the first measures were taken by BNR to control the export of stamps through private correspondence. Faced with negative reactions, both in the country as well as abroad, the central bank showed flexibility and abandoned, through The Order number 34.260/20 of May 1933, issued by *The Currency Control Office*, the initial measures announced⁵. In March 1938, based on an authoritarian regime installed in Romania, it returns to the restrictions regarding stamp exports made by amateur philatelists, for whom there was an established monthly ceiling of 2,000 lei, in limit which they could make export operations without BNR authorization.

To promote the sale of the sheets „For the endowment of the Army”, set into circulation in 1940, „P.T.T. General Direction” obtained from BNR, on an exceptional basis, the shipping of the sheets abroad to be made without restrictions from the central bank, only through D.G.P.T.T. The post established a 10,000 lei ceiling for philatelists registered in authorized philatelic societies and 1,200 lei for any individual. The stamps could only be sent abroad through registered letters, submitted directly at P.T.T. offices that have been instructed in this matter⁶.

Other important regulations regarding the export of stamps are contained in the Decree-Law no. 668/1940 on the enactment of the Law no. 178/1940 regarding foreign country exchanges⁷, in Law no. 285/1947 for amending and supplementing certain provisions of the *The law of commerce with currency* of October 1st, 1932 and of other laws for regulating foreign country exchanges⁸. We must also point out that following the agreement between The General Direction of P.T.T. and according the Journal of Finance Ministry nr 7.382 of November 23rd, 1947, used or mint stamps are considered currency.

During WWII, in accordance with legal dispositions, sending valuables through simple letters was forbidden. Sending stamps, used or mint, could only be made by registered letters and only with the BNR *Currency Inspectorate* approval. This measure had the purpose to facilitate identifying the postal item and the sender. Exporting stamps could be possible only with the obligation of importing foreign stamps or strong currency of the same value. Recording these exchanges ▶▶▶

⁴ Pentru contextul economic care a determinat apariția acestei legi vezi George Virgil Stoenescu (coord.), Elisabeta Blejan, dr Brândușa Costache, Adriana Iarovici, *Regimul valutar în România 1929-1939. Rezerva internațională a BNR 1920-1944*, București, Banca Națională a României, 2007.

⁵ Pentru detalii privind aceste aspecte vezi pe larg rolul B.N.R. în exportul de mărci poștale la Cristian Andrei Scăiceanu, *Istoria mișcării filatelice din România*, Editura Oscar Print, București, 2011, pp. 425-428.

⁶ *** *Schimb de mărci „Înzestrarea Armatei” prin scrisori*, în „Revista Societății Filatelice Române”, anul IV, nr. 3, martie 1940.

⁷ Publicat în „Monitorul Oficial”, partea I, nr. 53/1940 din 3 martie.

⁴ For the economical context which have determined the appearance of these laws, see George Virgil Stoenescu (coord.), Elisabeta Blejan, PhD Brândușa Costache, Adriana Iarovici, *Regimul valutar în România 1929-1939. Rezerva internațională a BNR 1920-1944*, / *Currency regime in Romania 1929-1939. The international reserve of B.N.R. 1920-1944*, Bucharest, National Bank of Romania, 2007.

⁵ For details regarding these aspects see „The role of B.N.R. in currency export” of Cristian Andrei Scăiceanu, *Istoria mișcării filatelice din România / The history of philatelic movement in Romania*, Oscar Print Printing House, Bucharest, 2011, pages 425-428.

⁶ *** *The stamps exchange with „The Army Endowment” stamps by letters*, in „Revista Societății Filatelice Române”, 4th year, no. 3, March 1940.

⁷ Published in „Monitorul Oficial”, First part, no. 53/1940 of March 3rd.

precizat faptul că în urma acordului încheiat cu Direcțiunea Generală a P.T.T. și în baza Jurnalului Ministerului de Finanțe nr. 7.382 din 23 noiembrie 1947 mărcile poștale, uzate sau neuzate, sunt considerate devalue.

În anii celui de-al Doilea Război Mondial, pe baza dispozițiilor legale, trimiterea de valori prin scrisori simple era interzisă. Expedierea mărcilor poștale, uzate sau neuzate, se putea face doar prin scrisoare recomandată și numai cu aprobarea *Inspectoratului Devezelor* din Banca Națională a României. Această măsură avea scopul de a facilita identificarea trimiterii poștale și a expeditorului. Exportul mărcilor poștale se putea face numai cu obligația de a importa mărci poștale străine sau devalue forte, de aceeași valoare. Evidența acestor schimburi se realiza la „cartotecă”, în cadrul unor structuri din BNR, care puneau la dispoziția celor interesați formulare tipizate⁸. Plicul conținând mărcile poștale exportate, după verificarea și sigilarea lui de către BNR, era înmănat expeditorului care-l depunea la oficiul poștal. Organele poștale aveau obligația să trimită plicul sigilat, împreună cu formularele însoțitoare, la *Censura Corespondenței Externe*. Similar, la sosirea în țară a corespondenței externe, organele de cenzură aveau obligația trimiterii la *Inspectoratul Devezelor* din Banca Națională a României a scrisorilor care conțineau mărci poștale. Aici erau invitați destinatarii trimiterii pentru completarea formularelor necesare, iar după aprobarea importului plicul era remis organelor de cenzură, de unde, prin intermediul Poștei, ajungea la destinatar. Trimiterile refuzate de destinatari erau înapoiate în țara de origine.

Solicitantul unui export de mărci poștale trebuia să completeze un formular special elaborat de BNR care însoțea ulterior plicul cu mărcile trimise. Totodată, solicitantul exportului trebuia să completeze și un alt formular, numit „cartotecă”, prin care-și lua obligația ca în termen de trei luni de la data înregistrării cererii să importe mărci poștale străine de valoare egală. Funcționarii BNR aveau obligația să verifice dacă timbrele din plic corespundeau cu cele specificate în formulare. Pentru evaluarea trimiterilor se utilizau prețuri minimale pentru mărcile poștale, fixate de către BNR prin *Inspectoratul Devezelor* și care se actualizau periodic. Exportatorul avea libertatea de a majora valoarea minimă stabilită de BNR. După verificarea trimiterii (Fig. 5 - coperta 2) se dădea aprobarea, se sigila plicul (Fig. 5 și Fig. 6 - coperta 2) pe care se menționa „Liberat autorizația Nr. ... Banca Națională a României” urmată de semnăturile autorizate să angajeze exportul (Fig. 7).

La importurile de mărci poștale procedura era similară. Toate plicurile bănuite că ar conține mărci poștale trebuiau reținute la oficiile poștale de destinație. ▶▶▶

was made at the „card file”, in the structures of BNR, that had printed forms⁹ available for those interested. The envelope containing exported stamps, after checking and sealing by BNR, was handed down to the sender, who deposited it at post offices. Postal bodies were obliged to send the sealed envelope, along with the accompanying printed forms, to *The External Correspondence Censure*. Similarly, at the arrival of a foreign correspondence in the country, the censure bodies had the obligation to send the letters containing stamps to the *Currency Inspectorate* of BNR. Here the addressees of the letter were invited to fill out the necessary papers, and after approving the import of the envelope, it was sent back to the censure body, from where, through the Post Office, reached its destination. Correspondences refused by the addressees were sent back to their country of residence.

The applicant for a stamp export had to fill out a form specially elaborated by BNR that later accompanied the envelope with the sent stamps. In the same time, the export applicant had to fill a separate form, called „card file”, by which he committed to the obligation that, within 3 months from the registering date, he would import foreign stamps of equal value. BNR clerks had the obligation to check if the stamps on the envelope matched the ones specified in the form. For evaluating correspondences they used minimal prices for stamps, set by BNR through *The Currency Directorate*, which was periodically updated. The exporter had the liberty to raise the minimal value set by BNR. After checking the correspondence (Fig. 5 - cover 2), they gave the approval, sealed the envelope (Fig. 5 and Fig. 6 - cover 2) on which they wrote „Liberat autorizația Nr. ... Banca Națională a României” (issued authorization No. ... The National Bank of Romania) followed by signatures authorized to engage export (Fig. 7).

Importing stamps procedure was similar. All envelopes suspected to contain stamps had to be kept at the destination post offices. In these situations, postal clerks had the obligation to invite at the post office the addressee and a BNR delegate, who would assist in the ▶▶▶

Fig. 7

⁸ Publicată în „Monitorul Oficial”, partea I, nr. 186 din 15 august 1947.

⁹ Pentru detalii privind evidența operațiunilor de import-export mărci poștale vezi Banca Națională a României, Secretariat, *Normative - Instrucțiuni de serviciu, Serviciile Aur, Import, Export, Relațiuni cu străinătatea, Restricțiuni pentru asigurarea stabilității monetei românești*, pp. Aur. Dev. 59 rev. 5 - rev. 11.

⁸ Published in „Monitorul Oficial”, First part, no. 186 of August 15th, 1947.

⁹ For details regarding the stamps import-export accounting records see the National Bank of Romania, Secretariat, *Internal Norms and Directives, Office for Gold, Import, Export, International Relationships, Restraints for insuring Romanian currency stability*, pages Gold-Currency - 59 revision 5 - revision 11.

În astfel de situații, funcționarii Poștei aveau obligația să invite la sediul oficiului poștal pe destinatar și pe delegatul BNR, care urmau să asiste la deschiderea plicului de către organele poștale. Dacă se constata că în plic se aflau mărci poștale, se verifica dacă timbrele din trimiterea poștală sunt cele cuprinse în factura sau nota expeditorului, care trebuia să însoțească scrisoarea, și apoi plicul era transmis delegatului BNR. Urma prezentarea destinatarului la sediul BNR pentru solicitarea autorizației de import, pe un formular tipizat. În cazul unui import în compensare, ca urmare a unui export anterior, se făcea mențiunea „scăzut la cartoteca nr. ...” după care se elibera plicul destinatarului împreună cu formularele respective. Pe factură se făcea mențiunea „epuizat cu aprobarea nr. ... val. ...”. Atunci când importul era anticipat, pe formulare și pe factură trebuia făcută mențiunea „Aprobat importul anticipat nr. ..., în val. de Sfr. ..., Fr. frs. ..., Lei ... etc”. În baza unui import anticipat destinatarul din România putea exporta în compensație, fără a i se mai lua obligația la „cartotecă”, caz în care se puneau următoarea rezoluție „Aprobat exportul de mărci în val. de ... în compensația importului anticipat nr. ...”. Se făcea mențiunea și pe factura importului anticipat, astfel încât aceasta să nu mai poată fi utilizată pentru un alt export în compensație.

Filateliștilor amatori li se fixa un plafon de 200.000 lei în limita căruia puteau face exporturi de mărci poștale, cu respectarea procedurilor arătate mai sus. În cazurile în care un filatelist putea demonstra că plafonul nu-i este suficient pentru schimburile de mărci poștale necesare completării colecțiilor proprii, acesta putea solicita majorarea plafonului. După o verificare temeinică, Banca Națională a României putea acorda o majorare de plafon, în situațiile justificate.

Solicitanții care dețineau firme al căror obiect de activitate declarat era „comerțul de filatelie” nu erau supuși unor plafoane lunare, putând exporta oricâte timbre doreau, cu respectarea normelor de export în vigoare. Evaluarea mărcilor poștale exportate era calculată după valoarea nominală a timbreelor atât timp cât acestea aveau putere de francare. Pentru timbrele care fuseseră retrase din circulația Banca Națională a României întocmea periodic liste de prețuri în conformitate cu tendințele pieței filatelice. Pentru operațiunile cu caracter filatelic Banca Națională a României putea apela la concursul unor filateliști „de încredere”.

În 1946 compartimentul filatelic din cadrul *Inspectoratului Devizelor* funcționa în Palatul Chrissoveloni, din strada Lipscani nr. 18, la etajul IV și era condus de Vasile Seceleanu¹⁰. Presa filatelică a epocii îl considera „un vechi filatelist”¹¹. Nu am întâlnit alte date care să confirme pasiunea pentru filatelie a funcționarului ▶▶▶

opening of the envelope by the postal bodies. If they found that there were stamps in the envelope, they would check if the stamps in the correspondence are registered in the invoice or note of the sender, that had to accompany the letter, and then the envelope was given to BNR delegate. Next followed the addressee presenting at the BNR headquarter to apply for the import authorization, on a special form. In the case of a compensating import, as a consequence of a previous export, they wrote the mention „decreased from card file no. ...” after which they released the envelope and forms to the recipient. On the invoice they wrote the mention „depleted with authorization no. ... value ...”. When the import was anticipated, the mention „anticipated import approved no. ..., of value ... by Sfr. ..., Fr. frs. ..., Lei ... etc” was written on the form and on the invoice. On the basis of an anticipated import, the Romanian addressee could export in compensation, without removing the obligation to the „card file”, in which case they wrote the next „approved export of stamps of value ... in compensating anticipated import no. ...” They also wrote this on the anticipated import invoice, so that this could not be used for another compensating export.

For amateur philatelists, a limited quote of 200,000 lei was established for the stamps export, in compliance with above mentioned procedures. In the cases where a philatelist could demonstrate that the ceiling is not sufficient for exchanging stamps he could ask for an extension. After a serious examination, the National Bank of Romania could grant an increase of the ceiling, if the situations were justified.

The applicants who owned companies of which the declared object of activity is the „philatelic trade” were not subject to monthly ceilings, being accepted to export as much stamps as they wanted in compliance with the rules in force. The evaluation of the exported stamps was calculated in accordance with the stamp’s face value as long as they had postage power. For the stamps which were out of service the National Bank of Romania periodically made price lists in accordance with the philatelic market tendency. For some operations with philatelic character the National Bank of Romania could recourse to some „reliable philatelists”.

In 1946 the philatelic department of *The Foreign Currencies Inspectorate* was working in the Chrissoveloni Palace from 18 Lipscani str., at 4th floor and was headed by Vasile Seceleanu¹⁰. The philatelic press of the epoch considered him an „old philatelist”¹¹. I did not find other data confirming the passion for philately of this bank officer. But undoubtedly this one ▶▶▶

¹⁰ Vasile I. Seceleanu (1913, Nazarcea, jud. Constanța - ?). După absolvirea în 1937 a Academiei Comerciale din București, Secția Administrativă, a fost angajat funcționar la Banca Românească, iar din noiembrie 1938 și până la pensionare, în 1966, a lucrat la Banca Națională a României în sectorul relațiilor cu străinătatea.

¹¹ Vezi Cristian Andrei Scăiceanu, *op. cit.*, p. 426.

¹⁰ Vasile I. Seceleanu (1913, Nazarcea, Constanța County - ?). After graduating in 1937 from the Commercial Academy, the Administrative Section, he worked as clerk at the Romanian Bank, and from November 1938 up to his retirement, in 1966, he worked at the National Bank of Romania at the department for foreign relationships.

¹¹ See Cristian Andrei Scăiceanu, *work cited*, p. 426.

banca. Fără îndoială însă că acesta avea un minimum de cunoștințe necesare îndeplinirii unei sarcini de serviciu deloc ușoară. Reglementările Băncii Naționale a României privind desfășurarea comerțului exterior cu mărci poștale au fost întâmpinate, în general, cu nemulțumire de mediile filatelice. De aceea este curioasă simpatia cu care îl prezenta presa filatelică pe Seceleanu. Putem să considerăm aceasta drept un act de „import anticipat”? Adică filateliștii bucureșteni l-au primit cu bunăvoință pe cel care urma să le controleze exporturile de mărci poștale, cu speranța unei atitudini binevoitoare a acestuia. Această practică a fost intens folosită de organele de presă ale filateliștilor români. Sunt numeroase situațiile în care numirea unor persoane în anumite funcții era salutăată cu bucurie și speranță de filateliști, aducându-li-se elogii, dar uneori și plusând prin aprecieri de genul „un cunoscut filatelist”, „vechi filatelist” sau „prieten al filateliștilor”. Pe măsură ce solicitările, îndreptățite sau nu, ale filateliștilor nu au fost rezolvate de cel în cauză, acesta devenea „dușmanul filateliștilor”. Bănuim și în cazul lui Seceleanu o atitudine similară.

Circulara BNR nr. 747 din 11 septembrie 1947 precizează condițiile efectuării operațiunilor de import-export de mărci poștale, preluând prevederile unei circulare mai vechi (nr. 1085 din 9 decembrie 1946) și adaptându-le ca urmare a stabilizării monetare din 15 august 1947¹². Noua circulară stabilea, printre altele, o taxă de 2% din valoarea mărcilor poștale exportate, prețul diverselor formulare puse la dispoziție, cursul de vânzare al leului în capitale din Europa, Asia și SUA, precum și prețurile minimale ale unor serii de mărci poștale emise în perioada 1939-1947.

Analizând sistemul de schimb filatelic cu străinătatea derulat prin intermediul Băncii Naționale a României, remarcăm următoarele aspecte:

1. Banca Națională a României a avut anumite atribuții în desfășurarea acestei activități ca urmare a prevederilor conținute de legislația vremii și generate de situația politică și economică existentă. Analiza fenomenului în afara acestui context ar fi o eroare. Nu există argumente care să susțină un interes al BNR în domeniu, așa încât putem considera că implicarea instituției în exportul de mărci poștale nu a fost, în nici un caz, dorința băncii, ci doar o atribuție generată de efectul legii.

2. Este adevărat faptul că o parte a filateliștilor au fost nemulțumiți de rigorile la care erau obligați să se supună, dar acestea îi vizau doar pe cei care, prin natura activității de schimb filatelic cu străinătatea, puteau fi asimilați unor exportatori, fie ei și de mărci poștale.

3. Banca Națională a României a dat dovadă de mare flexibilitate în aplicarea măsurilor restrictive, fie renunțând temporar la ele - cazul din 1933 - , fie prevăzând în propriile regulamente posibilitatea majorării plafonului lunar de schimb în cazurile bine justificate.

4. Sistemul de evidență al mărcilor poștale ▶▶▶▶

had minimal knowledge required to fulfill a service task, which is not easy at all. The regulations of the National Bank of Romania regarding the development of the international trade with stamps were generally greeted with dissatisfaction by the philatelic media. That's why is curious the sympathy with which Seceleanu is presented by the philatelic press. May we consider this as an act of „prior import”? Have the philatelists from Bucharest willingly received the man who was going to control the stamps trade because of the hope in getting his good feeling. This practice was intensively used by the Romanian philatelist's publications. There are a number of situations in which the appointment of some people to hold offices was greeted with joy and hope by philatelists, eulogizing them and even sometimes appreciating them as a „well known philatelist”, „old philatelist” or „friend of philatelists”. As far as the philatelist's demands, justified or not, were not solved by the respective person, this one became „the enemy of philatelists”. We supposed a similar attitude regarding Seceleanu also.

The circular no. 747 of September 11th, 1947 of the National Bank of Romania specifies the conditions for performing stamps import-export operations, taking the provisions of an older circular (no. 1085 of December 9th, 1946) and adapting them following the monetary stabilization of August 15th, 1947¹². The new provision established, among others, a tax of 2% from the value of the exported stamps, the price of different forms put at the disposal, the exchange rate for leu in different capitals of Europe, Asia and USA, and also the minimal prices of some series of stamps issued between 1939 and 1947.

Analyzing the international philatelic exchange realized through the National Bank of Romania, we see the following aspects:

1. The National Bank of Romania had some responsibilities in the development of this activity as a result of the provisions from that time legislation and generated by the existing political and economical situation. The analysis of the phenomenon outside of this context would be an error. There are no arguments to sustain an interest of BNR in this respect, so we might consider that the involvement of the institution in stamps export was not at all the desire of the bank, but only a responsibility given by the effect of the law.

2. It's true that part of philatelists were discontent by the restrictions to which they have to obey, but these concerned only the persons who, by the nature of their activity in international stamps exchange, could be assimilated to the exporters, even of stamps.

3. The National Bank of Romania proved a great flexibility in the application of restrictive measures, either by temporary abandonment - the case from 1933 - or by laying down in its regulations the possibility of increasing the monthly exchange ceiling, in the case of well justified situations.

4. The system for recording the stamps that ▶▶▶▶

¹² Banca Națională a României, *Colecția de circulare a BNR*, pp.1169-1174.

¹² The National Bank of Romania - *BNR collection of circulars*, pp.1169-1174.

intrate și ieșite din țară prin schimbul individual cu străinătatea, pus la punct de către Banca Națională a României în anii celui de-al Doilea Război Mondial, a fost folosit cu succes și în perioada comunistă (Fig. 8 și Fig. 9 - coperta 2). Din anul 1958, când a fost înființată Asociația Filateliștilor din România, acesta a trecut în administrarea noilor organizații, fiind folosit până la începutul anilor '90.

5. Banca Națională a României a dat dovadă de tact și discreție în aplicarea măsurilor ce reglementau operațiunile de import-export de mărci poștale, evitând situațiile neplăcute care puteau să apară într-o lume plină de orgolii, cum era cea a filateliștilor. Astăzi, pliurile care au trecut prin acest sistem au devenit piese filatelice rare și apreciate de către filateliști.

6. Banca Națională a României a aplicat în mod eficient măsurile de reglementare a schimbului filatelic cu străinătatea, astfel încât verificările efectuate de Serviciul Special de Informații (S.S.I.) în anul 1940, privind traficul de valută, nu au evidențiat niciun filatelist printre cele 36 de persoane depistate că au încălcat dispozițiunile legii devalizelor¹³.

7. Prin reglementările impuse filateliștilor li s-a asigurat o oarecare protecție în cazurile în care partenerul extern de schimb nu a mai trimis timbrele în contrapartidă. Înregistrarea unui export de mărci poștale la Banca Națională a României putea fi folosită de filatelistul păgubit în susținerea unei reclamații adresată poliției din orașul de reședință al partenerului din străinătate.

8. Faptul că legislația unui stat consideră mărcile poștale drept devize este onorant pentru filateliștii din acea țară, căci astfel mărcile poștale colecționate de ei au un statut deosebit, cu importanță și valoare recunoscute de către autorități.

¹³ Urmăind acțiunile de trafic de valută și contravenții la legea devalizelor, S.S.I. ajunge la concluzia că asupra unei mari părți din depozitele de bani aflate în străinătate, se dau dispoziții de plată de către proprietarii acestora aflați în România, la băncile respective, către terțe persoane. Prin interceptarea corespondenței bănuite a conține astfel de dispoziții s-au putut identifica, până la 1 ianuarie 1941, 36 de persoane care se ocupau cu astfel de operațiuni (Arhivele Naționale ale României - Arhivele Naționale Istoric-Centrale, *Fond Președinția Consiliului de Miniștri - S.S.I.*, dosar nr. 13/1940, f. 52-54). Către sfârșitul anilor '80, pe fondul agravării crizei din România, situația s-a schimbat mult, comerțul ilegal de mărci poștale cu străinătatea fiind una dintre puținele căi prin care românii puteau obține valută. Serviciul Special „S” al Securității a identificat, prin interceptarea corespondențelor poștale, numeroși filateliști care trimiteau mărci poștale în străinătate pentru a obține valută, aparatură electronică sau alimente. În arhiva Securității sunt numărate exemple în acest sens, ne limităm la un singur exemplu, ales datorită numelor importante din Securitate implicate în caz. Prin adresa nr. 373/OD/00145419 general-maior Aurelian Mortoiu transmitea ordinul ministrului adjunct general-maior Gianu Bucurescu de luare în lucru activ a unui filatelist pentru că se ocupa cu schimburi filatelice ilegale cu străinătatea, de pe urma cărora a încasat sume importante în valută (ACNSAS, *Fond Informativ*, dosar I-257988, vol. 1, f. 60; pentru alte detalii privind supravegherea informativă a filateliștilor bănuți că ar vinde mărci poștale în străinătate vezi pe larg la Cristian Andrei Scăiceanu, *op. cit.*, pp. 440-472).

came out of the country or that have entered the country by individual international exchange, elaborated by the National Bank of Romania during the years of the WWII was successfully used during the communist period also (Fig. 8 and Fig. 9 - cover 2). Since 1958, when the Association of the Philatelists from Romania was founded, it passed in the administration of the new organization, being used until the beginning of 90's.

5. The National Bank of Romania proved tact and discretion in the implementation of the measures for settlement of the stamps import-export operations, avoiding the unpleasant situations that could arise in a world full of egos, like that of philatelists. Today, the envelopes which passed through this system became rare and valuable philatelic items appreciated by philatelists.

6. The National Bank of Romania effectively brought into force the regulatory measures for international philatelic exchange, thus the verifications made by the Special Intelligence Service (S.S.I.) in 1940 regarding the currency traffic did not mention any philatelist among those 36 persons found to violate the provisions of the currency law¹³.

7. By the regulations imposed to philatelists they were somehow protected if the external partner of the exchange did not send the stamps in counterpart. The registration of the stamps export to the National Bank of Romania could be used by the injured philatelist to sustain the claim to police from the city of residence of the foreign partner.

8. The fact that the legislation of a state considers the stamps as currency is an honor for the philatelists from that country, because this way the stamps collected by them have a special statute, with a recognized importance and value.

¹³ Following up the actions regarding the currency traffic and contraventions to the currency law, S.S.I. reaches the conclusion that upon a large part from money deposits from abroad, payment disposals are given to the respective banks, by their owners located in Romania, to third persons. Intercepting the correspondence supposed to contain such disposals it was possible to identify, until January 1st, 1941, 36 persons dealing with such operations (National Archives of Romania - National Archives, *Fond Președinția Consiliului de Miniștri - S.S.I.*, dosar nr. 13/1940, f. 52-54). At the end of 80's, on the background to the crises from Romania, the situation changed a lot, the postage stamps illegal trade with the countries from abroad being one of the opportunities for the Romanians to get currency. The Special Service „S” of Securitate identified, by the interception of the correspondence, a large number of philatelists who sent stamps abroad for getting currency, electronics or food in exchange. In the Archive of Securitate there are many such examples, we mention only one because of the important names from Securitate involved here. By the letter no 373/OD/00145419 major-general Aurelian Mortoiu transmitted the deputy minister order, major-general Gianu Bucurescu, to make a serious analyse of a philatelist because he was dealing with illegal philatelic exchange made with foreign countries, obtaining important currency (ACNSAS, *Informative Fund*, file I-257988, tome 1, f. 60; for other details regarding the informative surveillance of the philatelists supposed to sell stamps in foreign countries see Cristian Andrei Scăiceanu, *work cited*, pp. 440-472).

Mărci poștale personalizate (III)

László KÁLLAI

Achiziționarea unor mărci poștale personalizate presupune o serie de operațiuni cu ajutorul calculatorului. Astfel, dacă nu aveți cunoștințe temeinice (cunoștințe de limbă engleză, prelucrare imagine, operarea plății prin diferite servicii online etc.) vă recomandăm să consultați un cunoscător.

În cele ce urmează voi aborda câteva dintre etapele ce caracterizează procesul de efectuare a unei comenzi online de mărci poștale personalizate⁶. Pentru realizarea unor mărci poștale personalizate de bună calitate (din punct de vedere tehnic, dar și în privința conținutului imaginii și a textului) trebuie respectate o serie de reguli. Practic trebuie să avem în vedere toți pașii care se parcurg la realizarea unei mărci poștale clasice (multiplicată în tiraj mare într-o tipografie specializată).

În prima etapă trebuie să luăm o decizie în privința tematicii.

1. În cazul unor comenzi pentru folosință personală (trimiterea invitației la nuntă sau diferite aniversări) cel mai indicat este să folosim propunerile de grafică ale operatorului (Fig. 12).

2. În cazul realizării unor mărci poștale personalizate (sau alte efecte poștale) cu scop publicitar (promovarea unor produse sau servicii ori pentru a mediatiza un eveniment social, cultural, sportiv etc.) trebuie să căutăm o ilustrație care să transmită eficient mesajul care dorim să-l propagăm publicului țintă. În cazul în care clientul nu are cunoștințe temeinice în *public relations și marketing*, respectiv în *utilizarea computerelor*, îi recomandăm consultarea unor specialiști.

3. În cazul realizării unor efecte poștale personalizate cu scop filatelic, clientul trebuie să aibă în vedere principiile și reglementările ce ghidează alcătuirea unei colecții și/sau a unui exponat filatelic.

După această prima etapă urmează identificarea imaginii și textului având în vedere criteriile legale. Cu alte cuvinte imaginea și/sau textul să nu fie prohibite.

a. Imaginea și/sau textul să fie libere de drept de autor, (nu putem reproduce imagini realizate de alții fără acceptul scris al proprietarului) ▶▶▶

Personalized stamps (III)

The acquisition of personalized stamps involves a series of operations using the computer. Thus, unless you have good knowledge (knowledge of English, image processing, payment operations through various online services, etc.) we recommend consultation of a *connaisseur*.

In what follows I will address some of the stages that characterize the process of making an online order for personalized⁶ stamps. To achieve high quality personalized stamps (from technical point of view, but also as to content image and text) you must obey a set of rules. Basically, you have to consider all the necessary steps to be completed as to achieving a classic stamp (multiplied in large run printing in a specialized printing house).

In the first stage, we must decide on the theme.

1. In the case of some personal-use orders (sending wedding invitations or different anniversaries), it is recommended that we use the graphic proposals of the operator (Fig. 12)

2. In the case of personalized stamps (or other postal items) with advertising purpose (promoting some products or services or to promote a social, cultural or sport event etc) we must search for an illustration that efficiently sends the message you want to be received by the targeted audience. In case the client does not hold strong PR or marketing knowledge, or in using computers, we recommend consulting with experts.

3. In the case of personalized stamps used for philately, the client must keep in mind the principles and laws that guide the makings of a collection and/or a philatelic exhibit.

After this first stage we then follow identifying the image and text, considering legal conditions. In other words, the image and/or text should not be prohibited.

a. The image and/or text should be free of copyright (we can not reproduce images made by others without the written consent of the owner who has all the credentials that empower the authors in reference to the works created). It ▶▶▶

Fig. 12 - La Poste (operatorul național de servicii poștale din Franța) pune la dispoziția clienților, gratuit, un număr important de imagini pentru realizarea mărcilor poștale personalizate pentru ocazii speciale

Fig. 12 - La Poste (national operator of postal services in France) provides, for free, for customers a large number of images to achieve personalized stamps for special occasions.

⁶ Cu mici excepții mărcile poștale personalizate se fac în exclusivitate online.

⁶ With few exceptions, personalized stamps are done exclusively online.

care deține ansamblul prerogativelor de care se bucură autorii cu referire la operele create). Cel mai bine este să utilizăm imagini realizate de noi și care să respecte și regulile ce sunt prezentate mai jos. Operatorii administrațiilor poștale îți pot cere detalii și dovezi că ești deținătorul drepturilor de autor pentru imaginea și/sau textul care dorești să-l folosești pe mărcile comandat (Fig. 13). În afară de aceste situații excepționale, odată cu trimiterea comenzii fiecare client semnează (electronic) o declarație că este deținătorul dreptului de autor și a drepturilor conexe.

b. Imaginea și/sau textul să nu fie inclus, în țara unde se realizează marca poștală, în lista de patrimoniu a căror multiplicare necesită achitarea unor taxe (exemplu: în unele țări la realizarea unor mărci poștale personalizate cu stema unei localități din țara respectivă se poate efectua doar după achitarea unei taxe către administrația locală al căruia însemn dorim să-l utilizăm). Caz documentat: clientul a dorit realizarea unor mărci poștale personalizate emise de operatorul din Ungaria, reprezentând stema localității Rózsafa, iar angajații de la Magyar Posta au cerut acordul primăriei. Edilul localității, invocând o hotărâre a consiliului local a fost de acord cu eliberarea acceptului abia după achitarea unei taxe (modice).

c. Conținutul imaginii și/sau a textului să nu contravină politicilor administrației poștale editoare (majoritatea administrațiilor poștale refuză tipărirea unor mărci poștale cu mesaje care instigă la violență, popularizează pornografia, dictatura, nazismul, comunismul, consumul de narcotice, reprezintă politicieni, militari etc.). Un caz documentat se referă la realizarea unor mărci poștale personalizate cu cosmonaut român, Dumitru Prunariu. Astronautul era înfățișat în uniforma sa de general-maior, iar unul dintre editorii de mărci poștale personalizate din Statele Unite a refuzat categoric realizarea mărcilor.

Deși până aici am dat exemple privind utilizarea unor imagini, trebuie remarcat (de altfel am și menționat) că nu doar realizările grafice (fotografii, desene, grafice ▶▶▶▶

is best to use images made by us and which comply with the rules that are listed below. Postal administration operators can ask for details and proof that you are the copyright owner for the image and/or text that you want to use on the ordered stamps (Fig. 13). Apart from these exceptional circumstances, with each sending, clients sign (electronically) a statement that he is the holder of copyright and related rights.

b. The image and/or text may not be included, in the land where stamp is made, in the list of assets whose multiplication requires payment of fees (e.g. in some countries the development of personalized stamps with the coat of arms of places in that country, can take place only after paying a fee to the local administration whose hallmark we wish to use it). Documented case: the client wanted the realization of personalized stamps issued by the operator in Hungary, representing the emblem of the village Rózsafa and employees of Magyar Posta asked for the city Hall consent. The mayor of the village, citing a decision of the local council agreed with liberation of acceptance only after paying a (moderate) tax.

c. Image content and/or the text must not contravene with issuing postal administration policies (most administrations refuse printing of stamps with messages that incite violence, sell pornography, dictatorship, Nazism, Communism, narcotic consumption, are politicians, military, etc.). A documented case relates to the development of personalized stamps for Romanian cosmonaut Dumitru Prunariu. The cosmonaut was pictured in his uniform of Major General and one of the editors of personalized stamps of the United States flatly refused the makings of this stamp.

Although so far I have given examples of the use of images, it should be noted (although I also have mentioned it) that not only the graphics (photographs, drawings, graphics, etc.) may be subject to the regulations under copyright ▶▶▶▶

▶▶▶▶

Fig. 13 - La realizarea mărcii poștale personalizate de mai sus clientul, în speță editorul revistei *philatelica.ro*, a fost chestionat de funcționarii de la Zazzle Inc. în privința dreptului de autor asupra imaginilor de pe efectul poștal solicitat

Fig. 13 - In the making of personalized stamps for the above mentioned client, in this case *philatelica.ro*, the editor was questioned by officials from Zazzle Inc. about copyright of the images on the required postage.

etc.) pot fi sub incidența reglementărilor privind drepturile autorului și drepturile conexe, ci și textele. Adresele web, adresele poștale și adresele poștale electronice sunt și ele prohibite. Ele pot fi excluse de operator invocând reglementările proprietății private (adresă web) sau legislația ce dispune în domeniul protecției datelor personale. Firește, o firmă care doarește să facă publicitate prin emitere unor efecte poștale personalizate, ori o persoană fizică o poate face dacă demonstrează că domeniul sau adresa de e-mail îi aparține.

Revenind la utilizarea unor texte (fragmente dintr-o creație literară - proză, poezie etc.) al căror autor este cunoscut pot fi folosite doar respectând legislația aferentă. Textul aparținând unui autor în viață îl putem folosi pe mărci personalizate doar cu acceptul scris al acestuia. În cazul unor autori decedați, trebuie să avem grijă de legislația care reglementează deținerea dreptului de autor a moștenitorilor. În cazul unui autor decedat de mult timp (de exemplu François Villon) nu se pune problema dreptului de autor, dar întotdeauna trebuie menționat cui aparține textul folosit.

Pentru a evita confuziile, dreptul de autor se referă la orice operă de artă din întreaga lume. Astfel o epigramă a lui Mircea Ionescu-Quintus este proprietate intelectuală și este protejată nu doar în România, ci și în Uniunea Europeană, Statele Unite sau Japonia.

Un al doilea pas important în demersul unui client care dorește realizarea unor mărci personalizate, este utilizarea unor imagini de calitate și respectarea cerințelor tehnice recomandate/impuse de operator.

Astfel o imagine de slabă calitate (dimensiuni mici, neclară) înseamnă din start un eșec, pentru care în exclusivitate clientul este vinovat. Trebuie menționat că administrațiile poștale și operatorii autorizați să imprime mărci personalizate dispun de tehnologie modernă care permite realizarea produselor în condiții grafice excelente. Tot aici trebuie precizat că mărcile realizate și comandate de client sunt imprimate fără modificări.

Cele mai multe administrații poștale emitente de mărci poștale personalizate recomandă sau chiar impun folosirea unor imagini în format *.jpg*⁷ sau *.jpeg*⁷ - *Joint Photographic Experts Group* (metodă foarte des utilizată pentru compresia imaginilor fotografice) cu o rezoluție digitală⁸ minimă care asigură un tipar de calitate (*exprimat* în *dpi* - „dots per inch” - rezoluția digitală reprezintă o măsură a clarității sau a gradului de detaliere a unei imagini digitale).

Un alt tip de compresie utilizat pentru realizarea mărcilor poștale personalizate este formatul *.tif*⁹ - *Tagged Image File Format* (format de fișier pentru stocarea imaginilor, popular printre graficieni, industria presei tipărite, dar și de fotografi, atât amatori cât și profesioniști). Mai rar se impun utilizarea fișierelor în format *.bmp*¹⁰ - *Bitmap file format* ▶▶▶▶

and related rights, but the texts as well. Web addresses or postal addresses and e-mail are also prohibited. They can be excluded by operators citing regulations of private property (web address) or legislation that features the protection of personal data. Naturally, a company that wants to advertise through the issuance of personalized postage stamps, or an individual, can do it if the field proves that website or e-mail belongs to him.

Back to the use of texts (excerpts from a literary - prose, poetry, etc.) whose author is unknown can only be used in compliance with corresponding legislation. Text belonging to a living author we can only use personalized brands with the written consent of the owner. In the case of a deceased author, you should look up the laws governing copyright ownership to the heirs. If an author died a long time (e.g. François Villon) there is no question of copyright, but you should always noted to whom the text used to belong.

To avoid confusion, copyright refers to any work of art from around the world. Thus, an epigram of Mircea Ionescu-Quintus is intellectual property and is protected not only in Romania, but in the European Union, the United States or Japan.

A second important step for the customer who wants to produce a stamp is to use quality images and comply with technical recommendations / required by the operator.

Thus, a poor quality image (small, unclear) means a failure from the start, for which the client is exclusively guilty. Note that postal administrations and operators authorized to print personalized stamps have modern technology that allows them to produce stamps at excellent graphics. Here it should be noted that the stamps made and ordered by the customer are printed without modification.

Most postal administrations issuing personalized stamps recommend or even require the use of images in *.jpg*⁷ or *.jpeg*⁷ - *Joint Photographic Experts Group* (compression method often used for photographic images) with a minimum digital resolution⁸ that ensures quality printing (expressed in *dpi* - "dots per inch" - digital resolution is a measure of the sharpness or level of detail in a digital image).

Another type of compression used to create personalized stamps is the *.tif*⁹ - *Tagged Image File Format* (file format for storing images, popular among graphic print media industry, but also for photographers, both amateur and professional). Less commonly required is the use of file format *.bmp*¹⁰ - *Bitmap file format* or *.gif*¹¹ - *Graphics Interchange Format*, *.psd*¹² - *Photoshop Document* (this format contains an image as a set of layers, including text, masks, information opacity, blending modes, channels color, alpha channels, clipping paths, ▶▶▶▶

⁷ Joint Photographic Experts Group (Wikipedia, JPEG - <http://en.wikipedia.org/wiki/JPEG>)

⁸ Dots per inch (Wikipedia, <http://en.wikipedia.org/wiki/>

[Dots_per_inch](#))

⁹ Tagged Image File Format (Wikipedia, <http://en.wikipedia.org/wiki/TIFF>)

¹⁰ BMP file format (Wikipedia, <http://en.wikipedia.org/>

sau .gif¹¹ - *Graphics Interchange Format*, .psd¹² - *Photoshop Document* (acest format conține o imagine ca un set de straturi, incluzând text, măști, informații despre opacitate, moduri de combinare, canale de culoare, canale alfa, căi de tăiere, setări duotone, precum și alte elemente specifice Photoshop) sau .pdf¹³ - *Portable Document Format* (este un format de fișier creat de compania Adobe Systems).

Dacă operatorul nu impune un format anume pentru fișierul de imagine este recomandabil utilizarea .jpg.

O altă condiție tehnică ce trebuie respectată se referă la modelul de culoare cerut de operator. Astfel, unele administrații poștale impun ca imaginile folosite de client să fie salvate în modelul de culoare CMYK¹⁴ - Fig. 14 (model de culoare subtractiv utilizat în tipărirea color). Obținerea unei anumite culori este realizată prin combinații de pigmenți ale celor patru culori de bază: cyan, magenta, galben, negru. Cu ajutorul acestui model se pot reproduce aproape toate culorile din spectrul vizibil; nu pot fi reproduse culori fluorescente etc. Un alt model comun de culoare este RGB¹⁵ (modelul cromatic roșu-verde-albastru, - abreviat RGB - *Red Green Blue*), model aditiv de culoare, în care luminile albastre, roșii și verzi sunt amestecate în diferite moduri pentru a produce o gamă largă de culori).

În privința rezoluției, marea majoritate a operatorilor impun o calitate sau cel puțin face o recomandare în acest sens. Rezoluția impusă/ recomandată se află în plaja de 300-600 dpi. Dacă nu sunt recomandări în acest sens cel mai bine este salvarea fișierului la o rezoluție minimă de 300 dpi.

Dacă imaginea care dorim să o utilizăm este produsă prin fotografiere (să avem mare grijă la luminozitate și claritate), se recomandă utilizarea unui aparat performant (nu neapărat profesionist). Pentru imaginile pe care dorim să le digitalizăm prin scanare optică este de preferat să facem setările scanner-ului la cel puțin 300 dpi. După digitalizare se recomandă prelucrarea imaginii (luminozitate, tonalitate etc.) cu un program adecvat acestei operațiuni.

[wiki/BMP_file_format](#)

¹¹ Graphics Interchange Format (Wikipedia, <http://en.wikipedia.org/wiki/GIF>)

¹² Adobe Photoshop (Wikipedia, <http://en.wikipedia.org/wiki/.psd#PSD>)

¹³ Portable Document Format (Wikipedia, [and duotone settings other specific Photoshop\) or .pdf¹³ - *Portable Document Format* \(is a file format created by Adobe Systems\).](http://en.wiki-</p>
</div>
<div data-bbox=)

If the operator does not require a specific format for the image file is we recommend using .jpg.

Another technical requirement that must be respected relates to the color requested by the operator. Thus, some postal administrations require that the images used by the client to be made in the color model CMYK¹⁴ - Fig. 14 (subtractive color model used in color printing). Obtaining a certain color is achieved by combining pigments of the four basic colors: cyan, magenta, yellow, black. With this model you can reproduce almost all the colors of the visible spectrum but you can not reproduce fluorescent colors etc. Another common model is RGB¹⁵ color (the color red-blue-green, - abbreviated RGB - *Red Green Blue*) is an additive color model in which light blue, red and green are mixed in different ways to produce a wide range of colors).

Regarding resolution, most operators require or at least make a recommendation for the quality. The required / recommended resolution is in the range of 300-600 dpi. If there aren't any recommendations in this regard, it is best to save the file with a minimum resolution of 300 dpi.

If the image you wish to use is produced by shooting (take great care with the brightness and clarity), is recommended that you use an efficient camera (not necessarily professional). For images that we want to digitize through optical scanning it is preferred to make the scanner's settings to at least 300 dpi. After digitization, it is recommended that the image processing (brightness, hue, etc...) be done with an appropriate program for this operation.

Filatelie č. 2 k Obchodním podmínkám pro prodej Vlastních známek

4. Artworks for the picture part of MOS and information fields of PS

(1) Artworks will be accepted only if they are digital and have the specified proportion of sides of the picture part of MOS or information fields of PS. Artworks without the specified proportion of sides will be returned back to be redesigned to fit the required format.

(2) Digital artworks mean artworks in one of the following electronic formats:

- Texts in the AI or EPS vector formats.
- CMYK images (RGB images are not acceptable) in the TIFF, PDF or Photoshop PSD formats within the 300 DPI to 600 DPI resolution range.

(3) The year of issue of MOS must be included in the picture part of MOS. CP reserves the right to add the year of issue to the picture part of MOS if it is not included in the artwork; it will be added by the manufacturer during the preparation for production of MOS.

Fig. 14 - Extras din Technical Specification of the Versions and Attributes of My Own Stamps and Print Sheet Designs, document al Poștei Cehe, prin care se impune utilizarea modelului de culoare CMYK (art. 4, pct. 2 al. 2)

Fig. 14 - Extract from Technical Specification of the Versions and Attributes of My Own Stamps and Print Sheet Designs, Czech Post document, which requires using the CMYK color model (art. 4, par. 2 of. 2)

[pedia.org/wiki/Pdf\)](#)

¹⁴ CMYK color model (Wikipedia, http://en.wikipedia.org/wiki/CMYK_color_model)

¹⁵ RGB color model (Wikipedia, http://en.wikipedia.org/wiki/RGB_color_model)

László KÁLLAI, născut la 20 octombrie 1967 în Oradea, licențiat al Institutului Superior de Jurnalism din Székesfehérvár - Ungaria. Preocupări filatelice: filatelia tematică și istoria filateliei. Contact: office@stampland.net.

Comitetul de Asistență a Prizonierilor Români de la Geneva, 1917-1919

ing. Călin MARINESCU, engineer

Greutățile prin care treceau prizonierii de război români aflați în lagăre din țările Puterilor Centrale (lipsa de mâncare, îmbrăcăminte, medicamente, căldură, corespondență de acasă etc.) au impresionat profund personalități de seamă ale României aflate în Elveția și Franța, personalități marcate de un deosebit simț patriotic așa cum azi nu știm dacă mai există, care au hotărât să colaboreze pentru a acorda tot ajutorul posibil pentru îmbunătățirea stării prizonierilor români. Această colaborare a lor s-a concretizat prin înființarea unui Comitet de Asistență.

Comitetul de Asistență a Prizonierilor Români de la Geneva a fost constituit pe data de 2 aprilie 1917 sub președinția de onoare a doamnelor Jean Lahovary, prințesei Georges Bibescu și a prințesei Catherine Ghika și sub președinția efectivă a domnului Max Dollfus, care îndeplinea deja în Geneva funcțiile de Administrator-Delegat pentru Elveția a Federației Naționale de Asistență a Prizonierilor de Război Militari și Civili (asociație franceză de asistență a prizonierilor de război francezi și belgieni din Germania). Comitetul era compus inițial și din dl. Jules Naville - vice-președinte, care era și trezorier, dl. Ernest Moppert - secretar general, doamna Gustave Boissier, soția însărcinatăului cu afaceri al Elveției la Iași, Edouard Herriot - președinte al asociației municipale de ajutorare a prizonierilor de război din Lyon, Edmond de la Rive - vice-președinte al Lyceum al Elveției, soția dlui Eug. Pittard, cunoscut sub numele de scriitor „Noëlle Roger”; pastorul Charles Muller, Constantin Olănescu - fost ministru în România, Jean Olănescu și Eugène Pittard, profesor de antropologie la Universitatea din Geneva. Comitetul a fost completat ulterior cu trei membri activi: doamnele Max Dollfus și Jules Naville și domnul locotenent-colonel Sofronescu, desemnat de Contra-amiralul Grasoški, delegatul Crucii Roșii Române la Berna, pentru a-l reprezenta și un membru de onoare dl. Georges Fazy, consulul României la Geneva.

În primele săptămâni Comitetul de Asistență a Prizonierilor Români a început să lucreze într-un mic birou din Școala de ceasornicărie al dlui Max Dollfus. Primii colaboratori au fost angajați în lunile iunie și iulie 1917, iar în lunile următoare s-a putut stabili un sediu definitiv pe strada St. Jean nr. 90 din Geneva.

Comitetul a fost recunoscut oficial de Ministerul de Război german din Berlin prin scrisorile primite pe 22 noiembrie 1917 de la Comitetul Central al Crucii Roșii germane din Berlin și de la Crucea Roșie din Frankfurt pe Main, care îi comunicau acest lucru.

Dacă la începutul activității erau trimise câteva pachete cu ajutoare prizonierilor români cărora li se cunoștea numele, ulterior, treptat, activitatea s-a diversificat și au fost create servicii specializate în cadrul Comitetului:

The Assistance Committee for Romanian POWs from Geneva, 1917-1919

The everyday difficulties that Romanian prisoners of war passed while being detained in camps of the Central Powers' Countries (lack of food, clothes, drugs, heat, mail from home, etc.), deeply impressed Romanian personalities from Switzerland and France, personalities marked by such strong patriotism that we don't know if it exists today, who decided to cooperate in order to provide all possible assistance for the improvement of the Romanian prisoners' situation. Their collaboration has been materialized with the foundation of the Assistance Committee.

The Assistance Committee for Romanian POWs from Geneva was founded on April 2nd 1917, having as honorary presidents Mrs. Jean Lahovary, Princess Georges Bibescu and Princess Catherine Ghika, and president de facto Mr. Max Dollfus who was already in charge in Geneva as managing director for Switzerland of The National Federation for the Assistance of the Military and Civilian POWs (French assistance association for the French and Belgian POWs in Germany). Initially, the committee was formed also by Mr. Jules Naville as vice-president and treasurer, Mr. Ernest Moppert, General Secretary, Mrs. Gustave Boissier, the wife of the Swiss person in charge d'affaires in Iasi, Mr. Edouard Herriot, president of the Lyon Municipal Association for the assistance of POWs., Mr. Edmond de la Rive, vice-president at Lyceum of Switzerland, Mrs. Eug. Pittard, better known as writer „Noëlle Roger”, the priest Charles Muller, Constantin Olănescu , former ministry in Romania, Jean Olănescu and Eugène Pittard, Professor of anthropology at the University of Geneva. The committee was later completed with: Mrs. Max Dollfus, Mrs. Jules Naville and, Lt. Col. Sofronescu, nominated by the counter-admiral Grasoški, the delegate of the Romanian Red Cross at Bern, to represent him, as active members, and the Romanian counselor at Bern, Mr. Georges Fazy, as member of honor.

In the first weeks the Committee started its activity in a small office inside the Watchmaker School belonging to Mr. Max Dollfus. The first recruits were hired in June and July 1917, and in the following months the headquarters moved in 90 St. Jean Street, in Geneva.

The committee was officially recognized by the German Ministry of War from Berlin through the letters received on 22nd of November 1917 from the Red Cross Central Committee in Berlin and from the Red Cross in Frankfurt am Main notifying this fact.

If, at the beginning, there were few packages with aids sent to Romanian prisoners with known identity, then, step by step, the activity developed and new specialized offices were created inside the Committee:

1. Serviciul Ajutoarelor Individuale se ocupa de trimiterea de ajutoare prizonierilor români datorate donatiilor primite din Franța și Elveția;

2. Serviciul din București se ocupa de trimiterea de ajutoare individuale prizonierilor români la cererea Crucii Roșii Române din București;

3. Serviciul din Sofia cuprindea toate trimiterile de ajutoare făcute prizonierilor români internați în Bulgaria, cu ajutorul unei subvenții vărsate de Guvernul României din Iași;

4. Serviciul din Berna executa importante cumpărături în Franța în contul Secției Române din Berna, în folosul prizonierilor români internați în Austro-Ungaria de care ea avea grijă;

5. Serviciul din România creat în scopul de a ajuta, dacă era posibil, prizonierii români internați în România ocupată;

6. Serviciul Transmiterii Mesajelor încredințate Comitetului de prizonierii români destinate familiilor lor sau prietenilor;

7. Serviciul Avansurilor de Fonduri trimitea bani prizonierilor români internați în Bulgaria, care făceau o cerere în acest sens și se angajau să îi ramburseze după război;

8. Secțiunea cărților creaa biblioteci în toate lagărele în care se găseau prizonieri români.

Activitatea de bază a Comitetului de Asistență a Prizonierilor Români de la Geneva era trimiterea de pachete cu ajutoare alimentare, de îmbrăcăminte și cărți de citit. Prin Serviciul corespondențelor s-a ținut legătura cu circa 10.000 de cazuri de prizonieri români, unele necesitând chiar mai multe scrisori.

Pentru corespondența cu prizonierii români Comitetul de Asistență a Prizonierilor Români de la Geneva a folosit cărți poștale tipărite special, având texte în conformitate cu destinația lor: anunțarea trimiterii pachetelor, confirmare primire pachete cu ajutoare, confirmare primire pachete cu cărți etc. Aceste cărți poștale au fost reproduse deja¹. Se pot exemplifica câteva date statistice privind corespondența poștală²:

- în jur de 2.700 confirmări de primire pentru pachete adresate din partea Crucii Roșii Române din București;

- mai mult de 4.200 confirmări de primire pentru colete adresate ofițerilor în Bulgaria;

- peste 1.110 cereri de ajutoare;

- sute de scrisori și cărți poștale cu diverse doleanțe;

Pentru activitatea sa Comitetului de Asistență a Prizonierilor Români de la Geneva a primit fonduri de la: Guvernul român de la Iași, donatori rezidenți în Elveția și Franța, Societatea Română de Cruce Roșie din Iași, București etc.

Lagăre de prizonieri români cu care a fost în contact Comitetul de Asistență a Prizonierilor Români de la Geneva

Comitetul de Asistență a Prizonierilor ►►►

1. The Office for Individual Aid who's charge was to send to Romanian prisoners aids from donations from France and Switzerland.

2. The office from Bucharest sent individual aids to Romanian prisoners by request from the Romanian Red Cross from Bucharest.

3. The office in Sofia had to deal with all aids dispatches for the Romanian prisoners detained in Bulgaria, using a subvention paid by the Romanian Government from Iași.

4. The office in Bern made important purchases in France in the name of the Romanian Section from Bern, section in its care, in the benefit of the Romanian prisoners who were hospitalized in Austro-Hungary

5. The office in Romania created to help, if possible, the Romanian prisoners hospitalized in the occupied Romanian territories.

6. The Office for sending messages given to the Committee by the Romanian prisoners to be sent to their families and friends.

7. The Office for Funds in Advance sent money to the Romanian prisoners hospitalized in Bulgaria. The prisoners made an application and a promise to return the money when the war is over.

8. The books section had to create libraries in all the camps detaining Romanian prisoners.

The main activity of the Committee was to send packages with food, clothes and books. Through the mail office, they were in touch with more than 10.000 Romanian prisoners.

For the mail with the Romanian prisoners, the Committee used specially printed postcards, with texts according to their destination: announcement of sending packages, confirmation of receipt of aids or confirmation of receipt of books, etc. These postcards have been reproduced already¹. Here are some statistical data for mail²:

- about 2,700 confirmations of receipt for packages from Romanian Red Cross in Bucharest;

- more than 4,200 confirmations of receipt for packages sent to officers in Bulgaria;

- over 1,110 requests for aid

- hundreds of letters and postcards with different demands;

For his activity, the Committee received funds from: the Romanian Government from Iași, private donors residents in Switzerland and France, the Romanian Society of Red Cross from Iași and Bucharest, etc.

Camps for Romanian prisoners with which the Assistance Committee for Romanian POWs from Geneva was in contact

The Assistance Committee for Romanian POWs from Geneva, through its Offices was in contact with a large number of camps where Romanian prisoners were during the period between December 15th 1917 and March 15th 1918. To these camps many ►►►

¹ Marinescu, Călin - *Istoricul poștei militare române 1859-2000*, / *History of Romanian military post 1859-2000*, București / Bucharest, 2001, p. 407-411

² *Le Comité d'Assistance aux Prisonniers Roumains*, Genève, 1919(?), p. 182

Români de la Geneva prin Serviciile sale a fost în contact cu un mare număr de lagăre în care se găseau prizonieri români în perioada 15 decembrie 1917 - 15 martie 1918. Au fost trimise la aceste lagăre vagoane de mâncare, îmbrăcăminte, cărți de citit și chiar jocuri. Desigur au mai existat și alte lagăre de prizonieri în perioada august 1916 - martie/noiembrie 1918, dar unele erau deja desființate sau mutate la data când și-a început activitatea Comitetul de Asistență a Prizonierilor Români, iar altele și-au început activitatea după data de 15 martie 1918.

În *Listele nr. 1, 2, 3, 4, 5 și 6³⁻⁸* sunt prezentate denumirile lagărelor cu care a colaborat Comitetul de Asistență a Prizonierilor Români de la Geneva în perioada 15 decembrie 1917-15 martie 1918. Datorită motivelor prezentate mai sus aceste lagăre nu reprezentau TOATE lagărele cu prizonieri români de la acea dată. În liste lagărele sunt repartizate pe țări, așa cum arăta harta Europei la acea dată. Pentru unele lagăre care astăzi se găsesc în alte țări, datorită schimbărilor de frontiere după cel de-al Doilea Război Mondial, s-a trecut între paranteze țara la care aparține astăzi localitatea unde era lagărul.

În sprijinul ideii că nu erau menționate toate lagărele cu prizonieri români existente este și faptul că în *Darea de seamă a activității²* nu s-a găsit nici o referință la lagărul de la Czorsk, situat la nord de Tuchel⁹. Condițiile din acest lagăr erau mult mai dure decât în celelalte lagăre. Există mărturia că soldații români ajunși aici au fost tratați de nemți în mod bestial, considerându-i drept trădători, prin neintrarea României în tabăra Puțterilor Centrale. La tratamentul inuman s-au mai adăugat și condițiile climatice nefavorabile ▶▶▶

³ **Lista nr. 1 - Lagăre de prizonieri români - Germania / The list no. 1 - Romanian prisoners' camps - Germany:** Altdamm (azi / today Dąbie Polonia), Altengradow, Beeskow, Breesen i/Mecklenburg, Cassel (azi Franța / today France), Celle-Schloss, Crefeld (azi / today Krefed), Crossena/ Oder (azi / today Krosno Odrzańskie - Polonia), Cüstrin fort Gorgast, Cüstrin fort Zorndorf, Danzig-Troyl (azi / today Gdańsk-Troyl, Polonia / Poland, lagăr cu circa 500 prizonieri români în general ofițeri, care locuiau pe vapoare ancorate la mal / camp with approx. 500 Romanian prisoners, mostly officers, living on ships anchored to the shore), Döberitz, Dülmen, Dyrotz, Fürstenberg, Fürstenfeldbrück, Gardelegen, Göttingen, Güstrow, Havelberg, Heilbronn, Heilsberg (azi / today Lidzbark Warmiński Polonia), Helmstedt, Holzminden, Ingolstadt (Exerzierplatz), Ingolstadt (Res. Laz. 1), Lamsdorf (azi / today Łambinowice, Polonia), Langensalza, Lechfeld, Limburg, Magdeburg, Mannheim, Merseburg, Müncheberg I/M, Münster II i/W, Neuhammer, Ohrdruf, Parchim, Quedlinburg, Sagan, Soltau, Sprotttau (azi / today Szprotawa, Polonia / Poland), Starogard (azi / today Starogard, Starogród - Polonia / Poland), Stendal, Stralsund, Strassburg i/Westpr., Tuchel (azi / today Tuchola, Polonia / Poland), Ulm, Zwickau.

⁴ **Lista nr. 2 - Lagăre de prizonieri români - Austria / The list no. 2 - Romanian prisoners' camps - Austria:** Braunau, Eger (Bohème) (azi / today Egra, Cehia / Czech Republic), Kapfenberg, Katzenau bei Linz.

⁵ **Lista nr. 3 - Lagăre de prizonieri români - Ungaria / The list no. 3 - Romanian prisoners' camps - Hungary:** Brück-Berendorf, Hajmásker, Nyitra-Molnos, Ostffyasszonyfa, Pozsony, So-

wagons with food, clothes, books and even plays have been sent. Of course there were also other prisoners' camps during the period between August 1916 and March/November 1918, but some of them were disbanded or moved at the date when the Committee for the Assistance of the Romanian Prisoners started work and others began their activity after March 15th 1918.

In the *Lists 1, 2, 3, 4, 5 and 6³⁻⁸* there are presented the names of the camps with which The Assistance Committee for Romanian POWs from Geneva has collaborated during December 15th, 1917 and March 15th, 1918. Because of the reasons shown above these camps did not represent ALL camps with Romanian prisoners at that time. In lists the camps are distributed by countries, as the map of Europe showed at that time. Regarding some camps which are in other countries because of borders changes after WWII, the country to which the camp place belongs today was written in brackets.

Supporting the idea that not all the existing camps with the Romanian prisoners were mentioned is the fact that in the account of activity² there couldn't be found any reference to Czorsk camp, located north of Tuchel⁹. The conditions in this camp were much tougher than in the other camps. There are records that the Romanian soldiers arrived here were beastly treated, being considered traitors because Romania did not join the Central Powers. To the inhuman treatment were added the unfavorable weather conditions during autumn and winter, characteristic for that area, including the fact that the soldiers had not the possibility to receive food packages from their families, aid which would have meant the major means of ▶▶▶

pronnyék, Tápiószűly.

⁶ **Lista nr. 4 - Lagăre de prizonieri români - Bulgaria (24 decembrie 1917) / The list no. 4 - Romanian prisoners' camps - Bulgaria (December 24th 1917):** Choumla, Ferdinand, Hascovo, Jamboli, Kirdjali, Orhanlia, Philippopol (azi / today Plovdiv), Plevna, Sliven, Sofia, Stara-Zagora, Târnovo, Lucavitzia (ian. / Jan. 1918).

⁷ **Lista nr. 5 - Lagăre de prizonieri români - Bulgaria (inclusiv Dobrogea) / The list no. 5 - Romanian prisoners' camps - Bulgaria (including Dobrogea):** Cervenberg, Choumen, Dobrici (Bazargic-Cadrlater), Doupnitsa, Drenovetz, Giumuldgina, Gostivar-Ohrida, Hascovo, Jamboli (azi / today Iamboli / Emboli Turcia / Turkey), Kardjali, Kicelsco, Kustendil (Constanța, România / Romania), Medgidia (Dobrogea - România / Romania), Odrin (azi / today Edirne, Turcia / Turkey), Orhanlia, Panitchevoro, Peștera (Dobrogea-România / Romania), Sliven, Sofia, Stara-Zagora, Târnovo, Vratza.

⁸ **Lista nr. 6 - Lagăre de prizonieri români - România - zona ocupată de Germania / The list no. 6 - Romanian prisoners' camps - Romania - occupied zone of Germany:** Colentina (3.000 prizonieri / prisoners), Cotroceni (4.470), Urziceni (450), Giurgiu (680), Tândărei (495), Vizireni (600), Tonola (460), A 2-a Companie Movila-Miresei Poșta Militară Germană nr. 114 / The 2nd Campaign Movila-Miresei German Military Post no. 114 (600), Călărași (478), Lehliu (627), Vidra (150), Moreni (260), Racky (70).

⁹ Mareș, Nicolae, Prof. dr. - *Urme ale unor eroi români pe teritoriul polonez, Eroi și morminte / Following Romanian heroes on Polish territory, Heroes and tombs*, Ed. Alpha MON, p. 43-62.

pe perioadele de toamnă și iarnă, caracteristice zonei respective, inclusiv faptul că militarii nu aveau posibilitatea de a primi pachete cu hrană din partea familiilor, ajutor care în acel timp ar fi constituit principalul mijloc de supraviețuire. Tratatamentul menționat, la care trebuie adăugate condițiile de cazare și sanitarie extrem de precare, iar nu în ultimul rând epidemiile de boli infecțioase, inclusiv tifosul, tetanosul, tuberculoza și dizenteria, care făceau ravagii în Europa în anii respectivi, au condus la o mortalitate dintre cele mai mari ale militarilor români. Până la sfârșitul războiului, în noiembrie 1918, au murit în lagărul de la Czersk 5.005 prizonieri români. Probabil, așa cum se menționează mai sus, lipsa acestui lagăr din lista celor cărora li se trimiteau ajutoare se datora faptului că nu permitea primirea de ajutoare de către administrația germană a lagărului.

În Darea de seamă a activității Comitetului de Asistență a Prizonierilor Români de la Geneva¹⁰ sunt pomenite lagăre de prizonieri români din Turcia, Orient și Macedonia, fără a fi nominalizate. Este posibil ca o parte dintre ajutoarele trimise spre Sofia să fi fost ulterior dirijate spre aceste lagăre, care nu au fost nominalizate însă.

Tranzitul prin lagărul Tichel

O parte, relativ mică, din corespondența prizonierilor de război români avea aplicată o ștampilă de cenzură cu numele lagărului Tichel din Germania. Această ștampilă se aplica la sosire, așa cum era normal, pe corespondența destinată prizonierilor români aflați în Lagărul din Tichel, pentru a atesta cenzurarea corespondenței destinate acestora (Fig. 1).

Tot o ștampilă de cenzură a lagărului din Tichel a fost aplicată pe corespondența destinată unor prizonieri români din Germania, pentru care nu era indicat lagărul în care se găseau (Fig. 2 și probabil Fig. 7). Se poate presupune că tranzitul prin lagărul din Tichel avea loc pentru redirecționarea corespondențelor prizonierilor români din Germania ne-localizați într-un anumit lagăr, fiind un centru de cartare și cenzurare a corespondenței prizonierilor de război.

De asemenea, s-a semnalat existența unor corespondențe interne (în interiorul Teritoriului ocupat al României) ale prizonierilor de război români, care aveau aplicată o ștampilă de cenzură a lagărului din Tichel. În Tabelul nr. 1 sunt prezentate caracteristicile unor asemenea corespondențe ale prizonierilor de război.

Existența acestor ștampile pe corespondențele prizonierilor de război, care aparent nu aveau nici un sens, au creat un adevărat mister în literatura filatelică, mai ales cea din Germania¹¹. S-au lansat diferite ipoteze privind traseul pe care ar fi putut fi transportate corespondențele prizonierilor de război români, dar nu se găsește

survival. The mentioned treatment, to which we must add extremely poor lodging and sanitary conditions and not least the epidemics of infectious diseases, including typhus, tetanus, tuberculosis and dysentery which have ravaged Europe at that time led to a much higher mortality among Romanian soldiers. Up to the end of the war, in November 1918, 5,005 Romanian prisoners have died in Czersk camp. Maybe, as it's mentioned above, the lack of this camp from the list to which aids have been sent is because the German administration of the camp did not allow the reception of aids.

In the account of activity of The Assistance Committee for Romanian POWs from Geneva¹⁰, there are mentioned camps for Romanian prisoners in Turkey, Orient and Macedonia, without being nominated. Part of the aids sent towards Sofia it's possible they were afterwards guided towards these camps, but they were not nominated.

Transit through the Tichel camp

One quite small part of the Romanian prisoners' mail, had a censorship cancellation with the name of Tichel Camp from Germany on it. This cancellation was applied, as usual, at arrival, on the mail destined to Romanian prisoners interned in Tichel Camp, to confirm the censorship of the mail sent to them (Fig. 1).

A Tichel Camp censorship cancellation was also applied on the mail sent to Romanian prisoners in Germany, mail on which the name of the camp was not mentioned (Fig. 2 and probably Fig. 7). We can presume that the transit through Tichel camp was for redirecting the mails of the Romanian prisoners in Germany without location in a certain camp, working as a distribution and censorship center for the POWs mail.

Also, the existence of some internal mail of the Romanian prisoners (inside the Romanian occupied territory) was noticed, bearing a Tichel camp censorship

cancellation. In Table no. 2 are presented these characteristics of the POWs mail. ▶▶▶

Fig. 1

¹⁰ Le Comité, p. 14, 36, 42, 58

¹¹ Wasels, Heinrich - Wer schenkt der Postverwaltung 10 bani?;

Tabel nr. 1 - Corespondență a prizonierilor de război tranzitată prin lagărul Tichel
Tabel no. 1 - Mail of war prisoners via Tichel camp

Nr. crt. Ref. no	Corespondență expediată din: Mail sent from	Corespondență destinată către: Mail sent to	Perioada circulației corespondenței Period of mail circulation	Fig. Fig.
1	Lagăr România-Teritoriul Ocupat (Mogoșoaia) Camp Romania - Occupied Territory (Mogoșoaia)	Civili din România - Teritoriul Ocupat Civilians from Romania - Occupied Territory	lun./ Jun. 1917-...Aug.1917-...	3
2	Spital România -Teritoriul Ocupat Hospital Romania - Occupied Territory	Civili din România - Teritoriul Ocupat Civilians from Romania - Occupied Territory	...1917-...	4
3	Lagăr Bulgaria (Plevna) Camp Bulgaria (Plevna)	Civili din România - Teritoriul Ocupat Civilians from Romania - Occupied Territory	Dec. 1916 - Dec. 1917	5
4	Lagăr Turcia (Baliciseru) Camp Turkey (Baliciseru)	Civili din România - Teritoriul Ocupat Civilians from Romania - Occupied Territory	Aug. 1917-...	6
5	Civili din România - Teritoriul Ocupat Civilians from Romania - Occupied Territory	Lagăr România - Teritoriul Ocupat Camp Romania - Occupied Territory	Apr. 1918-...	7

nici un act oficial privind acest tranzit.

Analizând activitatea Comitetului de Asistență a Prizonierilor Români de la Geneva s-a constatat că recunoașterea sa oficială s-a făcut în luna noiembrie 1917 în următoarele condiții¹²:

1. Corespondența trebuia să fie trimisă dintr-o parte în cealaltă prin grija serviciului de cenzură poștală din lagărul Tichel din Prusia Occidentală;

2. Trimiterile de fonduri făcute prin Crucea Roșie Română din București să fie transmise la Geneva prin grija Crucii Roșii din Frankfurt pe Main (Comitetul pentru prizonieri de război germani);

3. Trimiterile de ajutoare efectuate chiar către prizonierii români internați în România, vor fi trimise la destinație prin intermediul lagărului Tichel.

Din aceste condiții se poate vedea că toate ajutoarele trimise spre prizonierii români, cât și corespondența poștală TREBUIAU SĂ TREACĂ PRIN CENZURA LAGĂRULUI TUCHEL, inclusiv cele pentru prizonierii români din România - Teritoriul Ocupat.

Se poate deduce logic, dar fără o confirmare oficială, că măsura tranzitării prin lagărul Tichel a tuturor ajutoarelor, nu era o măsură specială pentru Comitetul de Asistență a Prizonierilor Români de la Geneva, ci era o măsură generală impusă de administrația militară germană în cazul prizonierilor de război români. Acest lucru se poate vedea în *Tabelul nr. 1*, pct. 3 și 4, corespondența din lagăre din Turcia și Bulgaria era tranzitată tot prin lagărul Tichel. Se poate presupune astfel că era tranzitată pe la ▶▶▶

The presence of these cancellations on the POWs mail, apparently without sense, created a real mystery in the philatelic literature, especially in the German one 10. Different theories about the route on which the POWs mail could have been transported were emitted, but no official document regarding this route was found.

Analyzing the Assistance Committee for Romanian POWs from Geneva activity, we can reveal that its recognition in Nov. 1917 was made under certain conditions¹²:

1. The mail had to be sent from a part to another only through the censorship office of Tichel Camp, from Oriental Prussia.

2. The funds sent through the Romanian Red Cross from Bucharest, were sent to Geneva only by German Red Cross in Frankfurt on Main (Committee for German POWs).

3. The aids sent to Romanian prisoners, even if in Romania, were directed to addressees through the Tichel Camp.

From these conditions we see that all aids destined to Romanian prisoners and the mail also, HAD TO PASS THROUGH TUCHEL CAMP CENSORSHIP, including that for the Romanian prisoners in the Romanian occupied territories.

We logically deduct, but without an official confirmation, that the decision to transit all aids through Tichel camp was not a special one for the Assistance Committee for Romanian POWs from ▶▶▶

¹² Le Comité , p. 24:

„1. La correspondance devait être acheminée de part et d'autre par les soins du service de la censure postale du camp de Tichel en Prusse Occidentale.

2. Les envois de fonds faits par la Croix-Rouge Roumaine à Bu-

carest seraient transmis à Genève par les soins de la Croix-Rouge de Francfort s/M. (Ausschuss für Deutsche Kriegsgefangene).

3. Les envois de secours effectués à l'intention des prisonniers roumains internés en Roumanie même, seraient acheminés à destination par l'intermédiaire du camp de Tichel.”

Fig. 2

Fig. 3

Fig. 4

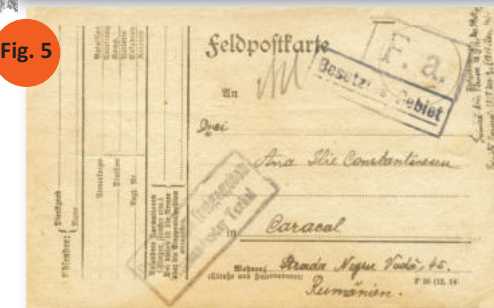

Fig. 5

Fig. 6

Fig. 7

centrul de cenzură de la lagărul Tüchel și corespondența prizonierilor de război români aflați în lagăre din alte țări aflate sub administrație militară germană sau deservite de Poșta Militară Germană.

În sprijinul acestei ipoteze vin două documente¹³:

- „*Legatia Spaniei a luat în grija sa în jur de 500 de români, reținuți la Drencovo, Târnovo și Prilep (Macedonia - n.a.), în ciuda repatrierii generale, în calitate lor de prizonieri de război germani ...*”

- „*Referindu-mă la scrisoarea pe care Excelența Voastră a binevoit să mi-o adreseze în data de 11 septembrie trecut (1918 - n.a.) privind cei* ▶▶▶

Geneva, but a general rule imposed by the German military administration to Romanian POWs. This can be seen in *Table no. 1*, pt. 3 and 4, the mail from Turkish and Bulgarian camps being also transited through the Tüchel camp. So, we can presume that Romanian prisoners mail, detained in camps from other countries under German military administration, or served by the German Military Post, also had to transit the censorship office from Tüchel camp.

Two documents¹³ are supporting this presumption:

- „*The Spanish Legation took care of about 500 Romanian POWs, detained in Drencovo, Târnovo* ▶▶▶

¹³ *Ibidem*, p. 57:

„*La Légation d'Espagne prit également soin d'environ 500 Roumains, retenus à Drencovo, Târnovo et Prilepe, en dépit du repatriement général, en leur qualité de prisonniers de guerre des Allemands...*”

„*En me référant à la lettre que Votre Excellence a bien*

voulu m'adresser en date de 11 septembre dernier, concernant les 500 prisonniers roumains employés par les troupes allemands ... Cependant, selon mes renseignements particuliers, les troupes allemandes auraient emmené avec elles les prisonniers en question, lors de la retraite du front macédonien...”

500 prizonieri români folosiți de trupele germane ... În acest timp, conform informațiilor mele particulare, trupele germane ar fi adus cu ele prizonierii în chestiune, în timpul retragerii de pe frontul macedonian ..."

Se poate observa existența, cel puțin în Bulgaria și Macedonia, a unor prizonieri / lagăre de prizonieri ai/ ale armatei germane, adică sub administrație militară germană.

Se mai pune întrebarea până când a fost tranzitată corespondența prin lagărul Tachel, respectiv dacă această operație a avut loc și după luna mai 1918, cunoscându-se corespondență expedită în luna aprilie 1918 tranzitată prin Tachel (Fig. 7).

Mai trebuie menționat² că ajutoarele pentru prizonierii de război români din Bulgaria și România - Teritoriul ocupat nu au fost tranzitate prin Germania, așa cum fusese condiția inițială, ci doar corespondența poștală a urmat acel traseu.

Lagărul de la Tachel (Tuchola), avea o suprafață de 37,5 ha și era amplasat la 3 km est de orașul cu același nume, pe șoseaua ce ducea spre Swiecie, la cca 100 km de Danzig azi Gdańsk, a găzduit un număr important de prizonieri români. De menționat că, la început, lagărul a fost destinat numai prizonierilor ruși, ulterior fiind aduși și prizonieri de alte naționalități. În partea de nord a lagărului trecea linia ferată Tuchola-Łaskowice cu care erau transportați prizonierii, probabil cca 20.000 de persoane, care au fost cazate aici. „Cazarea” în lagărul de la Tachel se făcea în 200 de gropi sau bordeie, săpate de prizonieri, în care erau cazate câte 180 de persoane. Au mai existat și barăci din lemn pentru comandamentul lagărului, respectiv alte 13 barăci, din tablă ondulată, în care intrau câte 180 de prizonieri în fiecare din ele, plus șase barăci afectate pentru spitalul de 360 de paturi. În anul 1917 în lagărul din Tachel au murit 2.471 de prizonieri români.

Transportul ajutoarelor spre prizonierii de război români

Deși în literatura filatelică și traseul pentru transportul corespondenței poștale și a ajutoarelor de la / pentru prizonierii de război pare un lucru bine stabilit, în realitate se cunosc foarte puține detalii.

În general, marea majoritate a fondurilor financiare erau trimise de guvernul român din Iași, prin Agenția Crucii Roșii Române la Berna, la Banca Națională de Credit din Lyon. Fondurile erau puse la dispoziția Comitetului de Asistență a Prizonierilor Români de la Geneva, care prin reprezentanții săi, făcea cumpărături pentru ajutoare în Franța, în zona Lyon-ului.

Ajutoarele pentru prizonierii români din Bulgaria erau trimise pe adresa Legației Spaniei și Crucii Roșii Bulgare la Sofia prin vagoane franceze, care străbăteau Franța și Elveția până la Buchs, unde ajutoarele erau transportate în vagoane austriece și transportate prin Austro-Ungaria, tranzitând Viena, până la Sofia.

Pentru prizonierii români din România - Teritoriul Ocupat ajutoarele urmau un traseu asemănător: Lyon-Franța-Elveția-Buchs-Austro-Ungaria-▶▶▶▶

and Prilep (Macedonia - author's note), in spite of the general repatriation, as German POWs.

- „Referring to the letter your Excellency kindly addressed me on September 11th (1918 - author's not) regarding the 500 Romanian POWs used by the German troops ... This time, according to my private information, the German troops would have brought with them the POWs we're referring to, during the retreat from the Macedonian front ...”

It can be observed, at least in Bulgaria and Macedonia, the presence of some prisoners / prisoner camps of the German army, therefore under German military administration.

Another question is: until when was this Tachel transit active, meaning, if this transit was still active after the month of May 1918, knowing that there are mails sent in April 1918 and transited through Tachel (Fig. 7)

We must mention² that the aids for the Romanian prisoners in Bulgaria and Romania - the occupied territory - did not pass through Germany, as the initial condition asked, but only the mail took this course.

In the Tachel (Tuchola) Camp, with its 37.5 hectares, only 3 km east from the Tachel town, on the road to Swiecie, about 100 km. from Danzig, today's Gdansk, were detained numerous Romanian POWs. Initially the camp was meant for Russian prisoners, later more prisoners of other nationalities being detained here. In the north side of the camp was the Tuchola-Laskowice railroad, used to bring the about 20,000 prisoners in. The „accommodation” in Tachel camp consisted in 200 huts built by the prisoners where 180 persons were interned in each of them. There were also wood barracks for the camp quarters, and other 13 corrugated iron barracks for 180 prisoners each, and 6 hospital barracks for 360 beds. In 1917, in Tachel camp died 2,471 Romanian prisoners.

Transporting aids to Romanian POW

Although in philatelic literature the route for transporting postal correspondence and aid from/to POW seems like a sure thing, in reality there are little known details.

Generally, the majority of financial funds were sent by the Romanian Government from Iasi, through the Romanian Red Cross Agency in Bern, to the National Bank of Credit in Lyon. These funds were made available for the Romanian POW Assistance Committee from Genève, which through its representatives, procured goods for the aids in France, around Lyon.

The aids for Romanian prisoners in Bulgaria were sent to the Legation of Spain and Bulgarian Red Cross in Sofia by French railway carriage, which passed through France and Switzerland to Buchs, where the aids were moved to Swiss railway carriages and sent through Austria-Hungary, transiting Vienna, all the way to Sofia.

For the Romanian prisoners in Romania-Occupied territories the aids followed a similar route: Lyon-France-Switzerland-Buchs-Austro-Hungary-▶▶▶▶

București.

Pentru prizonierii români din Turcia se trimiteau numai bani.

Întrucât România, prin guvernul său, semnase Pacea de la Buftea pe 20 februarie / 5 martie 1918, pace rămasă nesancționată de Regele Ferdinand, începând cu data de 13 martie 1918 nu s-au mai făcut expediții de ajutoare din Franța, deoarece acest lucru a fost interzis de guvernul francez. Comitetul de Asistență a Prizonierilor Români de la Geneva și-a încheiat activitatea începând cu 15 martie 1918, urmând să gestioneze banii rămași, transporturile care erau în curs, returnările de ajutoare datorate eliberării unora dintre prizonierii români etc.

Internați civili români în Bulgaria

Pe teritoriul Bulgariei au fost înființate și lagăre de internați civili (ostatici), așa cum au fost probabil și pe teritoriul celorlalte țări aparținând Puterilor Centrale: Germania, Austria și Ungaria.

Comitetul de Asistență a Prizonierilor Români de la Geneva a putut identifica circa 270 de internați civili în Bulgaria aflați în lagărele de la Kotel și Pirdop, mai târziu Hissar - Băi.

Autorul mulțumește și pe această cale dlui ing. Gerard Herman pentru discuțiile avute la sediul Asociației Filateliștilor din București, în urma cărora a rezultat acest aspect inedit de istorie postală. Ilustrațiile din Fig. 3, Fig. 4 și Fig. 7 aparțin unor piese din colecția ing. Gerard Herman, din Fig. 5 - colecția ing. Călin Marinescu, iar din Fig. 1, Fig. 2 și Fig. 6 provin de pe site-ul de licitații american eBay.

Ing. Călin MARINESCU, născut în anul 1955 la Dorohoi, licențiat al Institutului Politehnic din Iași, Facultatea de Inginerie chimică. Preocupări filatelice: istorie postală în legătură cu România. Contact: romexim.star@b.astral.ro.

Bucharest.

For the Romanian prisoners in Turkey only money was sent.

Because Romania, through its government, have signed the Buftea Peace Treaty on February 20th/March 5th 1918, which remained not ratified by King Ferdinand, beginning with March 13th 1918 aids from France were not sent because the French government had forbidden this. The Assistance Committee for Romanian POWs from Geneva ended its activity beginning with March 15th 1918, working to administrate the remaining money, the transports in progress, the returns of aids because some Romanian prisoners were released etc.

Romanian civilian inmates in Bulgaria

Camps for civilian internees (hostages) were established on Bulgarian territory as it probably was on the territories of the other countries belonging to the Central Powers: Germany, Austria and Hungary.

The Assistance Committee for Romanian POWs from Geneva could identify about 270 civilian internees in Bulgaria in the camps from Kotel and Pirdop, later Hissar-Baths.

The author would like to thank, using this method as well, Mr. Engineer Gerard Herman for the discussions held at the headquarters of the Philatelists Association from Bucharest, having as result this unprecedented aspect of postal history. The illustrations of Fig. 3, Fig. 4 and Fig. 7 are from Engineer Gerard Herman collection, of Fig. 5 from Engineer Calin Marinescu collection and of Fig. 1, Fig. 2 and Fig. 6 are from eBay site of the American auctions.

¹⁴ http://de.wikipedia.org/wiki/Liste_der_Kriegsgefangenenlager_in_Deutschland_1914%E2%80%931918
<http://prisonniers-de-guerre-1914-1918.chez-alice.fr/camps.htm>

► pe scurt ► pe scurt ► pe scurt ► pe scurt ► pe scurt

► **LIBRAFILA 2013** cu secțiunea de literatură filatelică medicală
LITMEDFILA 2013, expoziție de literatură filatelică cu participare internațională se organizează la Cluj-Napoca, Biblioteca Centrală Universitară „Lucian Blaga”, str. Clinicilor nr. 2, în perioada 24-31 mai 2013. Pot participa cu expozate toți editorii sau autorii de literatură filatelică: cărți, reviste, alte publicații, pe alte medii, publicații pe Internet, site-uri de web. Se acceptă și articole filatelice, cu condiția să constituie o serie de cel puțin 5 articole, prezentate împreună, ca parte ale unui singur proiect coerent. Lucrările trebuie să fie mai recente de 2 ani sau de cel mult 5 ani dacă nu au participat la ediția prece-

dentă a expoziției. Expozatele trebuie expediate în 2 exemplare până la data de 7 mai 2013 la una din următoarele adrese: Asociația Filateliștilor Cluj, Piața Avram Iancu nr. 8, 400098 Cluj-Napoca, România; sau Dan Dumitrașcu, Str. Horea nr. 11, 400147 Cluj-Napoca, Romania. Informații suplimentare: ddumitrascu@cluj.asstral.ro, tel 0722 756 475. (Mircea Mureșan, președinte AF Cluj și Dan Dumitrașcu, președinte GFTCRM).

► **Blogul lui GĂBU'** (<http://blogul.luigabu.blogspot.ro>) un site de literatură, rupte din viață, filatelie, cartofilii și altele, semnat Sergiu-Marian D. Găbureac. Consultați-!► Federația Filatelică Română, prin comisia de cercetare și litera-

tură (președinte Sergiu-Marian D. Găbureac (e-mail gsm_as@yahoo.com) ne pune la dispoziție, în format digital, **Anuarul Colectionarilor 2013**. Lucrarea conține informații privind: numele și prenumele, localitatea, domeniul și colecții, contact (telefon și/sau adresa de e-mail). Dacă în anuarul din anul 2001 erau listați 238 colecționari, în prezent sunt listați pe 7 pagini, 73 colecționari. Menționăm că **Anuarul membrilor Societății Române de filatelie tematică și maximafilie**, editat în 1993, conținea 629 nume. Fără comentarii.

► **Le monde des timbres**, sit de vânzare de mărci poștale, Newsletter, ianuarie 2013 (<http://www.lemonde.destimbres.com>).

Walter C. Williams (1919-1995) Rolul său în succesul programului spațial american

Dan N. DOBRESCU, AIJP

Walter Charles Williams (n. 30 iulie 1919, New Orleans, Louisiana - d. 7 octombrie 1995, Tarzana, California) licențiat în inginerie aeronautică al *Universității de stat din Louisiana* (LSU) în 1939 și doctor onorific în inginerie al LSU în 1963.

După licență, a lucrat la *Glenn L. Martin Company*, Baltimore, Maryland, și mai târziu, în același an, ajunge să întâlnească conducerea științifică a *Centrului de cercetare NASA de la Langley* unde inițial lucrase în domeniul stabilității și comenzi, predominantă la avioanele din Al Doilea Război Mondial.

În septembrie 1946, W. C. Williams este desemnat la proiectul NACA¹ destinat programului experimental al avionului X-1. Când detașamentul *Muroc*² s-a dezvoltat ca o facilitate permanentă, este desemnat ca primul șef al lui NACA - *Stația pentru zboruri de mare viteză* (Baza forțelor aeriene de la Edwards) și va continua să lucreze după ce stația a fost absorbită înainte de NASA, împreună cu o altă componentă a *Comitetul național consultativ pentru aeronautică*, la 1 octombrie 1958.

La 28 august 1959, Walter C. Williams părăsește NASA - *Stația pentru zboruri de mare viteză* fiind numit responsabil pentru toate operațiile de lansare în *Proiectul Mercury* (SUA, Sc #1193). A condus *Rețeaua mondială a operațiilor de urmărire și recuperare pentru misiunile spațiale pilotate*. În afara SUA stații de urmărire au fost în Australia (Fig. 1) și Africa (Nigeria, Sc #143) împreună cu stațiile aflate pe vase aeriene în oceanele din jurul Ecuatorului.

La NASA și agențiile sale precedesoare din 1940 până în 1964, a avut un rol cheie în dezvoltarea programului de cercetare a avionului X-15 (Fig. 2; SUA, Sc #4018-9) și a programelor de zboruri pilotate *Mercury*, *Gemini* și *Apollo*. A avut o contribuție vastă în ▶▶▶▶

Walter C. Williams (1919-1995) His role in the success of America's space program

Dan N. DOBRESCU, AIJP

Walter Charles Williams (born July 30, 1919, New Orleans, Louisiana - dead October 7, 1995, Tarzana, California) received a *Bachelor of Science Degree* in aeronautical engineering from *Louisiana State University* (LSU), Baton Rouge, Louisiana, in 1939 and to an honorary Ph.D. in Engineering granted by LSU in 1963.

After graduation, he was employed by the *Glenn L. Martin Company* of Baltimore, Maryland, and later that same year joined the science staff of the *NASA Langley Research Center* where he initially worked in the stability and control field, predominately with World War II aircraft.

In September 1946, W. C. Williams was assigned as the NACA¹ Project Engineer for the X-1 experimental aircraft program. When the *Muroc*² detachment was expanded into a permanent facility, he was appointed as the first chief of the *NACA High-Speed Flight Station* (Edwards Air Force Base) and continued in that capacity after the station was absorbed by NASA along with other *National Advisory Committee for Aeronautics* facilities on October 1, 1958.

On August 28, 1959, Walter C. Williams left the *NASA High-Speed Flight Station* and was assigned responsibility for overall launch operations in *Project Mercury* (USA, Sc #1193). He directed the *Worldwide Tracking Network and recovery operations for manned space flight missions*. Apart from the U.S. there were tracking stations in Australia (Fig. 1) and Africa (Nigeria, Sc #143) together with stations on ships in the oceans around the equator.

With NASA and its predecessor agency from 1940 to 1964, he played a key management role in developing the X-15 research aircraft (Fig. 2; USA, Sc #4018-9), and the *Mercury*, *Gemini* and *Apollo* manned spacecraft programs. He has done extensive work with the *Space Shuttle*, *Viking* and *Voyager* programs³.

W. C. Williams performed as *Flight Operations Director* for some of Americans earliest manned ▶▶▶▶

¹ NACA - Comitetul Național Consultativ pentru Aeronautică, predecesor al NASA.

² Hallion, Richard P. - *On the frontier, Flight research at Dryden, 1946-1981*, The NASA History Series, National Aeronautics and Space Administration, 1984, p. 31-32.

¹ NACA - the National Advisory Committee for Aeronautics, was the predecessor of NASA.

² Hallion, Richard P. - *On the frontier, Flight research at Dryden, 1946-1981*, The NASA History Series, National Aeronautics and Space Administration, 1984, p. 31-32.

cadru programelor *Naveta spațială, Viking și Voyager*³.

W. C. Williams a îndeplinit funcția de *Director al operațiilor de zbor* pentru căteva zboruri pilotate americane:

- zborul suborbital al astronautului Alan B. Shepard, Jr. la 5 mai 1961 (Fig. 3 - SUA, Sc #4527);
- zborul suborbital al astronautului Virgil I. Grissom la 21 iulie 1961 (Fig. 4);

Fig. 3

space flights:

- the suborbital flight of astronaut Alan B. Shepard, Jr. on May 5, 1961 (Fig. 3 - USA, Sc #4527);
- the suborbital flight of astronaut Virgil I. Grissom on July 21, 1961 (Fig. 4);
- the three-orbit flight of astronaut John M. Glenn, Jr. on February 20, 1962.

He also directed the unmanned orbital flight of September 13, 1961 and the two-orbit mission of the

Fig. 4

Fig. 5

● zborul de trei orbite al astronautului John M. Glenn, Jr. la 20 februarie 1962.

De asemenea a condus zborul orbital nepilotat din 13 septembrie 1961 și misiunea cimpanzeului Enos din 29 noiembrie 1961 (Fig. 5). Acesta este primul cimpanzeu care a zburat în jurul Pământului la bordul lui Mercury Atlas 5. A amerizat la aproximativ 200 de mile sud de Bermuda fiind recuperat de USS Stormes (DD-780).

Din 1964 până în 1975, W. C. Williams a îndeplinit funcția de vicepreședinte al *Corporației aerospațiale, Operațiuni de ingineria sistemelor*, El Segundo, California. La această companie, în ultimii 5 ani, a fost director general al *Divizei de sisteme pentru mijloace de transport*. A participat la realizarea rachetei *Titan III*, a mijloacelor de lansare *Gemini*, la conectarea *Gemini-Agena*.

S-a întors la sediul central al NASA ca inginer șef (1975). A participat la convorbirile SALT cu URSS. S-a pensionat în iulie 1982.

Pentru contribuția sa la NASA și la programul destinat navei spațiale, în 1981 (Fig. 6) a fost dintins cu medalia *NASA pentru Serviciu Remarcabil*, care a fost primită pentru succesul din 1962 (Fig. 7). Cariera remarcabilă a lui W. C. Williams a avut ca rezultat alte onoruri, inclusiv selectarea ca *Inginer Federal* ▶▶▶▶

chimpanzee, Enos, on November 29, 1961 (Fig. 5). This is a first chimp orbited the Earth on board Mercury Atlas 5. Splashed about 200 miles south of Bermuda and recovery by USS Stormes (DD-780).

From 1964 to 1975, W. C. Williams served as vice president of the *Aerospace Corporation, System Engineering Operations*, El Segundo, California. For his last five years with the company, he was also general manager of the *Vehicle Systems Divisions*. He participated in the development of the *Titan III* rocket, *Gemini* launch vehicles, *Gemini-Agena* rendezvous and target vehicles and medium launch vehicles.

He returned to *NASA Headquarters* as chief engineer (1975). He participated in the SALT talks with the USSR. He retired from that position in July 1982.

For his continuing contributions to NASA and the space-shuttle programs, in 1981 (Fig. 6) he was again awarded the *NASA Distinguished Service Medal*, which he had previously won in 1962 (Fig. 7). W. C. Williams's distinguished career has resulted in several other honors, including selections as *Federal Engineer of the Year* in 1981 by the *National Society of Professional Engineers*, the *Astronautics Award* of the *American Institute of Aeronautics and Astronautics* (AIAA), and the *Medal of Honor of the City of New York*. He is also a *Fellow* and former national director of AIAA. Other recognitions and honors include membership in *Tau Beta Pi* and *Omicron Delta Kappa*, and a *Listing in Who's Who in America*.³

On November 17, 1995, center Director Kenneth J. Szalai renamed the *Integrated Test Facility* (ITF) as the *Walter C. Williams Research Aircraft* ▶▶▶▶

Fig. 6 - Președintele Roland Reagan și Walter C. Williams. Casa Albă, 14 august 1981. (Serviciu fotografic al Casei Albe)

Fig. 6 - President Roland Reagan and Walter C. Williams, White House, August 14, 1981. (Photographic Service of White House)

³ Vezi de asemenea următoarele adrese de web site / See also the following web site address: <http://www.hq.nasa.gov/office/pao/history/x1/williams.html>
<http://www.eng.isu.edu/alumni/hod/hodmember/walterwilliams>
<http://www.nasa.gov/centers/dryden/news/Biographies/Directors/williams.html>

al Anului în 1981 de către Societatea Națională a Inginerilor Profesioniști, Premiul Astronauticii al Institutului American de Aeronautică și Astronautică (AIAA), și Medalia de Onoare a Orașului New York. Este de asemenea Asociat și fost director național al AIAA. Alte recunoașteri și onoruri includ calitatea de membru al Tau Beta Pi and Omicron Delta Kappa, și listarea în *Who's Who in America*.³

La 17 noiembrie 1995, K. J. Szalai a atribuit numele său instituției ITF, devenind *Walter C. Williams Research Aircraft Integration Facility* (Fig. 8).

Ca pionier al efortului spațial american, W. C. Williams a avut o influență incomensurabilă asupra programelor și politicilor NASA. Colaborarea sa la programul de zboruri pilotate a contribuit la superioritatea americană în tehnologia spațială și explorare.

Fig. 7 - Președintele John F. Kennedy, familia Walter C. Williams, în timpul unei ceremonii de la Casa Albă în 1962. (colecția Dr. Howard Lee Williams)

Fig. 7 - President John F. Kennedy, Walter C. Williams family, during a ceremony in the White House in 1962. (Howard Lee Williams, MD collection)

Fig. 8 - Dezvelirea noului logo dedicat lui Walter C. Williams

Fig. 8 - Unveiling of the sign newly dedicated Walter C. Williams facility (<http://www.dfrc.nasa.gov/Gallery/Photo/Directors/HTML/EC95-43344-1.html>)

Integration Facility (Fig. 8).

As a pioneer in the American space effort, W. C. Williams has had an immeasurable impact on the development of NASA's programs and policies. His contributions to manned space programs have led to this country's pre-eminence in space technology and exploration.

Natura 2013

Aflată la cea de a 34-a ediție, **Natura / Luna Plantării Arborilor** a adunat din nou câteva exponate de certă valoare, aflate, unele dintre ele, pentru prima dată în Timișoara. Așa cum ne-am obișnuit în ultimii ani, expoziția a fost găzduită de una din sălile Cercului Militar din Timișoara, organizatori fiind Asociația Filatelică Timișoara, Consiliul Județean Timiș și Direcția Silvică Timiș.

Expoziția a reunit un număr de 31 de exponate (21 la maturi și 10 la tineret), pe 122 de fețe de panou. Au participat filateliști din Timișoara, Arad, Reșița, Sibiu, Bistrița, Miercurea Ciuc, București, Ploiești, Buhuși și Lvov (Ucraina).

Juriul condus de prof. Andrei Kiss a acordat distincții în rang maxim de *Vermeil* la maturi și *Argent mare* la tineret. S-au evidențiat fiind recompensate cu *Vermeil*, exponatele: *Frunza, ramul* (Leon Iancovici), *Păsări protejate* (Arsenie Arădean), *Farmacia naturii* (Ioan Felmeth), *Fauna pe cale de dispariție în atenția WWF* (Du-

mitru Barabulă), *Orhideea* (Ana Gheorghiu), *Păsărilor Europei și cuiburile lor* (George Gligor) și *Enciclopedia ihtiologică* (Traian Siclovian). O mențiune specială trebuie să facem și de această dată exponatului venit din Ucraina *Indicator de calitate a vieții* a lui V. A. Pruhnitykov. Participarea constantă a exponatelor venite din Lvov la expozițiile de la Timișoara nu poate decât să ne bucure și să ne onoreze.

La tineret s-au remarcat exponatele: *Păsări cântătoare* (Andra Borșun), *Veverița* (Radu Salade), *Peștișorul de aur* (Sergiu Siclovian), *Vânătorul și prada sa* (Irina

Ene), *Flora românească* (Alexandru Togorean) și *Grădini zoologice* (Aron Martin).

Expoziția a marcat aniversarea a 140 de ani de la înființarea *Societății de Științele Naturii* din Timișoara, printr-un plic obliterat cu o ștampilă specială. De asemenea, un plic obliterat cu ștampilă specială este dedicat *Lunii Plantării Arborilor* ce a început pe 15 martie.

Natura a ajuns la maturitate! Organizarea ei e o mică repetiție în întâmpinarea *Naționalei de filatelie tematică* din luna mai 2013. Vă așteptăm la Timișoara.

Dr. ing. Marius MUNTEAN

Coroanele Regilor României

Crowns of the Kings of Romania

Data punerii în
 circulație: 28.02.2013.

Date of
 issue: 28.02.2013.

Dimensiuni: mărcile poștale, 36x36 mm; coliță dante-
 lată, 127x126 mm (în album filatelic).

Size: stamps, 36x36 mm; perforated souvenir sheet,
 127x126 mm (in philatelic album).

Machetatori: Mihai VĂMĂȘESCU & Stan PELTEACU.

Designers: Mihai VĂMĂȘESCU & Stan PELTEACU.

Prezentare: coală de 28 mărci poștale; minicoală cu
 șase mărci poștale de aceeași valoare și trei viniete cu
 același desen; coliță dantelată cu trei mărci poștale și trei
 viniete diferite (în album filatelic).

Page composition: sheet of 28 stamps; small sheet of
 6 stamps and 3 labels; perforated souvenir sheet of 3
 stamps and 3 different labels (in philatelic album).

Tipărit offset, la patru culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia).

Printing system: offset, in four colours on chromo-
 gummed paper - UK origin.

Tiraj: 25.900 (valoarea nominală de 4,30 L), 20.300 (va-
 loarea nominală de 4,30 L), 27.300 (valoarea nominală de
 14.50 L), 400 (coliță dantelată).

Run printing: 25,900 (3.30 L face values), 20,300 (4.30
 L face value), 27,300 (14.50 L face value), 400 (perforated
 souvenir sheet).

FDC - 300 plicuri echipate cu mărcile poștale ale emi-
 siunii, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z.

FDC's: 300 covers equipped with the stamps of the
 issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark.

Ilustrate maxime: 250 seturi (trei imagini).

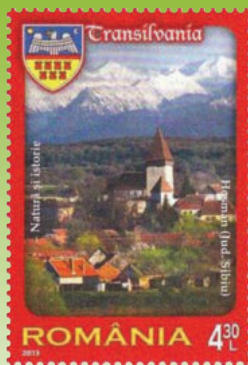
Maxicards: 250 sets (3 images).

Album filatelic, în tiraj de 400 exemplare, echipat cu
 coliță dantelată și un carton filatelic special, numerotat și
 echipat cu mărcile poștale ale emisiunii „Coroanele Regilor
 României”, obliterat cu ștampila P.Z., și respectiv mărcile
 poștale ale emisiunii „Evenimente istorice”, emisă în 2006,
 obliterată cu ștampila specială REMEMBER FILATELIC. Am-
 bele ștampile sunt aplicate în clar, cea de tip REMEMBER
 FILATELIC fiind în folio aur.

Philatelic album, into a run printing of 400 pcs., equipped
 with the perforated souvenir sheet and a special philatelic card,
 numbered and equipped with the set of the issue „Crowns of
 the Kings of Romania”, cancelled with the *first day* postmark,
 and with the set of the issue „Historical events” issued in 2006,
 cancelled with the REMEMBER FILATELIC (philatelic remem-
 ber) special cancellation. Both cancellations are clearly imprinted,
 the REMEMBER FILATELIC one being in gold foiling.

Descoperiți România - Transilvania

Discover Romania - Transylvania

Data punerii în circulație: 15.03.2013.

Dimensiuni: mărcile poștale, 33x48 mm, 48x33mm; coliță dantelată, 215x135 mm (în album filatelic).

Machetator: Mihai VĂMĂȘESCU.

Prezentare: **coală** de 32 mărci poștale; **minicoală** cu opt mărci poștale de aceeași valoare și o viniță plasată pe rând 2 - culoana 2; **coliță dantelată** cu cele patru mărci poștale ale emisiunii (în album filatelic).

Tipărit offset, la patru culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia).

Tiraj: 19.240 (valoarea nominală de 3,30 L, 3,60 L și 5 L), 16.040 (valoarea nominală de 4,30 L), 400 (coliță dantelată).

FDC - 300 seturi (2 plicuri) echipate cu mărcile poștale ale emisiunii, numerotate și oblemate cu ștampila P.Z.

Ilustrate maxime: 400 seturi (4 imagini).

Album filatelic, în tiraj de 400 exemplare, echipat cu coliță dantelată, numerotată de la 001 la 400, având elemente grafice în folio aur și un set de 4 ilustrate maxime, echipate cu mărcile poștale ale emisiunii și oblemate cu ștampila P.Z.

Date of issue: 15.03.2013.

Size: stamps, 33x48 mm, 48x33mm; perforated souvenir sheet, 215x135 mm (in philatelic album).

Designer: Mihai VĂMĂȘESCU.

Page composition: **sheet** of 32 stamps; **small sheet** of 8 stamps and one label; **perforated souvenir sheet** of 4 stamps (in philatelic album).

Printing system: offset, in four colours on chromo-gummed paper - UK origin.

Run printing: 19,240 (3.30 L, 3.60 L and 5 L face values), 16,040 (4.30 L face value), 400 (perforated souvenir sheet).

FDC's: 300 sets (2 covers) equipped with the stamps of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark.

Maxicards: 400 sets (4 images).

Philatelic album, into a run printing of 400 pcs., equipped with the perforated souvenir sheet numbered from 001 to 400, having graphic elements in gold foiling and a set of 4 maxicards, equipped with the stamps of the issue and cancelled with the *first day* postmark.

Colecții românești - Aparate foto (I)

Romanian collections - Photo cameras (I)

Aparat de fotografiat cu burduf Goldmann (Austria) / Goldmann bellows camera (Austria)

Aparat de fotografiat D'optique E. Suter, Bale (Elveția) / Manufacture D'optique E. Suter camera, Bale (Switzerland)

Aparat de fotografiat Plaubell Makina (Germania) / Plaubell Makina camera (Germany)

Aparat de fotografiat Ernemann Tropic-Klapp (Germania) / Ernemann Tropic-Klapp camera (Germany)

Aparat de fotografiat Balda Pontina (Germania) / Balda Pontina camera (Germany)

Aparat de fotografiat Rolleiflex (Germania) / Rolleiflex camera (Germany)

Data punerii în circulație: 29.03.2013.

Dimensiuni: mărcile poștale, 36x36 mm.

Machetatori: Mihai VĂMĂȘESCU & Stan PELTEACU.

Prezentare: **coală** de 28 mărci poștale; **minicoală** de opt mărci poștale și o viniță plasată pe rând 2 - culoana 2.

Tipărit offset, la 5 culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia).

Tiraj: 67.540 (valoarea nominală de 0,50 L), 36.540 (valoarea nominală de 0,80 L), 33.940 (valoarea nominală de 1,40 L), 19.940 (valorile nominale de 2 L și 14,50 L), 28.340 (valoarea nominală de 2,10 L).

FDC - 300 seturi (două plicuri) echipate cu mărcile poștale ale emisiunii, numerotate și oblemate cu ștampila P.Z.

Date of issue: 29.03.2013.

Size: stamps, 36x36 mm.

Designers: Mihai VĂMĂȘESCU & Stan PELTEACU.

Page composition: **sheet** of 32 stamps; **small sheet** of eight stamps and one label.

Printing system: offset, in five colours on chromo-gummed paper - UK origin.

Run printing: 67,540 (0.50 L face value), 36,540 (0.80 L face value), 33,940 (1.40 L face value), 19,940 (2 L and 14.50 L face values), 28,340 (2.10 L face value).

FDC's: 300 sets (two covers) equipped with the stamps of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark.

Data punerii în circulație: 05.04.2013.
Dimensiuni: marcă poștală, 33x48 mm;
bloc, 139x141mm.

Machetator: Mihai VĂMĂȘESCU.

Prezentare: **coală** de 32 mărci poștale;
minicoală cu opt mărci poștale și o vinieta
plasată central (rând 2 - coloana 2); **bloc** de
două mărci poștale (în album filatelic).

Tipărit offset, la patru culori pe hârtie cromogumată (Anglia).

Tiraj: 1.634.600 (marca poștală), 600 (bloc).

FDC în tiraj total de 950 plicuri, din care
350 plicuri echipate cu marca poștală a emisiunii,
numerotate și obliterate cu ștampila
P.Z. cu roșu; 600 plicuri (în album filatelic)
echipate cu marca poștală a emisiunii,
numerotate și obliterate cu ștampila P.Z. cu roșu având suplimentar, aplicată în clar, cu folio aur ștampila P.Z.

Ilustrată maximă: 600 bucăți (o imagine).

Album filatelic, în tiraj de 600 exemplare, echipat cu
blocul de două mărci poștale ale emisiunii și FDC-ul, ambele
cu elemente grafice în folio aur, numerotate cu roșu de la 001
la 600 și o ilustrată maximă.

Cromolitografie tematică, în tiraj de 200 exemplare, pe
care este aplicată marca poștală a emisiunii. Acest produs
are elemente grafice imprimate cu folio aur, este numerotat
cu roșu de la 001 la 200 și are imprimată sigla Romfilatelia în timbru sec.

Date of issue: 05.04.2013.

Size: stamp, 33x48 mm; block, 139x141 mm.
Designer: Mihai VĂMĂȘESCU.

Page composition: **sheet** of 32 stamps; **small sheet** of eight stamps and one label; **block** of two stamps (in philatelic album).

Printing system: offset, in four colours on chromo-gummed paper - UK origin.

Run printing: 1,634,600 (stamp); 600 (block).

FDC run printing: 950 envelopes, of which 350 envelopes equipped with the stamp of issue, numbered and cancelled with the first day postmark in red; 600 envelopes (in philatelic album) equipped with the stamp of issue, numbered and cancelled with the first day

postmark in red having clearly imprinted in gold foiling the *first day* postmark.

Maxicard: 600 pieces (one image).

Philatelic album, into a run printing of 600 pcs., equipped with the block of two stamps and the FDC, both with graphic elements in gold foiling, numbered in red from 001 to 600 and one maxicard.

Thematic chromolithography, into a run printing of 200 pcs., having applied the stamp of the issue. This exclusive product has graphic elements imprinted in gold foiling, is numbered in red from 001 to 200 and has the Romfilatelia embossed logo.

Aniversări - evenimente - Academia de Științe Economice București - 100 ani

Anniversaire - Events - 100 years - The Bucharest University of Economic Studies

Data punerii în circulație:
06.04.2013.

Dimensiuni: marca poștală, 48x33 mm; coliță dantelată, 110x76 mm.

Machetator: Răzvan POPESCU.

Prezentare: **coală** de 32 mărci poștale; **minicoală** de opt mărci poștale și o vinieta plasată pe rând 2 - coloana 2; **coliță dantelată**.

Tipărit offset, la patru culori pe hârtie cromogumată (Anglia).

Tiraj: 19.240 (marca poștală), 8.500 (coliță dantelată).

FDC - 300 plicuri echipate cu marca poștală a emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z.

Date of issue: 06.04.2013.

Size: stamp, 48x33 mm; perforated souvenir sheet, 110x76 mm.

Designer: Răzvan POPESCU.

Page composition: **sheet** of 32 stamps; **small sheet** of eight stamps and one label; **perforated souvenir sheet**.

Printing system: offset, in four colours on chromo-gummed paper - UK origin.

Run printing: 19,240 (stamp), 8,600 (perforated souvenir sheet).

FDC's: 300 covers equipped with the stamp of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark.

► **ultima oră** ► **ultima oră** ► **ultima oră** ► **ultima oră** ► **ultima oră** ►

„Școala altfel” - Elevi la A.F. București

În cadrul acțiunilor pe țară organizate de Inspectoratele școlare cu prilejul săptămânii „Școala altfel”, vineri 5 mai 2013 un grup de 20 de elevi de la Colegiul economic „Viilor” din București, însoțiți de profesorii Marilena Crudu și Lucian-Mihai Marin, au fost în vizită la Asociația Filateliștilor din București. Aici au fost întâmpinați de un grup de filateliști bucureșteni.

Președintele A.F. București, Șerban Drăgușanu, le-a vorbit elevilor despre apariția primelor timbre în

Anglia și Moldova, despre clasele filateliei, despre emiterea timbrelor și temele abordate, despre mesaje pe care timbrele le transmit.

Elevii și-au manifestat interesul față de filatelie, aceștia având ocazia să viziteze expoziția filatelică *Sădirea arborilor* montată în sediul AFB.

La plecare fiecare elev a primit din partea filateliștilor prezenți suveniruri filatelice (timbre, colițe, ilustrate maxime).

Dumitru F. DUMITRU

Dialogue entre maximaphiles*

Des problèmes divers, le tourisme, mais la maximaphilie aussi, ont fait, dans une période récente, que j'ai me trouvé, en deux fois à Paris avec ma famille. Nous avons, plusieurs fois, le privilège de rencontrer Madame Anny Boyard, la présidente de l'association *Les Maximaphiles Français*, membre du Bureau de la Commission FIP de Maximaphilie, une amie dévouée des maximaphiles roumains, une sympathisante constante de notre pays. Dix ans ont passé depuis que j'ai commencé à correspondre avec Mme Anny Boyard sur le sujet de la maximaphilie. Ensuite je l'ai rencontrée aux expositions de Corbeil-Essonnes „MAXIFRANCE 2005”, à Bucarest EFIRO 2008, à „BACAU 600” en 2008 et en 2010 à l'Exposition Mondiale de Lisbonne, „PORTUGAL 2010”. A l'exposition nationale de maximaphilie, à participation internationale, de Bacău, Mme la Présidente Anny Boyard a fait parti du jury. A cette occasion elle a fait la preuve de la dimension réelle de ses connaissances en matière de maximaphilie, de l'objectivité en ce qui concerne l'évaluation des collections. Elle a transmis des messages de sincères appréciations concernant la maximaphilie de Roumanie et les valeurs spirituelles et traditionnelles du peuple roumain.

Pendant quelque temps, nous avons collaboré aussi dans le cadre du Bureau de la Commission de la FIP de Maximaphilie, occasion où j'ai pu remarquer la préoccupation, la compétence et la contribution que Mme Anny Boyard accorde sans cesse au développement de la maximaphilie mondiale.

A l'occasion des rencontres que nous avons eues tantôt à Paris, tantôt à la demeure d'été de Mme Anny Boyard, elle a été un formidable guide mais aussi une très agréable interlocutrice dans des discussions concernant le passé, le présent et surtout l'avenir de la maximaphilie de nos pays, de l'Europe et du monde entier. Les entretiens sur ce thème se synthétisent dans un dialogue qui nous incite à des réflexions et actions futures:

Vasile Doros (V.D.) - Madame, la philatélie vous a préoccupée depuis des décennies en. Mais, dites-moi, pourquoi à un moment donné, vous avez décidé de vous consacrer exclusivement à la maximaphilie?

Anny Boyard (A.B.) - Au paravant j'étais plutôt intéressée par la philatélie thématique et j'ai entrepris diverses collections *Histoire du jazz*, *Les mains*, *Histoire des cathédrales*, et lors de cette dernière présentation j'ai trouvé que pour aborder les différentes périodes architecturales, la carte-maximum (CM) était vraiment adaptée car elle valorisait l'édifice en le montrant vraiment plus grand dans son ensemble. J'avais alors engranger beaucoup de CM qui m'ont permis de monter une présentation pour une *Fête du timbre*. C'était alors le pas décisif vers la collection de cartes-maximum. J'ai adhéré aux MF et l'on m'a proposé de rentrer au CA pour prendre la responsabilité de la revue... et ce fut une grande passion qui s'est emparée de moi.

V.D. - Vous avez eu l'occasion de déployer une activité

soutenue dans le domaine de la maximaphilie à côté des personnalités remarquables de la maximaphilie française et européenne. Pourriez-vous citer quelques-uns des responsables européens de la maximaphilie? Lequel de ceux-ci vous a influencé le plus en laissant son empreinte sur votre activité philatélique?

A.B. - A Madrid, en 2000, lors de mon élection au Bureau de la FIP, j'ai eu le privilège de faire connaissance avec, on va dire, les *Vétérans* de la maximaphilie européenne. D'éminentes personnalités comme M. Monterrey (Espagne), S. Tailloli (Suisse), Pr A. Cabral Rego (Portugal), M. Kotopoulos (Grèce), ceux qui ont fondé en Europe le berceau de la maximaphilie, mais je dois ajouter que j'ai apprécié le sérieux de Nicos Rangos (Chypre) avec qui j'ai travaillé durant neuf ans. Nous continuons d'ailleurs à échanger de grandes idées pour la défense et le développement de notre classe. Auparavant, j'avais eu l'honneur et la joie de rencontrer, à Paris, le Docteur Valeriu Neaga, lors de „PhilexFrance 99” et à Omégna, en Italie, à l'occasion d'une exposition de maximaphilie, j'ai rendu visite à L. Morera dans son joli village. Toutes ces personnalités m'ont impressionnée et en particulier Gonzague de la Ferté (dont le bureau était le *temple de la maximaphilie*, comme il aimait le dire) étaient de grands hommes cultivés. Ils ont oeuvré pour le développement de la maximaphilie et ils ont travaillé ensemble pour élaborer les premiers textes officiels FIP qui régissent notre spécialité.

En France, c'est bien-sûr auprès de Jacques Thénard, René Brana et Michel Chagniot que j'ai appris beaucoup de choses en travaillant assidûment avec eux. Mais pour répondre précisément à votre question, c'est Jacques Thénard qui m'a le plus influencé par son carrisme, par son engagement et le travail qu'il a effectué pour porter notre discipline jusqu'au niveau mondial.

V.D. - Vous avez personnellement connu notre compatriote, le Docteur Valeriu Neaga, ex-président de la Commission FIP de Maximaphilie. Que pourriez-vous nous dire sur lui? Que pensez-vous de notre décision d'avoir fondé, en 2007, la *Société Roumaine de Maximaphilie „Dr. Valeriu Neaga”* afin de lui rendre hommage?

A.B. - Le Docteur Valeriu Neaga était un grand homme, sans mesure, il s'est engagé dans la maximaphilie, convaincu de sa richesse culturelle. Il a développé des relations avec ses compatriotes européennes et travaillé pour concevoir des règlements. Car dans toutes les disciplines qu'elles soient sportives et culturelles, il faut des règles si l'on veut que tout le monde soit en harmonie sur la façon de collectionner, de réaliser des CM.

En créant l'association qui porte son nom, vous lui avez rendu un très bel hommage !

* O versiune în limba română a acestui interviu a fost publicată în *Curierul Filatelic*, anul XXIII, nr. 168, ianuarie-martie 2013, p.5-11

V.D. - La collaboration entre nos associations de maximaphilie s'est intensifiée à partir de 2008, année où vous avez effectué deux visites officielles en Roumanie, dues aux événements philatéliques remarquables. Quelles sont vos impressions à propos de la maximaphilie roumaine et que considérez-vous bon de faire ensemble pour le développement du mouvement maximaphile surtout en Europe?

A.B. - La maximaphilie est très forte en Roumanie, et l'association que vous dirigez brillamment y contribue fortement. Votre pays comporte de grands collectionneurs illustres et les ouvrages que vous avez écrits, vous-même et dr. Ioan Daniliuc, sont des témoignages importants de la vitalité de la maximaphilie roumaine.

V.D. - Etant donné ma qualité de président, j'ai eu l'oeil sur ce que représente l'activité de l'association *Les Maximaphiles Français*. J'ai constaté qu'il y avait une parfaite organisation, une bonne cohésion; il y avait cet esprit d'équipe, ce qui a facilité la diversité des activités instructives, concrétisées dans des expositions de grand prestige. Quel est le secret de votre succès car vous êtes le *porte-drapeau* de la maximaphilie mondiale depuis plus de six décennies?

A.B. - J'ai accepté de prendre le témoin que mes prédécesseurs m'ont donné et la mission dont ils m'ont investi car je savais pouvoir être entouré de l'équipe dynamique que nous formons. Je tiens beaucoup à conserver l'ambiance amicale qui règne au sein de notre comité directeur. Nous sommes une *grande famille*, celle des Maximaphiles Français. Je pense pouvoir affirmer que j'aime notre association et notre discipline au point de parfois faire passer mon travail associatif avant ma vie familiale. Une passion, c'est cela! Seuls, ceux qui en possèdent une, peuvent le comprendre, mais c'est aussi une question de caractère.

V.D. - En lisant votre revue, j'ai bien retenu le fait que la maximaphilie fait l'objet des préoccupations des jeunes gens de France. Ces jours-ci j'ai eu le plaisir de connaître deux jeunes qui, bien qu'en bas âge, possédaient des connaissances assez vastes de maximaphilie et leurs propres collections, dont ils étaient fiers. Croyez-vous que la génération actuelle soit capable d'assurer la continuité de la maximaphilie, au moins tout aussi bien cotée qu'aujourd'hui?

A.B. - Oui, je pense qu'il y aura toujours des passionnés. Notre association développe des actions en direction des jeunes philatélistes pour transmettre des

connaissances dans l'espoir qu'ils assurent la continuité.

V.D. - À propos de jeunes... constitueront-ils la génération qui utilisera couramment les timbres personnalisés que la Poste vient de promouvoir? Les futures expositions de maximaphilie se dérouleront-elles virtuellement, ayant comme scène *l'Internet*?

A.B. - Je pense que les jeunes utiliseront sûrement les timbres-poste personnalisés pour leur courrier courant, en classe de maximaphilie je ne sais pas? En fait je pense que ce sera fonction de l'évolution des règlements FIP, surtout en ce qui concerne la compétition.

Quant à Internet, je crois que ce moyen moderne de communication doit permettre des échanges entre les collectionneurs du monde entier. Il y a des sites très intéressants et cela peut contribuer largement au développement de notre passion. A l'heure actuelle, on vote déjà par *Internet* pour le *Concours mondial de la meilleure carte-maximum*, on y présente aussi des collections entières, mais quant aux expositions, je ne pense pas que l'on soit prêt à en accepter le déroulement virtuel. Pourquoi? Car je pense qu'il faut pouvoir vérifier l'authenticité des documents et que par *Internet* toutes les falsifications sont possibles. Je profite d'ailleurs de l'occasion pour mettre en garde les collectionneurs contre les faux qui se vendent sur certains sites. Vérifier les sources et les documents en mains propres est indispensable avant tout achat de cartes-maximum atteignant une certaine valeur.

V.D. - Je crois que l'Association *Les Maximaphiles Français* a la revue de maximaphilie la plus réussie de toutes les publications de spécialité existantes à présent. Votre site est aussi un bon guide maximaphile, digne d'être visionné sans interruption. Comment réussissez-vous à assurer la permanence rythmique et qualitative de ces deux moyens d'information?

A.B. - Tout est une question de volonté et d'un travail d'équipe. Nous travaillons tous ensemble, mais en ce qui concerne le *site* (<http://www.maximaphiles-francais.org>) c'est grâce à Christian Barret qui est un véritable passionné. Il vient de refondre le site, de le moderniser pour qu'il soit de plus en plus compatible avec les moyens modernes de communication, en particulier avec les tablettes et les téléphones portables.

La revue a un coût, c'est certain, mais sans elle, les anciens adhérents, qui sont sans *Internet*, n'auraient pas de lien avec nous et puis, rien ne vaut les documents écrits.

V.D. - La qualité et la diversité des cartes maximum réalisées par *Les Maximaphiles Français* sont renommées. Comment procède-t-on pour assurer l'accomplissement de la triple concordance des CM émises et surtout de la concordance de lieu?

A.B. - Lorsque les visuels des timbres-poste sont connus, les responsables du *Service des Nouveautés France* recherchent les cartes postales correspondantes aux sujets du timbre émis. Il est vrai que nous avons de la chance en France de trouver encore de nombreux éditeurs de cartes postales. En suite, si la Poste française n'a pas émis d'oblitération 1er Jour concordantes, nous faisons le déplacement pour aller oblitérer les cartes-maximum sur place de façon à ce que la concordance de lieu soit bien respectée et en accord avec le sujet.

V.D. - Vous avez sans doute constaté que la philatélie, généralement parlant, et en égale mesure la maximaphilie, se sont déplacées, les dernières années, en ce qui concerne l'organisation et les structures de direction, les expositions aussi, dans d'autres zones du monde que l'Europe. Accidentellement ou non, ce phénomène semble être influencé aussi par la crise économique d'Europe. Que croyez-vous que les associations maximaphiles d'Europe doivent faire pour s'en sortir afin qu'une telle tendance ne devienne irréversible?

A.B. - Il faut que les associations maximaphiles européennes se regroupent pour organiser une manifestation européenne. C'est pourquoi avec nos amis hollandais et en particulier Edward Froom, nous avons envisagé, en octobre 2013, une telle rencontre couplée d'une exposition non compétitive. Un séminaire de maximaphilie concernant le développement et les règles de la maximaphilie y sera organisé. Je sais déjà que la Roumanie sera représentée et c'est pour nous un réel plaisir. En France, nous organiserons un nouveau „Maxifrance” à Poitiers, du 1er au 4 mai 2014.

Notre Fédération accorde son patronnage et son soutien à cette exposition qui sera de niveau national, avec des participations internationales. Nous savons qu'elle est attendue par les maximaphiles. Le Challenge européen de maximaphilie, remporté par l'Espagne à Mâcon en 2009, sera remis en compétition.

V.D. - Le dialogue avec vous, chère Madame Anny Boyard, s'est déroulé dans une atmosphère pleine d'enjouement et de coopération bien profitable. Par votre intermédiaire je désire remercier les maximaphiles français qui ont manifesté une sympathie particulière pour mes compatriotes et qui constituent un soutien constant pour nous. En vous assurant de toute la sympathie des maximaphiles roumains, quel serait votre message pour mes collègues de Roumanie *contaminés* par ce hobby de la maximaphilie?

A.B. - La maximaphilie a acquis ses lettres de noblesse et elle ne peut que se développer à condition que tout le monde se mobilise.

Tout d'abord, je dois vous remercier pour le message de sympathie de vos collègues roumains. Vous savez que mon cœur est là-bas auprès de vous avec un si bon souvenir des moments que nous avons partagés. Lors de diverses manifestations philatéliques, j'ai pu constater la qualité des présentations émanant de Roumanie. Le message? Qu'ils poursuivent ainsi de collectionner avec passion et rigueur pour la poursuite d'un travail de qualité qui fait honneur à votre pays. Je vous remercie à nouveau de votre considération et je suis très émue à la pensée des les amitiés que nous partageons.

Je vous souhaite à tous beaucoup de joie et de bonheur!

Général de brigade (r) Vasile DOROȘ

Président fondateur de SRMDVN

Membre d'honneur «Les Maximaphiles Français»

vivi.doros@yahoo.com

Dan Țăran la 80 de ani

Născut la Arad la data de 24 martie 1933, timișorean din anul 1951, Dan Țăran este în primul rând un creator de grafică poștală și filatelică, având preocupări filatelice în maximaphilie, filatelică tematică sport, în special sporturi nautice.

Machetator a peste 1.000 de ștampile ocazionale și publicitare (pentru mașinile din oficiile de tranzit), cca. 450 de pluri ocazionale și de expoziție, peste 290 de întreguri poștale, 8 mărci poștale și viniete, peste 90 de suporturi pentru ilustrate maxime, cca. 60 de medalii, plachete și insigne filatelice. Toate aceste realizări au fost reunite în lucrarea sa de sinteză *Creații personale de grafică*

poștală și filatelică (ștampile, placi, medalii, insigne, diplome ...), ediția a II-a, Leonberg 2012.

Între iulie 1990 - martie 1995 a realizat, pentru Radio Timișoara, peste 200 de emisiuni cu subiect filatelic.

Autor a diverse articole de specialitate publicate în paginile revistelor *Filatelia*, *Curierul filatelic*, *philatelica.ro*, dar și al unor lucrări de istoria filateliei, dintre care amintim ciclul de 8 caiete intitulat *Pe urmele unor expoziții*, prezentate de revista *philatelica.ro*.

Expozant cu rezultate meritorii la expoziții filatelice naționale și internaționale, dintre care amintim câștigarea concursului național de ștampile (Tulcea '82) și medalia de Aur obținută la expo-

ziția națională de istorie poștală și marcofilie *Timisoara '88* pentru întreaga creație (președinte al juriului Kiriac Dragomir).

Membru de onoare al AFR (1983), al Asociației Filatelice Cluj (2002) și al Asociației Filatelice Timișoara (2003); membru onorific al SRMDVN (2009).

La Mulți Ani, Dane!

Dan N. DOBRESCU, AIJP

Expoziția filatelică SĂDIREA ARBORILOR 2013 - ediția a XIV-a

Dumitru F. DUMITRU

Și în acest an, între 27 martie și 15 aprilie, Asociația Filateliștilor din București în colaborare cu Regia Națională a Pădurilor - ROMSILVA a organizat Expoziția filatelică SĂDIREA ARBORILOR, ed. a XIV-a, de această dată în două locații: la noul sediu al ROMSILVA (45 fețe de panou) și sediul AFB (35 fețe de panou), aici având loc și vernisajul, la care au participat atât filateliști, cât și reprezentanți ai RNP. La vernisaj dl. dr. ing. Ioan Machedon a salutat asistența dând citire mesajului directorului general al RNP - dl. dr. ing. Adam Crăciunescu. D-nii Gh. Cotolan și Șerban Drăgușanu au subliniat importanța acțiunilor educative pentru formarea și dezvoltarea în rândul populației a responsabilității pentru protecția pădurilor și a spațiilor verzi. În acest context se înscriseră și organizarea, de-a lungul a peste trei decenii, a

prezenței expoziției, în aceeași colaborare între A.F. București și RNP-ROMSILVA.

La expoziție au participat 35 de filateliști, dintre care, atenție, peste 20 de tineri, remarcându-se curricula de tineri filateliști de la „Luca Arbore” - Suceava și „Temezarii” - Rădăuți. De semnalat de la maturi exponatele filateliștilor Al. Vlaicu- Ilescu (AFB), Aurel Diaconu (AF Prahova), Ion Felmet (AF Carăș-Severin), Maria Salade și Radu Salade (AF Sibiu), Monica Cristea (AFB).

Având în vedere numărul mare de participanți tineri considerăm că prezența unui juriu ar fi fost binevenită, nu pentru departajare și acordarea de distincții, cât pentru fișele de observații și sfaturi/sugestii pentru îmbunătățirea exponatelor acestora.

S-a tipărit un catalog - Fig. 1 (16 pagini total color, machetă D. F. Du-

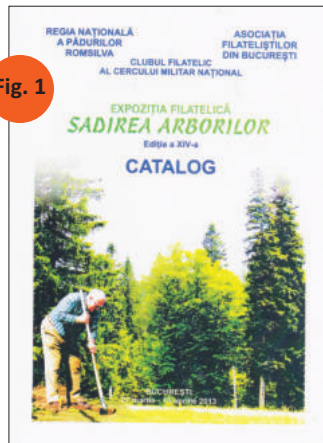

Fig. 1

mitru), de asemenea două plicuri și două ștampile (grafica dr. Ioan Daniliuc) - Fig. 2 și Fig. 3.

Vernisajul s-a încheiat cu un cocteil oferit de Comitetul de organizare (Fig. 4) și AFB.

Fig. 2

Fig. 3

Fig. 4 - Organizatorii expoziției: Emil Stanciu, Dan Nastac, Dumitru F. Dumitru, Marin Dobre, col (r) Gheorghe Cotolan

Cum poți obține o medalie de Aur pentru un exponat de filatelie tematică?

Dan N. DOBRESCU, AIJP

Articolul lui Tony Wawrukiewicz¹, la care s-au adăugat cartea publicată de subsemnatul,² precum și prezentarea³ postată pe site-ul personal (www.philatelica.ro) privind același subiect, mi-au sugerat întrebarea din titlu.

După opinia noastră abordarea lui Tony Wawrukiewicz este insuficientă pentru obținerea unei medalii de Aur de către un exponat de filatelie tematică, bazându-se pe exemplificări cu piese de istorie postală din secolul 20.

De aceea în cele ce urmează vom încerca exemplificarea sistematică a tipurilor de piese care pot conduce la realizarea unui exponat de filatelie tematică ce poate accede la o medalie de Aur.

O medalie de Aur presupune obținerea a 85 puncte (nivel național) și 90 puncte (nivel FIP / FEPA), ceea ce înseamnă că pot fi pierdute, pe fiecare criteriu de apreciere, un număr maxim de puncte ce este indicat în *Tabelul nr. 1*. Ca să vedem cum putem să ne încadrăm în acest punctaj trebuie, în primul rând, să știm unde și de ce putem pierde puncte.

Titlu și plan. Pentru a obține 12 din cele 15 puncte, se analizează: concordanța dintre titlu și plan; acoperirea tuturor aspectelor majore necesare pentru dezvoltarea temei; structura corectă, logică, echilibrată (modul în care povestea este spusă față în față cu o listă a aspectelor tratate).

Dezvoltare. Necesită două căi de soluționare: analiza detaliilor tematice în conformitate cu planul; sinteza detaliilor și a materialelor

utilizate pentru a suporta dezvoltarea temei. Ambele, analiza și sinteza, presupun un efort de echilibrare.

Este recomandat a nu forța dezvoltarea temei pentru a permite introducerea de piese rare⁴. Aspecte care trebuie să puncteze pentru 12 din cele 15 puncte: asamblarea corectă și poziționarea pieselor în conformitate cu planul; realizarea conexiunilor între piesele expuse și textul tematic; elaborarea tuturor aspectelor planului; echilibrare între spațiile acordate fiecărui capitol al planului în raport cu importanța sa în cadrul temei și nu în raport cu cantitatea de materiale existente pe piață.

Inovația este demonstrată de abilitatea de a prezenta o dezvoltare personală a temei, care transformă un exponat dintr-o listă de subiecte clasificate într-o poveste originală, caracterizată prin:

- creativitate și independență față de surse cunoscute în cercetarea și tratarea temei;
- utilizarea de noi materiale tematice (de exemplu: chitanță fiscală cu slogan publicitar, emisă de autoritatea postală - Fig. 1; cartelă de transfer bancar - Fig. 2).

Tabelul nr. 1

Criteriu	Național	FIP / FEPA
Titlu și plan	2	1
Dezvoltare	3	2
Inovație	1	1
Cunoștințe tematice	2	1
Cunoștințe filatelice	2	1
Condiție	1	1
Raritate	3	2
Prezentare	1	1

Cunoștințe tematice. Cum putem obține un punctaj mărit la acest criteriu?

Folosind material tematic pentru care clasificarea tematică nu este evidentă ci trebuie descoperită de exponat (un exemplu este dat în Fig. 3⁵). Pentru 12 din cele 15 puncte posibile se cer: oportunitate, concizie, corectitudinea textului tematic; folosirea corectă a materialului tematic; prezența unor elemente tematice noi în legătură cu tema abordată.

Cunoștințe filatelice. Acest fapt este atestat în primul rând de universalitatea și diversitatea materialului prezentat. Aspecte care sunt cerute pentru a obține 12 din cele 15 puncte: acceptarea ▶▶▶

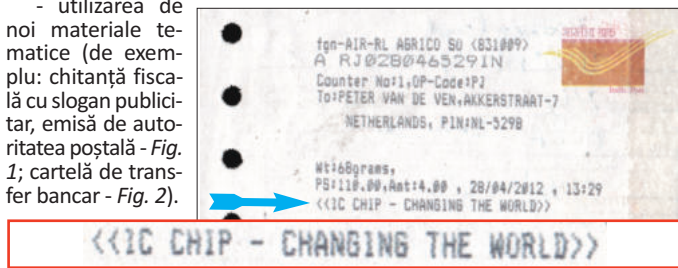

Fig. 1 - Chitanță fiscală cu slogan publicitar emisă de Poșta indiană la data de 28.04.2012, pentru o trimitere recomandată în Olanda.

A fost aplicată o singură zi, la un singur oficiu postal.

Numai copia conține acest slogan, originalul - care însoțește trimiterea - nu conține acest slogan publicitar.

web site address

http://www.philatelica.ro/prez_tp.ppt

⁴ Sunt considerate piese rare:

- mărci poștale sau plicuri cu mai puțin de 20 piese cunoscute;
- întregiri poștale, carnete, plicuri cu mai mult de câteva duzini cunoscute;
- probe și esuri importante;
- varietăți majore.

⁵ Dobrescu, Dan N. - *Manualul ...*, p. 75, exemplu relatat de Florin Patapie -

Raicu privind Olanda, 1986 - Mi #1287, tematica *resurse energetice eoline - mori de vânt*. De menționat că aceste mori de vânt sunt dotate cu niște parașute care, în caz că intensitatea vântului este peste o anumită limită admisă, preiau ele surplusul de energie direct din suflul de aer natural, capricios și inconstant. Clasificarea tematică inovativă constă în utilizarea acestui material la tematica *parașuta*.

¹ Wawrukiewicz, Tony - *What determines whether a thematic exhibit attains a Gold medal?*, Topical Time, vol. 63, No. 5 (375), September-October 2012, p. 30-43

² Dobrescu, Dan N. - *Manualul expozanțului tematician / The handbook of the thematic exhibitor*, AXA 2008, 88 pag.

³ Dobrescu, Dan N. - *Cum întocmim un exponat de filatelie tematică? / How to draw up a thematic philately exhibit?*,

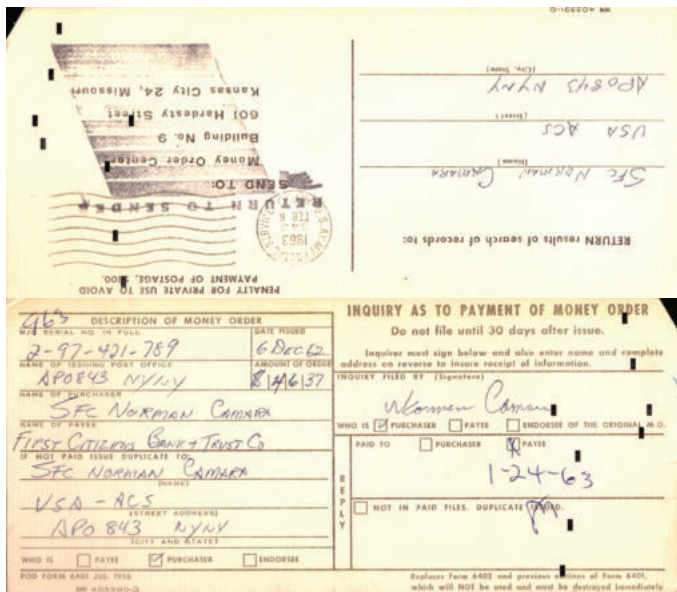

Fig. 2 - Cartelă perforată de transfer bancar printr-un oficiu poștal militar - U.S. ARMY POSTAL SERVICE A.P.O. 1963 843 FEB 6 (SUA). Tematica calculatoare.

totală a regulilor filatelice poștale; folosirea adecvată a documentelor poștale (Fig. 4); folosirea adecvată și corectitudinea textului filatelic atunci când este necesar; varietatea materialului poștal filatelic utilizat. Aspecte care oferă puncte suplimentare: prezența cât mai extinsă a materialului filatelic poștal; prezența de studii filatelice și materiale filatelice importante.

Un alt exemplu foarte bun de utilizare a *cunoștințelor filatelice* în vederea dezvoltării temei, care aduce și puncte importante la criteriile: *cunoștințe, studiu personal și cercetare; condiție, raritate*, ni l-a relatat Cristian Scăiceanu⁶, și anume: într-o colecție franțuzească cu tematica *poduri* era prezentat un plic filatelic, circulat în Marea Britanie, între două localități. Pe plic era adnotarea taxei de expediție, o anumită sumă. Pe aceeași pagină era pre-

zentat un plic similar, aceeași rută dar cu tarif mai mic, expedit cu un an sau doi înainte de primul. Diferența de tarif între cele două plicuri nu se datora creșterii tarifului poștal, ci construirii unui pod pe acea rută pentru care s-a introdus o taxă de *peage*, care s-a adăugat la tariful poștal existent. Astfel, s-a utilizat tariful poștal (*cunoștințe filatelice*) în scop tematic - *pod, taxă de peage*.

Criteriul *condiție* trebuie să motiveze expozanții în selectarea cu mai multă grijă a materialelor *rare / rarități de vârf*⁷ atât timp cât calitatea este luată în considerare. Condiția esențială pentru a obține mai mult de 8 puncte (adică de a nu pierde mai mult de un punct) este ca toate materialele comune, necomune sau *rare* să se afle în cea mai bună condiție posibilă.

Criteriul *raritate* măsoară lipsa și dificultățile de achiziție, fiind de-

⁶ Dobrescu, Dan N. - *Manualul ...* , p. 75

⁷ Sunt considerate *rarități de vârf*:

- piese filatelice de mare importanță din punctul de vedere al filateliei tradiționale sau al istoriei poștale;
- piese filatelice de importanță fila-

telică ceva mai mare decât primele, cu mai puțin de 5 piese cunoscute.

⁸ Dobrescu, Dan N. - *Cum întocmim ...* , p. 96-99

⁹ *Ibidem*, p. 101-103

Fig. 3

punctate inserări în text de genul: *material rar* sau *cote de catalog*. Pentru a accede la o medalie de *Aur*, exponatul trebuie să conțină piese neobișnuite și *rare* prin tot expozatul plus câteva *rarități de vârf*.

În prezentarea aflată pe site-ul philatelica.ro⁸ se indică o serie de piese filatelice tematice românești care sunt *rarități de vârf*.

De subliniat că un exponat care prezintă un material comun și modern de bună calitate nu poate accede decât la o medalie de *Vermeil*. Pentru a accede la o medalie de *Vermeil Mare* acesta trebuie să includă cel puțin un material important în legătură cu procesul de pregătire al unei emisiuni (machetă, probă, eseu).

Criteriului *prezentare*⁹, chiar dacă puteți pierde numai un punct, trebuie să-i acordați atenție.

Un exponat *trăiește*, el trebuind să fie ameliorat în permanență din punct de vedere conceptual. Această cerință este înțeleasă în mod eronat de unii expozanți care o reduc doar la introducerea de materiale noi, recent emise.

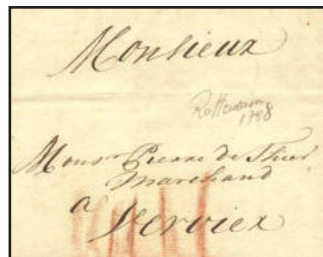

Fig. 4 - Scrisoare prefilatelică, 1728, trimisă de la Roterdam la Vervieux, pe care este menționată manuscript, cu culoare roșie, taxa de plată indicată sub formă de răboj - 6 Brabant sols. O notație foarte uzuală la acea vreme.

Tematica calculatoare.

Parfum de trandafir (IV)

László KÁLLAI

Trandafirii sunt actori omniprezenți ai artei. Aceștia apar în lucrări literare, arte plastice sau în filme celebre. Trandafirii sunt descriși la singular, la plural sau sunt simple elemente de decor în scrieri, picturi și chiar piese muzicale.

În această primă parte dedicată prezenței trandafirului în artă voi prezenta o serie de exemple unde floarea apare în opere de artă din cele mai vechi timpuri.

Prima prezență cunoscută a unui fir de trandafir este o frescă găsită la Cnossos, la un sit arheologic situat la cinci km sud-est de Heraklion, capitala insulei Creta, în care se află ruinele unei importante așezări și ale unui palat minoic, descoperite și restaurate între 1900-1931 de către arheologul englez Sir Arthur Evans^[6] și datează din anul 1500 î.Hr.^[7]. Arheologii care au descoperit fresca au declarat că ilustrația este o pasăre stând lângă un fir trandafir sălbatic (Fig. 13).

Alte prezențe timpurii ale trandafirului în arte plastice - mai precis în unele desene orientale, se datază din secolul al X-lea. Este evident însă că trandafirul a devenit vedeta picturilor abia în așa-numita perioadă romantică ale artei ce se așează între anii 1050-1200. Artiștii stilului gotic (1150-1500), perioadă marcată de religie, au folosit trandafirul în operele lor, mai ales ca podoabe.

Cum trandafirul este un important simbol pentru creștinii bisericii romano-catolice, acesta este prezent pe pânzele celor mai mari pictori ai tuturor timpurilor. De la Raphael, Leonardo și Michelangelo până la artiștii contemporani toți i-au dedicat trandafirului spațiu și timp pe picturile, desenele, gravurile sau frescele lor.

Cea mai cunoscută realizare artistică cu trandafiri este o ilustrație dintr-o carte. Este vorba despre scena din gradina de trandafiri din poemul *Roman de la Rose* (circa 1500) - Fig. 14. *Roman de la Rose* (Romanul trandafirului) este un poem medieval francez, aparținând literaturii de curte. Cei doi autori, Guillaume de Lorris și Jean de Meung, povestesc într-o formă alegorică, în peste 20.000 de versuri, iubirea unui cavaler pentru „domnița” sa, simbolizată de un trandafir^[8].

Printre pimele opere care prezintă trandafirul este și pictura *The Wilton Diptych* (circa 1400, artist necunoscut) (Malawi - Scott #457; Turks&Caicos - Scott #241, 243, 245). O altă pictură cu trandafiri în fundal este opera lui Stefan Lochner, *Virgin in the Rose Bower* (Camerun - Scott #C194; Germania - Scott #B960; Venezuela - Scott #C976), datat 1410. De asemenea ar-

Fig. 13 - Regatul Unit - 1991 Carnet de timbre. Arheologie - Sir Arthur Evans și săpăturile sale la Cnossos, Creta. Detaliul cu trandafirii sălbatici apare pe coperta carnetului.

Fig. 13 - The United Kingdom - 1991 Booklet. Archaeology - Sir Arthur Evans and his excavations at Knossos, Crete. Details with wild rose on cover of booklet.

Fig. 14 - Carte poștală ilustrată editată de Henry Stone & Son (Printers) Ltd, Banbury, Oxon (Anglia). Ilustrație: miniatură din Roman de la Rose
Fig. 14 - Illustrated postcard edited by Henry Stone & Son (Printers) Ltd, Banbury, Oxon (United Kingdom). Illustration: miniature Roman de la Rose

tistul italian Piero della Francesca a pictat *Madonna and Child* cu trandafiri roșii și albi în fundal, iar Martin Schongauer a pictat *Virgin in the Rose Arbor* (1473).

Albrecht Dürer, pictor și teoretician al artei germane, una dintre personalitățile de seamă ale istoriei universale a artei, a pictat trandafiri pe opera sa *Festival of Rose Garlands* (1506) - Sierra Leone, Scott #1437 - Fig. 15. Sandro Botticelli este bine-cunoscut pentru pasiunea sa de a picta trandafiri, cum ar fi *Birth of Venus* (Antigua, Scott #573; Paraguay, Scott #C626; San Marino). De asemenea Poșta franceză (2008), respectiv Poșta din San Marino (2010) au emis mărci poștale ilustrate cu pictura lui Botticelli, *Birth of Venus*. Poșta din Cipru a emis în 1979 o marcă cu imagini compilate, printre care și *Venus* al lui Botticelli (Scott #512 - Fig. 16).

[6] Steve, Jones - *Roses in Art*, part I (<http://scvrs.hostead.com/RoseArt1.html>)

[7] Wikipedia, enciclopedia liberă, Cnossos (<http://ro.wikipedia.org/wiki/Cnossos>)

[8] Simbolismul alchimic în *Le Roman de la Rose*, articol apărut și în revista online www.sisif.ro

Rose perfume (IV)

László KÁLLAI

The roses are ubiquitous actors of art. They appear in literary works, fine arts and famous movies. The roses are described as single or plural or are simple elements of background in writings, paintings and even musical works.

In this first part, dedicated to the roses' presence in art, I will present a series of examples where the flower is shown in works of art from ancient times.

The first known presence of a strand of roses is a fresco found in Knossos, an archaeological site located five kilometers southeast of Heraklion, Crete's capital, where the ruins of an important settlement and Minoan palace, discovered and restored between 1900-1931 by English archaeologist Sir Arthur Evans^[6] and date back to 1500 BC.^[7] The archaeologists that have discovered said fresco stated that the illustration is a bird standing next to a wild rose thread (Fig. 13).

Other early appearances of the rose in fine arts, specifically in some oriental designs, date from the tenth century. It is obvious that rose became painting's star only in the so-called Romantic period of art that sits between the years 1050-1200. Gothic artists (1150-1500), a period marked by religion, used the rose in their works, especially as adornments.

As the rose is an important symbol for Roman Catholic Christians, our flower is present on the canvases of the greatest painters of all time. From Raphael, Leonardo, and Michelangelo to all contemporary artists, they have dedicated space and time for the rose in their paintings, drawings, engravings and their frescoes.

The most famous artistic achievement of roses is an illustration from a book. It is the scene in the rose garden of the poem *Roman de la Rose* (circa 1500) - Fig. 14. *Roman de la Rose* (Rose Novel) is a French medieval poem, literature court literature. The two authors, Guillaume de Lorris and Jean de Meung, told in allegorical form in over 20,000 verses, the love of a knight for „his fair lady”, symbolized by a rose^[8].

Among the first works that present the rose there is the painting *The Wilton Diptych* (about 1400, artist unknown) (Malawi - Scott #457, Turks & Caicos - Scott #241, 243, 245). Another painting of roses in the background is the work of Stefan Lochner, *Virgin in the Rose Bower* (Cameron - Scott #C194, Germany - Scott # B960, Venezuela - Scott # C976), dated 1410. Also, Italian artist Piero della Francesca painted *Madonna and Child* with red and white roses in the background, and Martin Schongauer painted the *Virgin in the Rose Arbor* (1473).

Albrecht Durer, German painter and art theorist, one of the outstanding figures of universal art history, painted roses in his work *Festival of Rose Garlands* (1506) -Sierra Leone, Scott #1437 - Fig. 15. Sandro Botticelli is well known for his passion of paint roses, such as *Birth of Venus* (Antigua, Scott #573; Paraguay, Scott #C626; San Marino). Also French Post (2008) and San Marino Post (2010) have issued stamps illustrated with

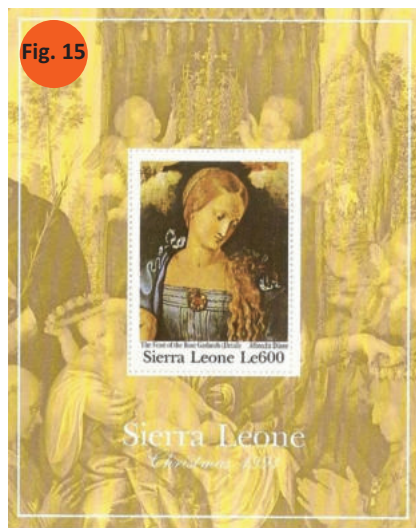

Fig. 16 - Cipru 1979 - Ilustrată maximă
Fig. 16 - Cyprus 1979 - Maxicard

paintings of Botticelli, *Birth of Venus*. Cyprus Post has issued a stamp in 1979 with compiled images, including Botticelli's *Venus* (Scott #512 - Fig. 16).

^[6] Steve, Jones - *Roses in Art*, part I (<http://scvrs.hostead.com/RoseArt1.html>)

^[7] Wikipedia, free encyclopedia, Cnossos (<http://ro.wikipedia.org/wiki/Cnossos>)

^[8] The achemical symbolism in *Le Roman de la Rose*, paper published in the online journal www.sisif.ro

László KÁLLAI, born on October 20, 1967 in Oradea, Romania, graduated of Higher Institute of Journalism in Székesfehérvár, Hungary. Working in philately: thematic and history of philately. Contact: office@stampland.net

Tripleta gărilor - Mărășești, Vaslui, Ciulnița

ing. Gabriel MĂRGINEANU

În intenția de a scrie documentarul privind istoricul liniei de cale ferată București - Ciulnița - Călărași, am dorit să prezint clădirile de călători ale unor stații de pe traseu prin imaginile unor c.p.i. Am găsit doar pe cea a clădirii din Călărași și am apelat apoi la fotografiile găsind pe cea din stația Ciulnița identică cu cea din stațiile Mărășești și Vaslui. Am fost surprins, pentru început, de marea asemănare, a acestor trei clădiri de călători și am dorit să stabilesc cum de s-a ajuns la această identitate. Aceasta și datorită faptului că stațiile unde sunt aceste clădiri se află pe linii de cale ferată diferite, construite în ani diferiți. Cele mai multe nelămuriri sunt pentru clădirea din stația Mărășești care am întâlnit-o pe mai multe c.p.i. cu datări incerte privind anul construirii. Am avut în vedere că imaginile de pe c.p.i. pot constitui documente istorice, dar trebuie analizate cu amănunțime alături de alte surse documentare. Aceasta pentru că se întâlnesc imagini pe c.p.i. care nu sunt datate dar editate în perioade diferite sau care folosesc același clișeu chiar de către editori diferiți. Unele sunt datate cu aproximație sau se precizează anul, dar în realitate unele construcții nu mai existau în acel an. Am întâlnit și c.p.i. în care unele persoane necunoscute, consider că nu greșesc dacă spun, și-au batut joc fie de c.p.i., fie de adresant, când imaginea este dintr-o localitate dar este supratipărită că ar fi din altă localitate. În colecție am o c.p.i. cu gara din Râmnicu Sărat, cu o arhitectură atât de inconfundabilă, pe care era supratipărită *Amintiri din Gara Bârlad!*

În ce privește subiectul acestei cercetări - asemănarea clădirilor de călători din cele trei stații nominalizate, l-am avut în vedere datorită neclarităților ivite privind datarea construcției sau reconstrucției clădirilor, unele informații sunt notate fără a preciza documentul / sursa de unde au fost preluate, neconcordanța între momentele din activitatea feroviară la care se face referire. Se dorește atât persoana pasionată de istorie feroviară cât și de cea care lecturează lucrări de acest gen, ca momentele din activitate să fie date cu exactitate, după documente, să nu se creeze confuzii.

Clădirile de călători din stațiile Vaslui și Ciulnița sunt construite în același an, odată cu inaugurarea liniilor de cale ferată pe care se află: Bârlad-Vaslui la 1 / 13 noiembrie 1886 și respectiv, București-Ciulnița-Călărași la 17 noiembrie 1886. Nu am întâlnit în documentația consultată numele arhitectului care a proiectat clădirile identice din cele două stații. La timpul respectiv, cele două unități feroviare au fost în-

cadrate în aceeași categorie după volumul traficului de călători și marfă ce se va desfășura și putem considera că era destul de mare luând în considerare mărimea clădirii, la care, este posibil să se fi ținut cont și de dezvoltările ulterioare. Se folosea și atunci *proiectul tip* cu eventuale adaptări, atât la clădirile pentru călători cât și la cele cu alte destinații prin stațiile de cale ferată.

În prezent, imaginea clădirilor este diferită ca dimensiuni și arhitectură în urma reconstrucției lor după distrugerile din confruntările militare din cele două războaie mondiale. Clădirea gării din Vaslui a fost distrusă în proporție de 70 %, precum și a depoului de locomotive care se afla în imediata apropiere a clădirii de călători, în timpul operațiunilor militare din august 1944. Clădirea și amenajările din depou nu au mai fost refăcute / reconstruite datorită gradului mare de distrugere și care, eventual, ar fi necesitat fonduri apreciabile ce nu se puteau asigura după război. Clădirea de călători s-a realizat după anul 1960, pe aceeași fundație dar cu o arhitectură complet diferită, cu acoperișul plat, cum se realiza în acei ani.

Clădirea de călători din Ciulnița a suferit modificări mai puțin precizate în documentațiile consultate, ca urmare a refacerii avarilor care le-a suferit cel mai sigur, în cel de-al Doilea Război Mondial; în prezent, clădirea are altă configurație și altă mărime ca dimensiuni.

Clădirea gării din Vaslui din perioada 1886-1944 este redată după c.p.i. editată în acea perioadă (Fig. 1), fiind și o fotografie identică în *Calendarul CFR* din anul 1915, iar clădirea gării din Ciulnița am întâlnit-o ca fiind redată după o fotografie din colecția Muzeului C.F.R. București (Fig. 2)^{1, 2}.

Pentru lămurirea datelor referitoare la clădirea din Mărășești, am analizat mai multe informații și surse pentru a putea prezenta cele din final. Am întâlnit datări aproximative, fără a se indica sursa de unde au fost preluate, care nu concordă cu desfășurarea ▶▶▶

Fig. 1 - C.p.i. „Vaslui, Gara” - Editura Librăriei S. G... (restul acoperite de litere - posibil ca cel de la varianta alb / negru) - Carta Postală, necirculată (colecția ing. G. Mărgineanu), cu același clișeu alb / negru - Editura Librăriei S. Grossvald Socc., Vaslui, circulată 1923 (colecția ing. G. Mărgineanu)

¹ Bellu, Radu - *Mica monografie a căilor ferate române*, vol. IV, Regionala de Căi Ferate Galați și Constanța, Editura Publiferom, București, 1999.

² Iordănescu, D și Georgescu, C. - *Construcții pentru transporturi în România 1881 - 1981*, editată de Centrala Construcții Căi Ferate, CCCF București, 1986.

unor momente din activitatea feroviară semnalate după documente, pe care le voi prezenta nu din dorința de a critica, ci cu dorința sinceră de a stabili și cu ajutorul c.p.i., data reală a construcției clădirii.

Documentarea realizată mi-a permis să constat existența următoarelor piese:

- O imagine a clădirii din Mărășești după o c.p.i.³, cu următorul text la legendă: *Inaugurată la 13 septembrie 1872 gara a fost afectată grav în timpul celor două războaie mondiale și a fost reconstruită pe același amplasament încă din 1920. Utilizând cărămidă de Ciurea, arhitectura reprezintă clasicismul prusac.* Această clădire a gării din Mărășești nu a putut fi construită / inaugurată la 13 septembrie 1872 odată cu inaugurarea liniei de cale ferată Roman - Bacău - Adjud - Mărășești - Tecuci - Galați - Brăila - Buzău - Ploiești - București și cu lateralele Tecuci - Bârlad și Chitila - Pitești, deoarece la timpul respectiv, în această gară era o activitate redusă care nu necesita o clădire așa de mare și de impozantă și nici nu este în stil prusac (construită în perioada concesiunii prusacului Stroussberg). Acest stil prusac se observă clar la clădirile din stațiile care le-am nominalizat pe traseul liniei inaugurate la 13 septembrie 1872, care este funcțional, dar mai modest ca arhitectură.

- O fotografie cu clădirea gării Mărășești avariată⁴, cu legenda *Toamna anului 1944 (Fig. 3)*. Se observă afectarea corpului clădirii din dreapta la etaj și parter, în rest - ușile și geamurile sunt lipsă sau sparte, iar pereții sunt afectați. Aceeași fotografie⁵ cu legenda *Gara Mărășești în iulie 1917* ne arată o clădire, care dacă ar fi fost avariată în toamna anului 1944, nu ar fi trebuit să fie complet demolată și reconstruită o altă clădire (pe aceeași fundație) cu o arhitectură diferită așa cum este redată în c.p.i. din Editura Meridiane, circulantă în anul 1964 (Fig. 4). Considerăm că fotografia redă starea clădirii din iulie 1917, fapt ce este susținut și de imaginea de pe alte c.p.i.

- O imagine a clădirii din Mărășești după o altă c.p.i.⁴ cu următorul text la legendă: *Gara Mărășești - Inaugurată la data de 13 septembrie 1872 gara a fost distrusă cu ocazia bombardamentelor de la Mărășești (6 - 19 august 1917) din Primul Război Mondial. Gara Mărășești a fost una din cele mai frumoase gări de pe această linie. Clădire monumentală începută de Concesiunea Stroussberg (1869 - 1871) și terminată de Societatea Acționarilor C.F.R. reprezintă clasicismul prusac specific clădirilor Stroussberg. Gara Mărășești a fost refăcută în anii 1920 - 1921 când a fost utilizată cu succes expresiva cărămidă de Ciurea.* Este notat și - *Anul 1910.*

- O imagine⁶ a aceleiași c.p.i.³, prezintă gara Mărășești la care este înscrisă legenda *Gara Mărășești -*

³ Bellu, Radu - *România - Istoria ilustrată a stațiilor de cale ferată*, sub egida Companiei Naționale CFR SA, Tipografia Filaret, 2006, p. 20.

⁴ *Ibidem*, p. 42

⁵ Zezi Iordănescu, D și Georgescu, C., *op. cit.*, p. 149

⁶ Bellu, Radu - *Mica monografie ...*, vol. IV, p. 81

⁷ Bellu, Radu - *Mica monografie ...*, vol. IV, p. 47

⁸ Zezi Iordănescu, D și Georgescu, C., *op. cit.*, p. 36

Fig. 2 - Gara Ciulnița - foto Muzeul C.F.R. - original alb / negru

Fig. 3

Toamna anului 1944

Fig. 4

1906 - clădire monumentală distrusă în timpul bătăliei de la Mărășești (august 1917). Posibil ca datarea a realizării c.p.i. - anul 1906, să se fi făcut după înscrisurile de pe partea expeditorului pe care nu le am, dar atrag atenția asupra termenului *distrusă* care se pare că nu ar reda realitatea situației în raport cu definiția dată în *Dicționarul explicativ al limbii române*.

- O imagine a clădirii de călători din gara Mărășești redată ca fotografie^{7,8}. Legenda la această imagine⁷ este: *Gara Mărășești în dreapta este o locomotivă nr. 565 «Herculu», construită în anul 1894 de J. Haswell, Viena, proprietatea Societății acționarilor căilor ferate române, răscumpărată de statul român odată cu linia Roman - București - Pitești.* Alți autori^{1,2} menționează că această imagine ar fi din fototeca Muzeului

Fig. 5 - Gara Mărășești - c.p.i. cu locomotiva „Mărășești Gara”, verso „Centenarul cărții poștale ilustrate românești 1894 - 1994” (și în limba franceză)

Fig. 6

Fig. 7

Fig. 8

CFR, fotografie cu care s-a realizat c.p.i. editată de Poșta Română, cod 4363/94 (Fig. 5, colecția ing. G. Mărgineanu).

● O imagine a c.p.i. (Fig. 6) realizată de Editura "Grigore D. Teodoru" având nr. 6887, c.p.i. din colecția prof. Helmut Kulhanek (Germania) sau din fosta colecție a ing. Silviu Dragomir (București) la care nu am numărul. Atenanșele din prim plan nu erau în imaginile de pe c.p.i. din anii 1900 - 1910, placa cu denumirea gării Mărășești este amplasată pe marginea acoperișului peronului și nu pe frontonul corpului de la etaj care a fost avariat și refăcut. Nu mai apare clădirea care a fost a unei toalete din c.p.i. datată anterior anului 1917, care probabil a fost distrusă în timpul războiului. În general, pare că este un aspect mai puțin îngrijit comparativ cu aspectul din c.p.i. și fotografiile anterioare. Acesta este considerentul pe baza căruia datez realizarea c.p.i. după anul 1920, după ce s-au terminat lucrările de reparație a avariilor din anul 1916 - 1917. Pentru comparație, redau imaginea de pe c.p.i. tot din colecția prof. Helmut Kulhanek (Fig. 7) care apare și în semiilustrația de pe cartea poștală editată de Poșta Română (Edipost) cod 145/98, la legendă fiind înscris *Mărășești Gara (1908)*.

● Din colecția ing. Ovidiu Ioan Reu (Orlat - Sibiu), redau imaginea unei c.p.i. - Fig. 8 (original alb / negru, fără date de identificare) pe hârtie fotografică AGFA, realizată prin anul 1928, nefiind înscrise date ale realizatorului și nu este circulată. Clădirea gării este complet refăcută și nu mai apare în alte imagini de pe fotografii sau c.p.i. Astfel de c.p.i. s-au realizat în perioada interbelică.

Pe baza analizării acestor imagini, precum și a altor surse bibliografice^{9, 10, 11}, am stabilit că aspectul gării afectat este cel din confruntările militare din iulie - august 1917, afectări care au putut fi reparate și refăcute în aceeași arhitectură din anii anteriori războiului. Clădirea gării Mărășești a fost distrusă în proporție considerabilă în bombardamentele din august-septembrie 1944 (Fig. 3), ceea ce a determinat reconstrucția clădirii pe aceeași fundație, cu o arhitectură complet diferită, specifică perioadei de reconstrucție din anii 1955-1960, așa cum este în imaginea de pe c.p.i. circulată în anul 1964 (Fig. 4). Distrugerile au fost mari în timpul celui de-al Doilea Război Mondial având în vedere și superioritatea armamentului de distrugere, când și linia frontului se deplasa pe direcția liniei de cale ferată Iași - Pașcani - Bacău - Mărășești - Buzău - Ploiești, iar treptat se trecea la ecartamentul larg a liniei pentru transportarea / deplasarea tehnicii de luptă a Armatei Roșii, linie vizată intens de bombardamentele ▶▶▶

⁹ Bellu, Radu - *Mica monografie a căilor ferate române*, vol. VI, Liniile Regionale de Cale Ferată Iași, Tipografia Filaret, 2001

¹⁰ ing. Lupu, Ioan; ing. Mihailovici, Paul și ing. Kalinka, Rudolf - *Linia de cale ferată Bârlad - Vaslui - Iași*, lucrare editată prin multiplicare de către AFEROM - Filiala Iași și Regionala de Căi Ferate Iași, 1996.

¹¹ Colectiv de elaborare C.D.C.A.S. - Documentare privind enciclopedia gărilor din România, CDCAS, 2003.

beligeranților.

Pentru stabilirea datei / inaugurării clădirii de călători din gara / stația Mărășești, pornesc de la cele afirmate la început, că nu se putea ca această clădire să fi fost construită și inaugurată la 13 septembrie 1872, în stil prusac (a se vedea, pentru comparație, gara Bacău, stil prusac - Fig. 9).

Directorul general G. I. Duca al Direcțiunii Generale C.F.R. a prezentat un raport¹² în luna decembrie 1892 la care sunt anexate o serie de schițe ale stațiilor cu marcarea fascicolului de linii și plasarea clădirilor, după schițele la scară. Printre acestea este și schița stației Mărășești în care sunt trecute, în două legende, semnificația notațiilor cu litere majuscule. În legenda din partea stângă a schiței este notat „F - clădirea veche cu atenanse”, iar în legenda din partea dreaptă, este notat „J - clădirea nouă” cu referire la cea de călători (celelalte clădiri sunt notate cu alte majuscule). O clădire nouă de călători în stația Mărășești a fost posibil să se construiască odată cu linia Buzău - Râmnicu Sărat - Focșani - Mărășești inaugurată festiv la 30 octombrie 1881, cea veche fiind cea inaugurată la 13 septembrie 1872, o clădire modestă, asemănătoare cu cele din stațiile apropiate - Bacău, Adjud, Tecuci așa cum am prezentat anterior. Necesitatea construirii unei noi clădiri de călători în anul 1881 se explică prin faptul că stația Mărășești a devenit un centru feroviar important ca urmare a legăturilor feroviare directe între Moldova și Muntenia, între Iași și București. Așa-denumiții *currenții traficului de călători și marfă în transportul feroviar*, au fost dirijați pe această linie, la Mărășești fiind acum trei direcții de mers: spre Buzău - București, spre Tecuci - Iași și spre Bacău - Burdujeni. Activitatea ulterioară a confirmat prevederea administrației de creștere a traficului și a construit o clădire care să satisfacă / asigure derularea acestui trafic în mod corespunzător. Aceasta s-a realizat prin construcția impunătoare a clădirii, dar nu cu cărămidă de Ciurea¹³.

Linia Buzău - Râmnicu Sărat - Focșani - Mărășești a

¹² Duca, G.I. - *Raportul general asupra stării căilor ferate și administrațiunii ei și asupra mijloacelor de îmbunătățire*, publicat în Edițiunea Direcțiunii Generale a CFR, Litografia Eduard Wiegand & Constantin Săvoiu, str. Kovaci nr. 16, București, 1893.

¹³ Fabrica de cărămidă și țiglă de la Ciurea (Iași), a fost construită în anul 1891 de către administrația C.F.R., din inițiativa directorului general ing. G. I. Duca. Cărămida aparentă produsă se utiliza la construcția clădirilor feroviare.

Fig. 9 - Gara Bacău - stil prusac c.p.i. - Editura Librăriei D. C. Patron - Tecuci, fotograurură Cartea Românească, septa, circulată 1926 (colecția ing. G. Mărgineanu).

Această clădire este în stil prusac și comparativ cu imaginea Gării Mărășești, se observă diferența - ca dovadă că nu a fost inaugurată la 13 septembrie 1872, ci ulterior.

fost prima linie studiată, proiectată și construită numai de ingineri / specialiști români, iar după anul 1881 toate liniile feroviare din rețeaua C.F.R. au fost construite de specialiștii feroviar români. În anul 1881 a fost creată Direcțiunea Liniilor București - Fetești, Ciulnița - Slobozia, Ciulnița - Călărași Port și Fetești - Făurei, precum și Direcțiunea Liniilor Adjud - Târgu Ocna și Bârlad - Vaslui. La proiectarea și construcția acestor linii sunt și unii din inginerii care au proiectat și construit linia Buzău - Focșani - Mărășești și a fost economic să se folosească o serie de proiecte tip pentru clădirile din stațiile de aceeași categorie de activitate care se prevedea. Astfel se explică construirea la Vaslui și la Ciulnița a clădirilor pentru călători identice cu cea din stația Mărășești, liniile pe care sunt amplasate fiind inaugurate la 1 / 13 noiembrie 1886 Bârlad - Vaslui și la 17 noiembrie 1886, București - Ciulnița - Călărași Port.

Astfel s-a născut tripleta gărilor Mărășești, Vaslui și Ciulnița.

ing. Gabriel Mărgineanu, născut la 23 septembrie 1940, Dorohoi, România. Licențiat al Facultății de Transporturi București (1962). Preocupări filatelice: tematica feroviară, cartofilie, fotografii din domeniul feroviar și istorie feroviară. Președinte al Asociației Filateliștilor Feroviar din România - A.F.F.R. din anul 1996. Contact: margineanu.gabriel@yahoo.com.

Revista presei

FILATELISTUL FEROVIAI, nr. 70(1), februarie 2013, buletin informativ al Asociației Filateliștilor Feroviar din România - AFFR. Din sumar: *Aniversarea Depoului de Locomotive Petroșani* (ing. Gabriel Mărgineanu); *Poșta Principatului Moldova 1800 - 1820 (3)* (Aurel Maxim); *Transportul poștal cu tramvaiul în București* (ing. G. Mărgineanu); *Aniversarea metroului londonez* (Jim Ballantyne); *Fantezii și realizări feroviare*

neobișnuite (1) (prof. Helmut Kulhanek); *Linia de cale ferată de război Frățești - Zimnicea* (ing. G. Mărgineanu); *Arhitectura în stil "neoromănesc" al clădirilor de călători din Regatul României* (ing. G. Mărgineanu); *Linia cu cremalieră de pe Muntele Pilatus, Philatus Bahn* (ing. G. Mărgineanu); *Filatelie feroviară în Europa* (prezentare ing. G. Mărgineanu); *Literatură filatelică* (prezentare ing. G. Mărgineanu). (gm)

Remember (9):

Filatelicia bucureșteană

Dumitru F. DUMITRU

1954, martie: ia ființă **Cercul filatelic „Prietenii filateliei”**. Din primul Comitet de conducere făceau parte: prof. univ. Ion S. Antoniu, compozitorul Elly Roman, maior Ion Zlate, ing. Titus Orădean, expertul filatelic I. Schiffer, dr. Nicolae Tripcovici, ing. Mișu Herșcovici, Puiu Constantinescu, Teodor Cutlic.

1956, 1 octombrie: apare **C. f. „Casa Centrală a Armatei”**. Inițiatori: cpt. Jean Dăscălescu, Dumitru Pisoschi, Constantin Florea.

1957, 3 martie: se înființează **C. f. „Muncitorii Sanitari”** (președinte dr. Dumitrescu Alexandru).

1 decembrie: apare **C. f. „Casa Universitarilor”** (președinte C. Arginteanu, secretar Vs. Sujicov) și **C. f. al Orașului București**.

22 decembrie: **C. f. „ICAR”** (ing. Gheorghe P. Necula).

1958, 1 martie (sau 1 septembrie): **C. f. de pe lângă Casa de cultură germană „Fr. Schiller”** (președinte Ludovic Wolny); la scurt timp ia ființă **C. f. de pe lângă Casa de cultură maghiară „Petőfi Sándor”**.

23 mai: ia ființă primul cerc filatelic de cartier - **C. f. „Tudor Vladimirescu”** (președinte Petre Iosifescu).

1 iulie: se constituie **Comitetul de inițiativă** pentru organizarea **Asociației Filateliștilor din România**. Din Biroul provizoriu făceau parte: acad. dr. Ștefan Milcu (președinte), prof. univ. dr. Mihail Ghermănescu, prof. univ. dr. Ion S. Antoniu (vicepreședinti), Ștefan Ralescu (secretar general), dr. Nicolae Tripcovici, Laurențiu Botez (membri).

7 iulie: La Notariatul Capitalei, cu decizia nr. 5212, se semnează Actul de constituire a Asociației Filateliștilor din România - A.F.R. (primul președinte - prof. univ. dr. Mihail Ghermănescu). Conform noii organizări, ia ființă **A.F.R - Filiala București** (primul președinte ing. Victor Coman, până în decembrie 1958).

22 august: ia ființă **C. f. „Ministerul Economiei Forestiere”** (președinte ing. Dumitru Niculescu).

1 septembrie: **C. f. „Comitetul de Stat al Planificării”** (președinte ing. Gh. Troia).

3 octombrie: **C. f. „Centenarul Călărași”** (președinte dr. Octavian Mihail).

28 decembrie: **C. f. „23 August”** (președinte Pompiliu Turnavitu).

Până la sfârșitul anului 1958 apar (mai mici sau mai mari): **C. f. al sindicatelor (C.G.S.)**, **C. f. Palatul Pionierilor**, **C. f. „Kirov”**, **C. f. „V.I. Lenin”**, **C. f. „Banca de Stat a României”**, **C. f. Centrocoop**, **C. f. „Gr. Preoteasa”** (al studenților), **C. f. al Sfatului popular al Regiunii București**, **C. f. Institutul de cercetări textile**, **C. f. IPROCHIM**, **C. f. Ministerul Construcțiilor de Mașini**, **C. f. Oficiul farmaceutic**, **C. f. Întreprinderea Electrocabluri**, **C. f. Institutul de cercetări agronomice**, **C. f. Petrolexport**, **C. f. Școala medie (Licuel) „Gh. Lazăr”**.

1990, mai: se constituie Comitetul de inițiativă de constituire a **Asociației Filateliștilor din București (A.F.B.)**, alcătuit din 22 de filateliști bucureșteni, între care de

Regretatul Ulm Spineanu și autorul în fața panourilor cu banderole de ziare la Salonul Filatelic București 2005, Salon internațional sub sigla EFIRO 2005

remarcat: dr. Ion Marinescu, ing. Titus Orădeanu, prof. Titus-Florin Predescu, Nicolae Tomovici-Plopșor, Dumitru F. Dumitru, Leonard Pașcanu, col. Gheorghe Cotolan, Emanoil Săvoiu, Aurelian Dârnă, general Constantin Zamfirescu, Dumitru Pisoschi, Kiriac Dragomir.

15 mai: are loc ședința de constituire a **Asociației Filateliștilor din București (A.F.B.)**, recunoscută ca persoană juridică prin hotărârea judecătorească nr. 1844 din **5 iulie 1990**. Primul Comitet de conducere al A.F.B. era alcătuit din 25 de membri, iar din Biroul executiv făceau parte: Dumitru F. Dumitru (președinte), prof. Titus-Florin Predescu, Eugen Dimitriu (vicepreședinti), Mircea Doman (secretar), col.(r) Gheorghe Cotolan, Aurelian Dârnă, Nicolae Tomovici-▶▶▶

Președinți Asociației Filateliștilor din București (decembrie 1958 - decembrie 2012)

Perioada	Președinte
iulie - decembrie 1958	ing. Victor Coman
ianuarie 1959 - martie 1965	ing. Mihail Popovici
aprilie 1965 - martie 1967	dr. Valeriu Dumitrescu
aprilie 1967 - aprilie 1969	Traian Predioiescu
mai 1969 - septembrie 1973	prof. univ. Dumitru Rașeev
octombrie 1973 - octombrie 1978	av. Lucian Belcea
noiembrie 1978 - septembrie 1979	interimat vicepreședinti: Gheorghe Mihalache Titus-Florin Predescu
octombrie 1979 - februarie 1981	col. Silviu Grigoraș
martie 1981 - decembrie 1988	ing. Constantin Crețu
ianuarie - decembrie 1989	Ileana Chiraleu
ianuarie - mai 1990	gen. mr. (r) Constantin Zamfirescu
15 mai 1990 - iunie 1998	Dumitru F. Dumitru
iunie 1998 - iulie 2000	Aurelian Dârnă
iulie 2000 - 20 iunie 2002	Constantin Dobre
20 iunie 2002 - ...	Șerban Drăgășanu

Plopoșor, ing. Mihai Chiroiu (membri).

1 iunie: la această dată erau afiliate Asociației Filateliștilor din București 22 cluburi filatelice: **C. f. „Medici”** (președinte dr. Ion Marinescu), **C. f. „Foresta”** (M. Ec. Forestiere) (președinte ing. Titus Orădean), **C. f. „National”** (fost „23 August”, președinte prof. Titus-Florin Predescu), **C. f. „Tudor Vladimirescu”** (președinte Nicolae Tomovici-Plopoșor), **C. f. „P.T.T.”** (președinte Gheorghe Tudor), **C. f. „Academia”** (președinte Costică Galben), **C. f. „Anghel Saligny”** (președinte Petre Ciortan), **C. f. „Militar”** (C.C.A.) (președinte col.(r) Gheorghe Cotolan), **C. f. „CENTROCOOP”** (președinte Ion Ungureanu), **C. f. Ministerul Agriculturii si Industriei Alimentare (MAIA)** (președinte Moraru Mircea), **C. f. „UNIREA”** (C.S.P.) (președinte Gabriel Bogheanu), **C. f. „IPROCHIM”** (președinte Măzăreanu Cornel), **C. f. Ministerul Muncii** (președinte Constantin Popescu), **C. f. I.S.P.I.F.** (președinte Marian Neagoe), **C. f. „HIDROENERGETICA”** (președinte Lucian Lefter), **C. f. „C.F.R.” - București** (președinte Ioan Cârstea), **C. f. „PATRIA-I.C.P.M.”** (președinte Jean Ghiță), **C. f. „ENERGIA”** (președinte Romulus Șdirea), **C. f. „Aurel Vlaicu”** (președinte Constantin Klier), **C. f. „ZIARIȘTI”** (președinte Rodica Gârleanu-Costea), **C. f. „DOROBANȚUL”** (președinte Victor Hoiescu), **C. f. „BUCUR”** (președinte Aurelian Dârnu), **C. f. „I.P.A.”** (președinte Cristian Velo).

În anul 2003 are loc reorganizarea **A.F.B.**; în urma scăderii numărului de membri, ceea ce a dus la dispariția unor cluburi, toți filateliștii devin membri ai **Asociației Filateliștilor din București**.

În prezent **A.F.B.** are circa 400 de membri cotizanți, fiind condus de un Birou executiv format din: Șerban Drăgușanu (președinte), Dumitru F. Dumitru (secretar), col.(r) Gheorghe Cotolan, Anton Băloiu, dr. Vasile Marian, Emil Stanciu, Cornel Teodorescu, Adrian Bejan (membri).

La data constituirii A.F.B. (mai 1990) singurul club filatelic bucureștean care nu a aderat la noua structură a acesteia a fost C. f. „30 Decembrie” (președinte Teodor Ghiță-Melnic). Funcționând pe lângă Casa de cultură „Nicolae Bălcescu” din Sectorul 5 al Capitalei își schimbă denumirea în **Clubul filatelic independent „Nicolae Bălcescu”**¹ (cu același președinte), din martie 1990 având personalitate juridică prin hotărârea Judecătoriei Sectorului 1 din București. Din septembrie 2008 președinte al clubului este dl. ing. Călin Marinescu.

Atât **Asociația Filateliștilor din București**, cât și **C. f. i. „Nicolae Bălcescu”**, persoane juridice, sunt afiliate la Federația Filatelică Română.

De menționat că în perioada 1990-2010 în București a mai activat, având personalitate juridică, **C. f. „Baricada”**² (președinte Dan N. Dobrescu).

¹ Ghiță Melnic, Teodor - *Să ne aducem aminte: Cluburile filatelice postdecembriste (IV) - Clubul Filatelic Independent „Nicolae Bălcescu”, philatelica.ro*, anul IV, nr. 5(22), septembrie - octombrie 2012, p. 32-33

² Dobrescu, Dan N. - *Să ne aducem aminte: Cluburile filatelice postdecembriste (VI) - Clubul filatelic BARI-CADA, philatelica.ro*, anul V, nr. 1(24), ianuarie - februarie 2013, p. 36-38

Dumitru F. DUMITRU, născut la 16 ianuarie 1936 în București, România, licențiat al Facultății de Ziaristică - București (1979). Editor, grafică de carte. Preocupări filatelice: România - banderole pentru ziare (1870-1909), ștampile pentru ziare, timbre perforate ziare. Palmares: Aur (*Paz del Chaco*, La Paz, Bolivia - 2001), Vermeil (un panou - EFIRO 2008, București). Contact: ddmiti@yahoo.com

Vernisajul Salonului Filatelic București 2001

Conferința AFB - octombrie 2008

Salon carto-filatelic la Muzeul Suțu 2009

O parte din organizatorii Salonului Filatelic București 2002

Mari pictori români:

Nicolae Grigorescu (1838-1907) - 175 de ani de la naștere

ing. Aurel DIACONU

Nicolae Grigorescu* s-a născut în satul Pitaru - județul Dâmbovița (deci destul de aproape de Câmpina), la 15 mai 1938 (Fig. 1 - România¹, Mi #568), fiind al șaselea copil al lui Ion și al Ruxandrei Grigorescu. În 1843, când îi moare tatăl, familia se mută la București, în mahalaua Cărmădarilor. Ucenicia (1848-1850) și-o face în atelierul pictorului ceh Anton Chladek din București, unde deprinde tehnica care-i va aduce faima de mai târziu. Se face remarcant, la început, prin realizarea unor icoane pentru bisericile din Băicoi (1853) și mănăstirea Căldărușani (1854-1856) fapt ce îl recomandă pentru a picta noua biserică a mănăstirii Zamfira (1856-1857). Aceasta a făcut să i se acrediteze pictura mănăstirii Agapia (1858 -1861) - Mi #4663.

La Agapia, face cunoștință cu Mihail Kogălniceanu (Mi #2610, Mi #4752), care începe să-l aprecieze și intervine la Ministerul Moldovei pentru o bursă de studii la Paris, pe care o obține în 1861. Ajuns la Paris, studiază în atelierul lui Sebastian Cornu (1862-1863) avându-l coleg pe Renoir.

Începe făcând copii la Luvru după Rubens, Rembrandt, Gericault și alții. Atras de împrejurimile Parisului, în cursul verilor până în 1869, lucrează la Barbizon. Sosit la Barbizon, fiind adoptat de colectivul confracților mai vârstnici de acolo, principalul exeget al pictorului, fostul zugrav de biserici trece

* Subiectul a fost abordat în literatura filatelică românească și de:

Constantinescu, Andy - *Nicolae Grigorescu, pictor al memorabilelor scene ale independenței*, Filatelia, nr. 4/1977;

Zarafescu, Carmen - *Grigorescu în filatelie*, Filatelia, nr. 3/1990.

¹ Toate citirile sunt din catalogul Michel (Mi) - România.

² Scăceanu, Cristian - *Montaj sau trucaj?*, Filatelia, nr. 11, noiembrie 1991.

³ Întregirile poștale din perioada 1962-1963 au fost realizate în două variante coloristice: verde și galben.

printr-o scurtă dar hotărâtoare transformare. Influențe puternice se exercită asupra sa din multiple direcții, în primul rând exemplul prestigios al lui Millet în ceea ce privește încadrarea omului, a țărânului în peisaj; apoi acela al lui Corot în redarea copacilor, a colțurilor intime din natură; acela al lui Jacque și Troyon, de asemenea, în redarea apusurilor de soare și respectiv a scenelor cu animale întorcându-se de la pășune, în sfârșit al lui Courbet, într-o oarecare măsură, când este vorba de portrete, mai ales, dar și exemplul unor pictori vechi pe care-i studiază în muzee și după care execută copii, cum sunt Rembrandt, Rubens, Gericault, Prud'hon, Salvator Rosa, totul n-a fost fără urmări în ceea ce privește închegarea stilului, atât de personal totuși al lui Grigorescu.

Într-adevăr, fără să se îndatoreze în mod excepțional nici unuia dintre artiștii citați și asimilând de la fiecare doar ceea ce se potrivea concepțiilor și temperamentului său, Grigorescu ajunge foarte timpuriu la o viziune întru totul proprie, dar conformă unui mod de a simți iscat din același fond spiritual comun indivizilor din mijlocul cărora el a purces și unde își desăvârșește educația artistică ce va fi mai târziu percepută prin picturi expuse la *Expoziția Universală de la Paris* (1867) și la *Salonul Parizian* (1868).

Revenit în țară va expune la expozițiile artiștilor în viață din București (începând cu 1870) și la cele organizate de *Societatea Amicilor Belelor Arte* (1873).

În anii 1873-1874 face o călătorie de studii prin Italia, Viena, Grecia și Constantinopol. Abordează stiluri diferite, de la portrete (D. Grecescu, Carol Davila, Andreescu la Barbizon), la autoportrete (Mi #568; Mi #1656; Mi #3405; Mi #5542; Mi #6672; întregurile poștale: CP-IBS c-da 177 - BT.VI.1961; CPCS cod 556/68), până la scene istorice, sau redând viața simplă a poporului român.

Declanșarea războiului ruso-

Fig. 1

turc și implicarea armatei române, creează premisele transformării acestuia într-un război pentru dobândirea independenței Țărilor Române de sub influența otomană. Este solicitat să ia parte, ca pictor de front, la războiul de independență din 1877-1878, făcând numeroase desene ce vor sta la baza unor compoziții mai ample, pline de adevăr, eroism și jertfă a aceluiași țărani pe care-i pictase în ideletnicirile lor pașnice, ca: *Atacul de la Smardan* (Mi #1657 și I.P. cod 1031/73 - cu mențiunea că ambele piese sunt o falsificare a tabloului original)², în sensul că machetatorul mărcii poștale a adăugat în compoziție un soldat rus, care nu există în compoziția lui Grigorescu - tabloul original este redat pe I.P. cod 0019/77), *Roșior călare*, *Scenele cu prizonieri turci* (Mi #565), *Artileristi* (Mi #3429) etc. Nu lipsesc însă nici studiile în ulei capabile să redea cu forță de convingere și cu o rară îndemânare tehnică, fie scene de înclăștare din toiul luptei (*Lupta de la Rahova*; *Atacul de la Smardan*, prezentat în detaliu pe I.P. cod 0021/77; *Spionul*, I.P. cod 0020/77), fie aspecte din spatele frontului (*Convoi de prizonieri*, *Care cu provizii*), dar și chipuri de ostași români, luminoase, mândre, cum sunt: *Dorobanțul* (Mi #2591; Mi #B320, I.P. cod 0025/77), *Santinelă* (I.P. cod 0022/77), *Gornistul* (I.P. cod 0018/77) sau posomorâte, triste, de prizonieri turci, dovadă a compasiunii artistului și a înțelegerii legilor aspre ale războiului.

În seria *Care cu boi* (Mi #3404; I.P. IBS c-da 209-BT.III.1963³, ▶▶▶

IBS c-da 1056-BT.X.1963, IBS c-da 154-BT.I.1963 - Fig. 2; cod: 60/66, 81/66, 125/66 - Fig. 3, 185/66, 773/66, 1062/66), se pot încadra și scene din viața de zi cu zi a țărânului român, cum ar fi activitățile de pe câmp sau de la târg (Mi #566, Mi #1655). În peisajele realizate în țară sau în timpul călătoriilor în străinătate (*La Posada, Pescărița din Granville* - c.p.i. cod 17936⁴, *Răspântie în oraș la Vitre, Bătrâna din Brolle, Bordei în pădure, Peisaj de toamnă*) se impun aspecte ale unui stil și ale unei viziuni inconfundabile. Sunt apoi chipurile de țărăncuțe, voioase, sprintăre, mândre, în portul lor popular: *Țărăncă cu maramă* (Mi #2520; I.P. IBS c-da 209-BT.III.1962, cod 184/66), *Țărăncă voioasă* (Mi #B191; I.P. IBS c-da 8-BT.VII-1962, BS c-da 882-BT.IX.1962, CPCS c-da 65105-BT.III.1966; cod: 594/71, 186/66, 384/79), *Țărăncă din Muscel* (I.P. cod 146/89, c.p.i. cod 5179⁴), *Fata cu ulciour* (I.P. IBS c-da 1080-BT.XII.1962 și pe vinieta micicollii Mi #6671), *Păstorită șezând pe un tăpșan* (Mi # 3406), *Fata cu basmau roșie* (Mi #2667; I.P. IBS c-da 209-BT.III.1962), *Țăran de la munte, Ciobănaș* (în mai multe ipostaze Mi #3405, Mi #4097, I.P. IBS c-da 209-BT.III.1962, IBS c-da 1056-BT.X.1962, IBS c-da 154-BT.I.1963), *Unchiaș de la munte, Țărăncă torcând* (I.P. IBS c-da 154.BT.I.1963, c.p.i. cod 5197⁴); portrete de oameni simpli: *Fata cu tulpan* (I.P. cod 590/71), *Rucăreancă* sau *Țărăncuță din Muscel* (I.P. IBS c-da 209-BT.1962, cod 0146/89), *Rodica* (Mi #567, Mi #6491, I.P. IBS c-da 882-BT.IX.1962).

O scenă ce reflectă viața din satul românesc este prezentată în capodopera *Fete lucrând la poartă* (Mi #4333, Mi #B549 - Fig. 4). În toate deslușim interesul și simpatia artistului pentru ființele simple, pentru sănătatea fizică și morală întâlnită la oamenii din popor.

În țară va deschide mai multe expoziții personale la Ateneul Român (1891-1904). În 1899 îi este recunoscută activitatea și talentul, încât devine membru de onoare al Academiei Române. Este primul dintre fondatorii picturii române moderne - urmat curând de Andreescu și Luchian - și numele său devine un simbol pentru tinerele generații de artiști care, în primele decenii ale secolului XX, căutau să identifice și să aducă în lumină valorile profund definitorii ale spiritualității românești.

Viața mondenă nu l-a lăsat indiferent pe Grigorescu, dar nici nu a fost un subiect foarte căutat de pictor, așa se face că lucrări cu acest motiv sunt relativ puțin cunoscute, exemplul fiind lucrarea *Femeie pe malul mării* (Mi #B226).

Atras de viața la țară, de peisajele subcarpatice, își construiește, la Câmpina, o casă-atelier, (I.P. cod 066/88), unde va trăi și lucra până la moarte, care survine la 21 iulie 1907. Atelierul pictorului de la Câmpina a devenit un muzeu de referință pentru întreaga cultură română. O ștampilă omagială CÂMPINA / 21 NOIEMBRIE 1975 (Fig. 5), a fost realizată cu ocazia celei de a 20-a aniversări a Muzeului N. GRIGORESCU din Câmpina.

La 21.07.1977, cu ocazia comemorării a 70 de ani de la moartea artistului, la Câmpina s-a realizat ▶▶▶▶

Fig. 2

Fig. 3

Fig. 4

Fig. 5

⁴ Realizat I.P. Arta Grafică - Editura Meridiane

un nou plic special ce reprezintă clădirea muzeului, plic obliterat cu două ștampile: una publicitară - VIZITATI / MUZEUL / „N. Grigorescu” / CÎMPINA și cealaltă comemorativă - NICOLAE GRIGORESCU / 21. VII.1977 / 70 ANI DE LA / MOARTE / CÎMPINA 21.07.77 - 2150. Ambele ștampile sunt completate cu un desen având autoportretul pictorului. Plicul este francat cu marca poștală de 1,00 lei (Mi #3405).

În 1979 cu ocazia realizării expoziției *Dâmbovița - leagăn al culturii românești* s-a pus în circulație un plic special având ca desen, în negativ, autoportretul artistului, iar ștampila folosită, de formă rotundă, are textul: EXPOZIȚIA FILATELICA DÎMBOVIȚA LEAGAN AL CULTURII ROMANEȘTI - PITARU - 27.09.79, fiind francat cu marca poștală de 1.00 lei (Mi #3405).

Un alt plic special realizat de filateliștii câmpineni, cu sprijinul muzeului, a fost realizat la 20 noiembrie 1980, cu ocazia aniversării a 25 de ani de la inaugurarea muzeului. Desenul plicului reprezintă, în medalion, muzeul, iar ștampila este tip cașet. Clădirea muzeului și textul: 20.XI.1980 / MUZEUL / „N. GRIGORESCU” / CÎMPINA 25 ANI, iar într-un dublu cerc: OF CÎMPINA și data 20.11.80.12. Plicul este francat cu marca poștală de 1,50 lei (reproducând lucrarea *Păstoriță stând* - Mi #3406).

Filateliștii din Bacău au realizat o ștampilă având portretul lui Nicolae Grigorescu și textul: NICOLAE GRIGORESCU / 1838-1907 / 75 DE ANI / DE LA MOARTE / BACAU 1, 21.07.82 - 5500.

O ștampilă omagială datată 21.XI.1985, a fost realizată cu ocazia împlinirii a 30 de ani de existență a muzeului Nicolae Grigorescu din Câmpina (Fig. 6).

La împlinirea a 150 de ani de la nașterea pictorului, la Câmpina s-a realizat un nou plic special având portretul artistului. Ștampila folosită este cea redată în Fig. 7. Cu aceeași ocazie, la Casa de Cultură din Câmpina s-a organizat o expoziție filatelică, pentru care s-a utilizat o ștampilă datată 15.05.88 ce a fost aplicată pe I.P. cod 066/88, ce reprezintă muzeul din localitate (Fig. 7).

Poșta română a omagiat în diferite rânduri talentul

Fig. 6

Fig. 7

Fig. 8

și opera marelui pictor realizând peste 30 de mărci poștale și colițe, un număr impresionant de întreguri poștale (plicuri și cărți poștale); amintim și ștampila ocazională ce va fi utilizată la POTLOGI în data de 15.05.2013 (Fig. 8).

O mențiune aparte se referă la existența unei cărți poștale ilustrate - alb negru - cu un *Peisaj cu stânci* realizată în jurul anului 1958 de către Combinatul Poligrafic Casa Scânteii, cu precizarea că respectivul tablou se găsește la Muzeul de Artă al R.P.R.

ing. Aurel DIACONU, născut la 9 martie 1942 în Brașov, România, licențiat al Facultății de Construcții - Iași. Preocupări: filatelia tematică, astrofilatelia.
Contact: reldiac@yahoo.com.

Revista presei

BRIEFMARKENSAMMLERVEREIN DIETZENBACK, buletin editat de Heinz Freidberg (HFriedberg@t-online.de) inserează în nr. 2/februarie 2013 și nr. 3/martie 2013 primele două părți ale articolului *Tarndressen für Volksdeutsche Freiwillig aus Rumänien, 1943/44* (dr. Dan-Simion Grecu), fiind traducerea, cu acordul nostru, din limba engleză a articolului publicat de Dan-Simion Grecu în revista philatelica.ro nr. 3(20) / mai-iunie 2012, p. 4-9.

PHILATELICA, nr. 2/2012, revistă editată de Hungarian Philately Scientific Society. Din sumar: *Hungarian postal management in Danubian Principalities tariffs of letters sent to Italy* (Dr. Geza Ho-

monny, Norbert Blistyar).

DER RUMÄNIENSAMMLER, nr. 150/februarie 2013, buletin al Grupului de studii (ARGE) Rumänien. Din sumar: *Al 34-lea Simponium dedicat filateliei românești și istoriei poștale*, Leipzig, 6-7 septembrie 2013; menționarea lucrării dlui Cristian Andrei Scăiceanu, *Istoria mișcării filatelică din România*, Editura Oscar Print, București, 2011 - prezentată la **iphil@ 2012**; *Perechi la prima și a doua emisiune Moldova* (Fritz Heimbüchler); *Cataloge în legătură cu primele emisiuni de mărci poștale românești* (Wolfgang Maasen); *Serviciul poștal românesc cu vaporul la Constantinopole 1896* (dr. G. Gmach). (dnd)

Ziua Culturii Naționale

ing. Nicolae IOSUB

Plenul Senatului României a aprobat la 6 septembrie 2010, cu 84 de voturi „pentru” și patru abțineri, declararea datei de 15 ianuarie drept **Ziua Culturii Naționale**; pe 16 noiembrie legea este votată și de Camera Deputaților, iar președintele Traian Băsescu a promulgat legea.

Inițiativa aparține unui număr de 50 de senatori și deputați PSD, PNL și a actorului Mircea Diaconu. „Românii văd în Eminescu, de aproape un secol și jumătate, un poet reprezentativ pentru spiritualitatea și forța lor de creație. (...) Este justificat în acest caz să legăm ziua culturii naționale de numele poetului în care vorbitorii de limba română de pretutindeni văd în el o expresie a spiritualității lor ...”, se specifică în expunerea de motive a proiectului.

„Ziua Culturii Naționale va fi, în viziunea noastră, o zi în care nu numai celebrăm un mare creator, dar și o zi de reflecție asupra culturii române, în genere, și a proiectelor culturale de interes național ...”, argumentează inițiatorii acestei legi care trebuie să fie o zi de bilanț în cultura românească.

S-a stabilit 15 ianuarie ca Zi a Culturii Naționale deoarece în această zi s-a născut poetul nostru național - Mihai Eminescu, reprezentantul cel mai de seamă a culturii române și, în acest fel, manifestările ce se vor organiza în toată țara, vor avea un dublu scop - aniversarea nașterii poetului și realizarea unui bilanț al proiectelor culturale românești. Cele două acțiuni se vor completa una pe alta și vor ridica calitatea și amploarea lor.

Potrivit proiectului, Guvernul României, prin intermediul Ministerului Culturii, va sprijini material și financiar organizarea de manifestări publice și alte evenimente în scopul promovării culturii românești.

Primul an în care s-a sărbătorit Ziua Culturii Naționale a fost 2011 (15 ianuarie), prin simpoziioane, expoziții de carte, filatelice, de cartofilie și numismatice, prilej cu care s-au realizat diferite materiale dedicate acestei zile.

La Botoșani, Gruparea colecționarilor „Mihai Eminescu”, din subordinea A.F. Botoșani, a realizat două plicuri speciale și o ștampilă ocazională¹. Pentru a marca evenimentul, filателиști botoșăneni au organizat în perioada 15-21 ianuarie 2011, la Biblioteca Județeană „Mihai Eminescu” Botoșani, o expoziție de filatelie, cartofilie și numismatică, unde au expus: Mădălina Ababei, Răzvan Condrei Țiplea, Ionuț Siminicianu, Mihai Cornaci și Nicolae Iosub.

Romfilatelia a realizat un întreg poștal (Fig. 1) dedicat Zilei Culturii Naționale (cod 039/2010)^{2,3}, pe

Fig. 1

Fig. 2

Fig. 3

care la inițiativa Asociației Filateliștilor din București s-a aplicat o ștampilă ocazională², iar la inițiativa filateliștilor din Turda s-a aplicat o altă ștampilă ocazională având în imagine pe poeții Mihai Eminescu și Adrian Păunescu fiind datată 14.01.2011 (Fig. 1). Ca o coincidență, codul întregului poștal are același număr cu anii de viață a lui Eminescu.

D-I Vașile Avramescu din Râmnicu Vâlcea a realizat două calendare, cu imaginea pe fond tricolor a României și a poetului Mihai Eminescu în mijloc. În cele patru colțuri sunt prezentate personalități reprezentative din cultura națională: Ion Creangă - literatură, Ciprian Porumbescu - muzică, Matei Millo - teatru și Ștefan Luchian - pictură.

În anul 2012, filателиști din Caraș-Severin, la inițiativa d-lui Gustav Hlinka, a realizat două plicuri filatelice, obliterate cu două ștampile ocazionale dedicate Zilei Culturii Naționale și împlinirii a 162 de ani de la nașterea lui Mihai Eminescu. Prima ștampilă a fost realizată la Oravița fiind datată 13.01.2012 (Fig. 2). A doua ștampilă a fost realizată la Reșița fiind datată 14.01.2012 (Fig. 3).

Anul acesta s-a sărbătorit pentru a treia oară Ziua Culturii Naționale, prilej cu care la Botoșani s-a realizat un plic și o ștampilă ocazională - machete dr. Giică Marițanu (Fig. 4). De asemenea, la București s-a realizat o ilustrată maximă⁴.

Fig. 4

¹ x x x - Ziua culturii naționale, philatelica.ro, anul III, nr. 1(12), ianuarie-februarie 2011, p. 4.

² Ibidem, p. 27.

³ Roșca, Gilda - Întregurile poștale ale anului 2010, philatelica.ro, anul II, nr. 6(11), noiembrie-decembrie 2010, p. 45.

⁴ x x x - Ziua culturii naționale, philatelica.ro, anul V, nr. 1(24), ianuarie-februarie 2013, cop. 1.

Galeria celebrităților botoșănene (XVI)

dr. Gică MARIȚANU

Emanoil CIOMAC (1890-1962) 13 iunie 2012 - 50 de ani de la moarte

Personalitate marcantă a muzicii culte din România, descendentul unei vechi familii de armeni, Em. Ciomac s-a născut la 5 februarie 1890 la Botoșani, unde și-a petrecut copilăria, a urmat cursurile primare iar între 1901-1906 a învățat la prestigiosul liceu „A.T. Laurian”.

Și-a început pregătirea muzicală la Conservatorul din Iași unde, între 1906-1908, a studiat vioara cu Athanasie Theodorini și teorie-solfegiu cu Sofia Todoreanu, pregătire pe care a definitivat-o între 1912-1914 la *Leipziger Konservatorium für Musik*, unde a studiat istoria muzicii cu Arnold Schering. Între timp, a urmat cursurile Facultății de Drept din Paris și a obținut titlul de Doctor în Drept la Sorbona.

Încă din 1921, eruditul Emanoil Ciomac, care vorbea fluent limbile franceză, germană și engleză, devine unul dintre primii colaboratori permanenți ai Radiodifuziunii, unde, în cadrul Universității Radio, a susținut numeroase conferințe dedicate istoriei muzicii, teoriei muzicale, romantismului în muzică, creionând profiluri memorabile ale unor mari muzicieni.

Activând ca profesor de istoria muzicii la Conservatorul Pro Arte din București între 1930-1939, iar între 1945-1947 ca director al Filarmonicii „George Enescu” din București, s-a angajat într-o susținută campanie de educare muzicală desfășurând o laborioasă activitate publicistică, susținând conferințe pe teme muzicale, inițiind concerte-lecții, traducând libreturi de operă, texte de oratorii și cantate, scriind poezii, piese de teatru și o serie de monografii dedicate marilor muzicieni europeni. Prodigioasă activitate publicistică a lui Em. Ciomac a însumat numeroase articole de critică muzicală, cronici muzicale și studii, apărute în periodicele vremii.

Aflat în contact permanent cu viața muzicală europeană și participând constant la Festivalurile de la Salzburg, Viena și Paris, a tradus peste 20 de libreturi de operă și texte de oratorii și cantate, printre care s-au numărat: *Cneazul Igor*, *Faust*, *Oedip*, *Ariadna la Naxos* și a elaborat o serie de studii monografice, dintre care cele mai apreciate au fost: *Poezii armoniei*, *Richard Wagner și Viața lui George Enescu*.

Paisie OLARU (1897-1990) 20 iunie 2012 - 115 ani de la naștere

Unul dintre marii duhovnici contemporani ai tradiției ortodoxe românești, ieroschimonahul Paisie Olaru pe numele de mirean Petru, s-a născut la 20 iunie 1897, în satul Stroiștei, comuna Lunca, județul Botoșani, fiind cel mai mic dintre cei cinci copii ai familiei Ioan și Ecaterina Olaru. Și-a petrecut copilăria în satul natal unde a urmat și cursurile primare. După satisfacerea stagiului militar și participarea, în calitate de combatant, la prima conflagrație mondială în urma căreia a fost împroprietărit cu cinci hectare de pământ, Petru a optat pentru viața monahală și în 1921 s-a alăturat călugărilor de la schitul Cozancea, avându-l ca duhovnic pe părintele Calinic Șugu. Aici, în iulie 1922, proto-▶▶▶▶

Emanoil Ciomac s-a afirmat și ca scriitor publicând o serie de volume de poezii și câteva piese de teatru.

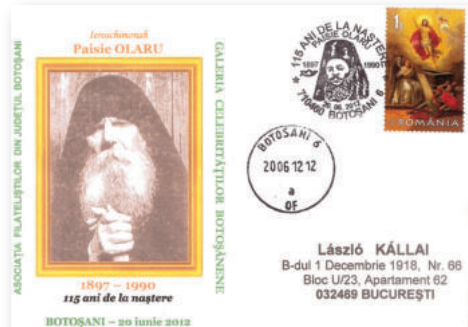
Un loc aparte, atât în opera cât și în viața lui Emanoil Ciomac, a fost rezervat genialului George Enescu și creației sale muzicale, cărora le-a dedicat numeroase cronici, studii și articole memorialistice, iar ca semn de prețuire și prietenie pentru acesta a tradus libretul operii *Oedip* scris de Edmond Fleg.

Fidel valorilor culturale ale comunității armenesti din care provenea și de care era foarte mândru, a susținut concertele ansamblului *Komitas* și a semnalat în presă spectacolele susținute de acesta.

Muzicologul, criticul muzical și scriitorul Emanoil Ciomac a încetat din viață la 13 iunie 1962, la București.

Referințe:

- Cosma, Viorel**, *Muzicieni români*, Lexicon, București, 1970, pag. 118-119;
Iovanesian, Ștefan; Median, Gheorghe, *Armenii în istoria și viața orașului Botoșani*, Editura Ria, Botoșani, 2001, pag. 99-100;
Ștrempel, Gabriel, *Bibliografia Românească Modernă (1831-1918)*, vol. I (A-C), Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1984, pag. 703;
Tavitian, Simion, *Armeni de seamă din România*, Vol. I, Editura Ex Ponto, Constanța, 2006, pag. 180-182.

singhelul Vladimir l-a tuns în monahism, dându-i numele de Paisie. Atras de viața de pustnic și în prezența unor semne divine, în 1930, cu binecuvântarea Mitropolitului Moldovei, Pimen Georgescu, a ridicat într-o poeniță din apropierea schitului un paraclis cu hramul Sf. Mina și o căsuță cu trei chilii lângă care a amenajat o grădină cu pomi și viță-de-vie. Îngrijindu-i pe călugării bolnavi și petrecându-și timpul în rugăciune, renunță la ideea unei vieți de pustnic în 1935, după reîntâlnirea cu părintele Cleopa, care terminând armata venise să-î ceară binecuvântarea înainte de a pleca la Schitul Sihăstria.

În anul 1943 a fost hirotonisit diacon, iar în anul 1947, preot, fiind numit stareț la Cozancea. După numai șase luni, Paisie s-a retras la Mănăstirea Sihăstria, unde era egumen prietenul său, părintele Cleopa, devenind duhovnic al întregii obști. Tot ca duhovnic, în august 1949, s-a alăturat celor 21 de călugări care l-au urmat pe starețul Cleopa în misiunea de revigorare și reorganizare a ctitoriei lui Alexandru Lăpușeanu - mănăstirea Slatina, de unde s-au întors la Sihăstria în primăvara anului 1954.

Tiberiu CRUDU (1882-1952) 22 iunie 2012 - 130 de ani de la naștere

Tiberiu Crudu s-a născut la 22 iunie 1882, la Tudora, județul Botoșani, fiind unul dintre cei 16 copii pe care proetul Vasile Crudu i-a avut ca Maria.

Cursurile primare le-a început la Tudora și le-a continuat la Școala „Marchian” din Botoșani, oraș în care, între 1894-1901, a urmat cursurile liceului „A. T. Laurian”, unde i-a avut printre colegi pe viitorii academicieni Mihai Ciucă și Barbu Lăzăreanu.

După terminarea liceului, timp de un an de zile, a activat ca pedagog la Institutele Unite din Iași, iar în 1902 s-a înscris la Facultatea Litere din Iași luându-și licența în istorie, cu *magna cum laude* (1908).

La 1 septembrie 1909 și-a început cariera didactică la Gimnaziul din Dorohoi ca profesor de istorie, dar, obținând o bursă de studii de la Ministerul Instrucțiunii, în 1911 a început să frecventeze cursuri la Sorbona și Collège de France în vederea pregătirii doctoratului. În 1913 și-a întrerupt pregătirea pentru a participa la campania militară din Bulgaria la finele căreia a revenit în Franța pentru definitivarea studiilor. Aici a cunoscut-o pe învățătoarea Marguerite Comparat de Berceney, care-i va deveni soție și îl va însoți la Dorohoi unde își va relua activitatea didactică.

Combatant în prima conflagrație mondială, Tiberiu Crudu a participat la bătăliile de la Oituz, Tg. Ocna, Ci-reșoia și Mărășești, iar la 19 aprilie 1918, fiind demobilizat cu gradul de căpitan, s-a întors la postul său de profesor de la Dorohoi.

În scurt timp a renunțat la acest post pentru a se implica în punerea bazelor Școlii Pregătitoare de Băieți din Tudora și la nici un an de zile, la 1 octombrie 1919, a fost numit director al nou înființatei Școli Normale „Mihai Eminescu” din Botoșani, funcție pe care o va îndeplini până în 1933. Odată cu desființarea școlii pe care a condus-o 14 ani, Tiberiu Crudu a fost transferat ca profesor de istorie la Școala Normală de Învățătoare

În 1972 s-a retras ca sihastru la Schitul Sihla dar pierzându-și vederea s-a întors în 1985 la Sihăstria, unde putea fi mai bine îngrijit.

În zorii zilei de 18 octombrie 1990, „Duhovnicul” a părăsit această lume și a fost condus pe ultimul drum de o mulțime impresionantă de monahi și credincioși, în fruntea soborului de preoți aflându-se Mitropolitul Moldovei, Înalțul Prea Sfințitul Daniel Ciobotea.

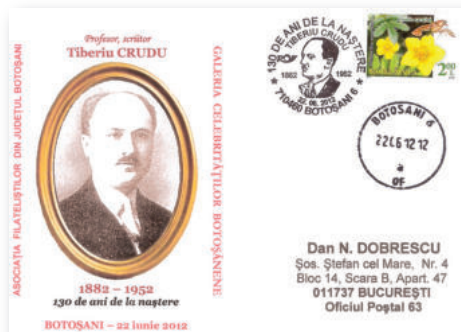
Ieroschimonahul Paisie Olaru, coautor alături de ieromonahul Vasian Cuvuliuc al monografiei *Istoricul Schitului Cozancea*, a lăsat posterității câteva manuscrise cu amintiri de călugărie, versuri, cuvinte de folos și rugăciuni care au fost publicate postum, în 1999, la Editura Bizantină, București, în volumul *Părintele Paisie*

Referințe:

Bălan, Ioanichie, *Patericul Românesc*, ediția a II-a, Editura Episcopia Dunării de Jos, Galați, 1998;

Bălan, Ioanichie, *Duhovnici români contemporani*, Galați, 1998;

Bălan, Ioanichie, *Părintele Paisie Duhovnicul*, în *Volum de ziceri, apoftegme și relații*, Editura Trinitas, Iași, 1993.

„Despina Doamna” din Botoșani, iar de la 1 septembrie 1940 până la 1 septembrie 1942, când s-a pensionat, a fost titular al catedrei de istorie-geografie la Liceul „A.T. Laurian”.

Pentru carieră didactică, în care s-a remarcat și ca autor de manuale școlare și al monografiilor *Șapte ani din viața unei școli normale* (1927), a fost ales în funcția de președinte al Asociației profesorilor secundari din Botoșani, iar pentru meritele de animator al vieții culturale locale, a fost ales președinte al Secției Botoșani a Ligii Culturale, sub a cărei egidă a publicat excelenta lucrare monografică *Botoșani în 1932*.

Susținător al ideii pregătirii practice a tinerilor, profesorul Crudu a fost comandant al Centrului de Îndrumare Străjerească de la Breaza, unde a condus cursuri de ucenicie în cadrul Oficiului de Educație a Tineretului Român (O.E.T.R.), iar din octombrie 1936 până în septembrie 1940 a îndeplinit funcția de Inspector General în „Straja Țării”.

Remarcabil om de cultură a desfășurat, în paralel, o intensă activitate publicistică și redacțională. ▶▶▶

După ce în 1905 a debutat în revista *Arhiva* cu povestirea *Zbucium*, între 1921-1925 a fost secretar de redacție la *Revista Moldovei* și a colaborat cu poezii, proză, articole pedagogice la numeroase periodice ale vremii.

Opera literară a lui Tiberiu Crudu a fost premiată în numeroase rânduri, inclusiv de Academia Română, care în 1934 i-a acordat premiul „Dr. Cornel Nicoară” pentru *Sihăstria Sihlei*.

Recunoașterea meritelor lui Tiberiu Crudu, nu s-a lăsat pre mult așteptată, astfel că pentru faptele de vitejie din Primul Război Mondial a fost decorat cu medalii, pentru activitățile didactice și culturale a fost distins cu medalii, iar pentru activitatea publicistică și literară a fost ales, în 1950, membru al Uniunii Scriitorilor din România.

Unul dintre cei mai buni prieteni ai lui Nicolae Iorga, profesorul, publicistul și scriitorul Tiberiu Crudu s-a stins din viață la 25 august 1952. A fost înmormântat la ci-

mitirul „Eternitatea” din Botoșani, unde foștii elevi i-au ridicat un bust care a fost dezvelit la 27 august 1972. În 1980, un alt bust al profesorului a fost amplasat în fața Școlii din comuna Tudora, județul Botoșani.

Referințe:

- Bejenaru, Ionel**, *Dicționarul botoșănenilor*, Editura Moldova, Iași, 1994, pag. 84-85;
Ciubotaru, Ștefan, *Pagini din istoria învățământului botoșănean 1759-1948*, Ed. Litera, București, 1987, p. 158-159;
Lazarovici, Silvia, *Dicționarul scriitorilor botoșăneni (1945-2000)*, Editura Gee, Botoșani, 2000, pag. 61-63;
Marin, I. D., *Tiberiu Crudu*, în *Revista Școlii*, număr festiv, Botoșani, iunie, 1942, pag. 5-24;
Șardin, Vladimir, *Din prezentul Botoșanilor - Figuri contemporane*, Botoșani, 1935, pag. 23-25;
Zaciu, M., *Dicționarul scriitorilor români: A-C*, Editura Fundației Culturale, București, 1995.

Ion ELEFTERESCU (1857-1877) 24 iulie 2012 - 155 ani de la naștere

Erou al Războiului pentru Independență, sublocotenentul Ion Elefterescu s-a născut la 24 iulie 1857, la Botoșani.

Și-a petrecut copilăria în urbea natală, resimțind din plin nevoile grevate de sărăcie în care se zbătea familia sa cu mulți copii. A urmat cursurile primare în Botoșani și chiar dacă dispariția prematură a tatălui a adâncit greutățile materiale ale familiei, între anii 1868-1875 și-a continuat studiile secundare și liceale pe plan local la Liceul „A.T. Laurian”. Aici a fost coleg de clasă cu viitorul doctor Gheorghe Sabin și cu Matei Eminovici, de care l-a legat o frumoasă prietenie, continuată la școala militară pe care au urmat-o împreună.

Fiind cel mai mare din „sumedenia de copii” ai unei văduve „cu puțină avere”, Ion Elefterescu, proaspătul absolvent de liceu pe umerii căruia apăseau grele obligații familiale, a considerat că soluția de a scăpa de sărăcie ar fi urmarea unei cariere militare. Astfel, în toamna anului 1875 a devenit elev al Școlii Militare de Ofițeri din București, ale cărei cursuri le-a absolvit la 24 aprilie 1877, când a fost avansat la gradul de sublocotenent.

Repartizat la Regimentul 2 Artilerie, a fost numit comandant de secție la bateria a II-a și în scurt timp, aflat cu subunitatea în dispozitivul bateriei „Ștefan cel Mare” la Calafat, a primit botezul focului în duelurile de artilerie cu otomanii din Vidin.

La 20 august a trecut Dunărea și după șapte zile se afla în gruparea de artilerie care susținea asaltul trupelor române pe frontul de la Plevna. La 30 august, în timpul bătăliei duse pentru cucerirea redutei Grivița I, secția condusă de Ion Elefterescu a fost redislocată în sprijinul „Bateriei de la Movilă”, aflată sub comanda căpitanului Gheorghe Lupașcu. În cursul zilei, la numai 20 de ani, eroul botoșănean a căzut la datorie, fiind prima jertfă din corpul ofițerilor de artilerie care și-au onorat eroii luptând cu aceeași devoțiune până la victoria finală.

Eroismul tânărului botoșănean, a fost consemnat în volumul *Amintiri din Războiul de Independență*, scris

de colegul său de clasă de la „A.T. Laurian”, doctorul Gheorghe Sabin, un alt erou al Războiului pentru Independență: *”A murit luptând. Ochia singur. După ce încărcă tunul, se urca pe parapet și dădea ordin să tragă el observând să vadă dacă a ochit bine și dacă obuzul a lovit acolo unde țintuise el. Făcea mare haz când vedea că a lovit unde dorea. În ziua aceea, zi nefastă pentru bunul meu amic, după ce încărcase tunul și ochise s-a suit pe parapet și a comandat: Foc! Bravo, foarte bine, apoi adăugă: au tras și ei și ca de obicei a sărit în baterie. Dar, după ce obuzul tras de turci a trecut peste baterie, servanții îi spun scoală dle sublocotenent că tragerea turcilor de acuma a fost tot prea lungă. Elefterescu însă nu mișcă. Un sergent pune mâna pe el și-l trage. Dar corpul neînsușit se răstoarnă. Elefterescu era mort. Înainte de a sări, un glonte trimis din reduta Grivița, l-a lovit tocmai în inimă.”* ▶▶▶

Referințe:

- Chirea, F.; Tucă, Florian; Cociu, Mircea**, *Bărbăți ai datoriei, 1877-1878*, Editura Militară, București, 1979;
******* *Războiul pentru independență națională, 1877-1878. Documente militare*, Editura Militară, București, 1971.

Isidore ISOU (1925-2007) 28 iulie 2012 - 5 ani de la moarte

Poetul, criticul de film și artistul vizual Isidore Isou, pe numele său real Ioan-Isidor Goldstein, fondatorul letrismului, s-a născut la 29 ianuarie 1925, într-o familie de evrei înstăriți din Botoșani.

Și-a petrecut copilăria în Botoșani unde a urmat cursurile primare la Școala Israelită, pentru ca la vârsta de 15 ani să fugă de acasă la București. Aici, a lucrat într-o fabrică de confecții, la o farmacie, la o tipografie, apoi ca ajutor de contabil, într-un final făcându-și debutul ca jurnalist al artei de avangardă, devenind redactor la revista semiclandestină *Palestina*. Contestatar radical puternic influențat de dadaism și supra-realism, Isou proclamă încă de pe acum triumful unei poezii formale, a literelor și a semnelor, asupra clasicei poezii a cuvintelor, prin îmbinarea eufonică arbitrară a sunetelor. În 1942 publică *Manifestul letrismului* și încearcă teoretizarea noului curent în paginile revistei *Da*, revistă fondată în timpul celui de-al Doilea Război Mondial de Isou împreună cu psihologul și sociologul Serge Moscovici. La scurt timp de la apariție revista a fost interzisă de autorități.

În luna august a anului 1945, Isou s-a stabilit definitiv la Paris unde, în cadrul prezentării unui spectacol scris de Tristan Tzara, continuă să susțină necesitatea reimpresării mișcării artistice prin promovarea noilor concepte letriste. Adoptat fără rezerve de comunitatea artistică pariziană, publică un dicționar și un sistem al *Hipergraficii letriste* la editura pentru literatura letristă pe care a înființat-o cu sprijinul celebrului Giacometti.

Un număr impresionant de artiști aderă la noul curent în timp ce Isou desfășura o activitate intensă ca poet, artist vizual și mai ales ca teoretician prin publicarea unor cărți ca: *La dictature letriste* (1946), *Introduction à une nouvelle poésie et à une nouvelle musique* (1946) și *Essai sur la définition et le bouleversement total de la prose et du roman* (1950).

Odată cu obținerea în 1951 a unui premiu la Cannes pentru un film realizat împreună cu Cendrars și Cocteau și participarea activă în 1968 la mișcările studențești din Paris, Isou obține certificarea curentului la nivel național. Fenomenul se extinde în afara granițelor Franței în momentul în care doi dintre cei mai apropiați colaboratori ai lui Isou, influentul scriitor Guy Debord și artistul Gil J. Wolman pun bazele asociației *Lettrist International* care, prin fuziunea cu *International Movement for an Imaginist Bauhaus* și *London Psychogeographical Association*, va da naștere grupării revoluționare dizidente *Situationist International*. Ast-

fel *Lettrismul* a fost profund implicat în schimbările sociale postbelice depășind net mișcări artistice ca *Existențialismul* și *Supra-realismul*, a căror evoluție ulterioară a influențat-o decisiv.

Personalitate marcantă a vieții culturale din Franța, autor al unor piese de teatru și filme experimentale, Isou a publicat tratate de fizică, matematică, dar mai ales de filozofie, dezvoltând teorii asupra potențialului revoluționar al tineretului, ca fundament al schimbării economice.

La 21 octombrie 2000 Isou apare pentru ultima oară în public la Sorbona, după care boala de care suferea l-a ținut la pat pînă în 28 iulie 2007 când a părăsit această lume.

Multe dintre lucrările sale au fost reeditate post-mortem, printre acestea numărându-se: *Manifesto of Lettrist Poetry: A Commonplaces about Words* (publicat inițial în 1946); *Introduction à une Nouvelle Poésie et une Nouvelle Musique* (1947); *Les Journaux des Dieux* (1950/51); *Initiation à la haute volupté* (1960 - cenzurată până în 1977); *Les Champs de Force de la Peinture Lettriste* (1964); *La Créatique ou la Novatique* (1941-1976); *Contre le cinéma situationniste, neo-nazi* (1979); *Contre l'internationale situationniste* (1960-2000); *Traité de bave et d'éternité* (2000) etc.

În luna septembrie 2007, la puțin timp după moartea artistului, la Paris a fost vernisată o expoziție în care au fost reunite lucrări de pictură, gravură, cărți, reviste și scrisori pe care Isidore Isou le-a elaborat de-a lungul prodigioasei sale cariere.

Referințe:

Kuller, Hary Dr. (coordonare), *Evrei din România - Breviar bibliografic*, Editura Hasefer, București, 2008, pag. 211.

Revista presei

TOPICAL TIME, vol. 64, nr. 1(377), ianuarie - februarie 2013, revistă de filatelia tematică a Asociației Tematicienilor Americani (ATA). Din sumar: *Anyone can own a Jenny Invert!* (Wayne L. Youngblood); *Whaling era long-gone - Whale errors abound* (Alastair Watson); *The B-32 bomber: A footnote in WWII aircraft* (Ray Cartier); *Youth in*

topics (MaryAnn Browman); *Chapter chatter* (Tonny E. Van Loij); *Martin Luther on cinderellas* (Arthur H. Groten); *There are many types of inverts on postage stamps* (Joseph Monteiro); *Unit in action* (Bruce L. Johnson). Rubrica *Philatelic Journals* menționează revista philatelica.ro. (dnd)

► breaking news ► breaking news ► breaking news ► breaking

Transfer de personalitate prin Romfilatelia

Cu puțin timp înainte de punerea în circulație la 26 aprilie 2013 a emisiunii de mărci poștale dedicate celebrării *Zilei Mondiale a Proprietății Intelectuale*, un prieten filatelist din București, d-l general de brigadă (ret.) Alexandru Mateescu (un pasionat maximafilist) m-a contactat pentru a-i oferi eventuale informații suplimentare referitoare la activitatea fizicienei Ștefania Mărăcineanu, imortalizată pe marca de 1 leu (Fig. 1) din respectiva serie.

Deoarece - fără excepție - Romfilatelia păstrează un ciudat secret de tip embargo informațional asupra oricărei noi emisiuni până în ziua punerii sale în circulație, filateliștii sunt obligați să apeleze la alte surse pentru a afla care sunt imaginile mărcilor componente. Am căutat pe adresa site-ului¹ (indicată de prietenul bucureștean) și am găsit descrierea emisiunii în discuție alături de imaginile celor trei timbre. Deși imaginile nu aveau o rezoluție grozavă, am rămas siderat din prima secundă după ce am văzut că treaba nu era deloc în regulă cu persoana prezentată pe marca poștală de 1 leu, aceasta nefiind fiziciană română Ștefania Mărăcineanu, ci chimista poloneză, stabilită în Franța, Marie Skłodowska-Curie!

Cei de la Romfilatelia au făcut o gafă imensă, luând fără discernământ niște informații false de pe Internet în ceea ce privește imaginea prezentată (preluată și transmisă eronat în timp, din autor în autor și din site în site) ca fiind a ro-

mâncei Ștefania Mărăcineanu. Pentru a mă convinge pe deplin că nu sunt eu cel care face vreo confuzie și că știu bine ceea ce am adunat în memorie de-a lungul vieții - ca fizician și ca filatelist cunoscător în domeniul tematicilor tehnico-științifice - am intrat pe diverse site-uri pentru a mă autoverifica; ultimul site care m-a convins pe deplin de gafa monumentală (în acest caz chiar o continuare a unui fel de blestem) din partea *documentaliștilor* de la Romfilatelia (așa se autodenumesc ei, nu *documentariști* cum aș zice eu) a fost site-ul de la Nobel Museum², unde putem găsi imaginea din Fig. 2, cu Marie Curie, la o rezoluție excelentă. Dacă mergem și mai departe cu căutarea, pe site-ul *Arhivelor Institutului Smithsonian*³ ori pe site-ul oficial al *Organizației Premiului Nobel*⁴, vom găsi o fotografie a Mariei Curie din profil, având aceeași coafură și purtând aceeași rochie inconfundabilă ca în imaginea din Fig. 2, dovadă a faptului că savanta a participat (probabil la cererea *Fundației Nobel*) la ceea ce astăzi se numește *un casting* - e adevărat, unu mai mic, așa ca pentru o faimoasă savantă și nu unul... extins ca pentru o efemeră starletă TV din zilele noastre!

Din păcate, eminenta noastră fiziciană Ștefania Mărăcineanu (de la care ne-a rămas o singură fotografie, și aceea doar una *tip pasaport*⁵ a fost văduvită de un merit Premiu Nobel, iar actuala așteptată marcă poștală româ-

Fig. 1

Fig. 2

nească - dorită a fi o mică reparație morală, pusă încă de acum 2-3 ani în planul de emisiuni al Romfilateliei și tot amânată - va trebui să fie retrasă din circulație împreună cu FDC-ul și întregul poștal Cod 003/2013 (având marca fixă identică cu cea adevzivă în discuție), printre altele pentru a nu declanșa vreun anume tip de conflict cu Polonia sau cu Franța.

Poate însă, cum se zice pe la noi, tot răul va fi spre bine pentru că - în mica lume a colecționarilor - o greșală filatelică recunoscută devine mai faimoasă decât un timbru corect.

lași, 25 aprilie 2013

Florin PATAPIE - RAICU

¹ <http://www.timisoaraexpress.ro/documentar/filatelicu-femei-care-au-revolutionat-lumea-9614>

² <http://www.nobelmuseum.se/en/node/661>

³ http://siarchives.si.edu/collections/siris_arc_296535?back

⁴ http://www.nobelprize.org/nobel_prizes/physics/laureates/1903/marie-curie-bio.html

⁵ http://art-zone.ro/personalitati/stefania_maracineanu.html

► Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor aparține autorilor.

► Responsabilitatea pentru conținutul anunțurilor (schimb, vând, cumpăr) revine exclusiv celor care au solicitat apariția

lor.

► Reproducerea parțială sau integrală a materialelor din revistă este permisă numai cu acordul scris al editorului.

► Manuscrisele spre publicare se transmit editorului:

computerstamps@yahoo.com

philatelica.ro este o marcă înregistrată sub nr. 101604

Tipărit la

Director: Coriolan CHIRICHESŢ

Cap limpede: Coriolan CHIRICHESŢ

Redactor: Dumitru F. DUMITRU

Traduceri: Gilda ROŞCA, Dan N. DOBRESUCU

Abonamente: coriolan2006@yahoo.com

Format electronic: <http://www.philatelica.ro/revista.html>

Licitația CORINPHILA - Lot 179, 28 februarie 2013

La această licitație (www.corinphila.ch) s-a vândut partea a treia a colecției *Moldova*^{1,2}, distinsă cu un *Mare Premiu Internațional* la o expoziție FIP, aparținând cunoscutului expert în *România clasice* - Fritz Heimbüchler.

Semnalăm, în afara celor ilustrate alăturat, câteva piese care au înregistrat cele mai mari prețuri (fără comision și TVA):

- *Moldova*, *Cap de bour*, prima emisiune, 81 parale, albastru pe hârtie albăstruie, obliterated cu roșu JASSY MOLDOVA 4/9 (răsturnat), unul din cele 27 exemplare uzate cunoscute, ex colecția René Berlingen, preț de pornire și adjudecare: 50.000 CHF;

- *Moldova*, *Cap de bour*, prima emisiune, 27 parale,

¹ Dobrescu, Dan N. - *Licitația CORINPHILA - Lot 167, 3 decembrie 2010*, philatelica.ro, anul II, nr. 6(11), noiembrie - decembrie 2010, cop 3.

² Dobrescu, Dan N. - *Licitația CORINPHILA - Lot 171, 9 septembrie 2011*, philatelica.ro, anul III, nr. 5(16), septembrie - octombrie 2011, cop 3.

³ Heimbüchler, Fritz - *Moldova CAP DE BOUR emisiunea a doua 1858. A existat un al doilea clișeu pentru 40 PARALE?*, philatelica.ro, anul III, nr. 3(14), mai - iunie 2011, p. 6-8.

⁴ S-au vândut 66 poziții din cele 123 oferite.

negru pe hârtie obișnuită de culoare roz, obliterated cu albastru VASLUI MOLDOVA 22/10, unul din cele 4 exemplare cu obliterated VASLUI (unul dintre acestea se află în colecția Academiei Române), preț de pornire: 20.000 CHF, preț de adjudecare: 23.000 CHF;

- *Moldova*, *Cap de bour*, emisiunea a doua, 40 parale³, neuzat, albastru strălucitor pe hârtie alb-gălbuie, coală de 32 (8x4), preț de pornire și adjudecare: 12.000 CHF;

- *Retour Recipissa* datată 3/10/1865, francață cu un ștraif de 4 bucați de 5 parale albastru pe hârtie velină, *Cuza*, obliterate FRANCO / BOTOSCHENI, proveniență: colecția Sarah, Corinphila - lot 113 (mai 1999) - poziția 4047, preț de pornire și adjudecare: 8.000 CHF.

Totalul vânzărilor⁴ celei de-a treia părți a colecției *Moldova* a depășit 275.000 CHF (fără comision și TVA), care se adaugă celor 2.030.000 CHF (fără comision și TVA) realizați la primele două părți^{1,2}.

Piese licitate pot fi consultate accesând adresa de web site: http://www.philatelica.ro/Romania-179_Moldau.pdf.

Dan N. DOBRESU, AIJP

Scrisoare loco francată cu 2 parale portocaliu pe hârtie obișnuită, *Cuza 1865*, conținând imprimatul „Circulare Popp Frères, Bucarest 1 Mai 1865” în manuscris, obliteratedă cu grătar și BUCURESCI 10/5, preț de pornire: 20.000 CHF, preț de adjudecare: 40.000 CHF.

Scrisoare francată cu 50 Bani albastru pal și roșu, *Carol cu barbă 1872*, obliteratedă: plecare - BUCURESCI 30/9/(18)72, sosire - VENICE OCT 5, preț de pornire: 15.000 CHF, preț de adjudecare: 15.000 CHF.

Scrisoare cu francatură tricoloră - 45 Bani (2 Bani portocaliu, 1870; 3 Bani violet, 1872; 10 Bani albastru - 4 bucăți) obliteratedă: plecare - GALATI 28 JUL (18)72, tranzit - BRESLAU / OSWIECIM TPO Aug 2, sosire - LONDON Aug 5, preț de pornire: 7.500 CHF, preț de adjudecare: 10.000 CHF.

cartea de pe copertă

Cartofilia își face datoria!

ing. Mihai CEUCĂ

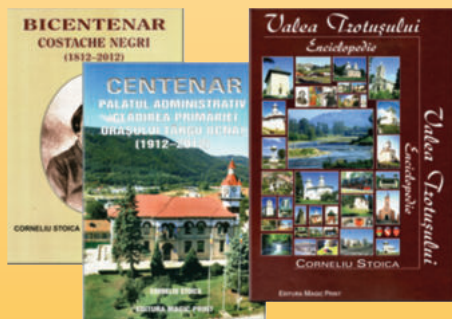
Când, în urmă cu 50 de ani am primit și am pus mâna prima dată pe o ilustrată foarte veche, am simțit un fior de emoție creat de gândul că aveam dovada existenței umane în locurile surprinse de aparatul foto și materializarea sentimentelor omezești exprimate în mesajul scris pe cartea poștală. Primul gând care mi-a trecut atunci prin minte a fost acela că dovada trebuie conservată. Cu timpul, am realizat că fiecare colecționar devine, în fapt, un custode al unui mic muzeu particular. Datoria oricărui muzeu, mic sau mare, este să conserve valorile, dar să le facă și cunoscute, să-și deschidă porțile către publicul interesat. Obiectele supraviețuesc doar dacă cineva are grijă de ele, dacă le conservă fizic dar și ca imagine, dacă cineva evidențiază valoarea lor istorică și sădește în semeni sentimentul de prețuire a valorilor trecutului. Cred cu fermitate că aceasta este și datoria cartofiliei sau mai corect, a cartofilistilor. Călăuzit de această convingere am colecționat

câteva decenii un număr impresionant de cărți poștale ilustrând imagini surprinse în Bacău, Slănic-Moldova și alte localități ale județului Bacău începând cu finalul secolului al XIX-lea. Ilustratele au fost prezentate la numeroase expoziții de cartofilie și reacțiile de apreciere din partea vizitatorilor m-au determinat să amplific efortul de prezentare și prin tehnici editoriale. Așa s-a născut ideea de a oferi imaginile pentru ilustrarea narațiunilor unor lucrări monografice realizate de marii oameni de literă băcăuani. Începutul a fost marcat de monografia „Biblioteca publică Bacău centenar 1903-1993.” Colectivul de autori coordonat de doamna Marilena Donea a ilustrat istoria orașului cu vederi de epocă și inițiativa sa a fost bine primită de cititori. Imaginile vederilor au fost folosite apoi pentru ilustrarea următoarelor lucrări: *Istoria municipiului Bacău* autor Eugen Șendrea, ed.

I 2007 și ed. II 2012, *Istoria Universității din Bacău*, Eugen Șendrea 2009, *Din istoria orașului Bacău 1900-1930*, prof. Alin Popa 2008, *Sala de așteptare - monografia gării Bacău*, Florin Filioareanu, ed. I 2005 și ed. II 2009, *Enciclopedia județului Bacău*, Emilian Drehuță (coord.) ed. I 2006 și ed. II 2008, *Memoria vie a Bacăului*, al-

bum-foto realizat de Ceucă M., Cmeciu D. și Manolache M. în anul 2011. În orașul Târgu Ocna, reputatul profesor Corneliu Stoica mi-a folosit ilustratele pentru a comenta cu „câte o mie de cuvinte” cât valorează o imagine, câteva lucrări impresionante. O amplă enciclopedie *Valea Trotușului* a fost tipărită în două ediții datorită cererii de pe piață. Monografia *Bicentener Costache Negri* prezintă viața și activitatea unuia dintre făuritorii statului modern român. *Monografia clădirii primăriei Tg. Ocna*, măreață operă arhitecturală, a fost prezentată în Centenarul Palatului administrativ. La festivitatea lansării acestei ultime lucrări menționate, autorul și alți vorbitori au remarcat efectul special dat narațiunii volumelor de imaginile bine împănate în text, imagini păstrate datorită cărților poștale ilustrate reproduce. Fiecare intervenție rostită conținea mulțumiri aduse Colecționarului ale cărui efort de gărire și de conservare a ilustratelor era înclinat cu satisfacția utilității publice.

Cartofilia își face datoria!

Sfârșitul anului 2012 ne-a adus lucrarea prietenului Dan Tăran - *Creații personale de grafică poștală și filatelică (ștampile, plicuri, medalii, insigne, diplome...)*, ediția a II-a, Leonberg, 2012, format A4 color, 420 pagini, realizată în regie proprie. Lucrarea este structurată pe 13 capitole: plicuri de expoziție, ocazionale și prima zi - 466 realizări; întreguri poștale (plicuri și cărți poștale) - 293 realizări; mărci poștale - 28 propuneri, din care s-au realizat 4; suporturi pentru ilustrate maxime, cartoane comemorative, ilustrate și altele - 92 realizări; coperte de catalog - 44 realizări; diplome - 54 realizări; medalii,

insigne și plachete - 50 realizări; ștampile de expoziție, ocazionale, prima zi, cartare specială - 872 realizări; lista articolelor publicate, inclusiv cele 200 de emisiuni de la radio Timișoara (iulie 1990 - martie 1995); presa despre autor; distincții deosebite. Lucrarea se adresează filatelistilor preocupați de istoria filateliei românești, fiind un mesaj pentru viitorime. Apreciam ca meritoriu efortul autorului de a aduna aceste creații personale într-un volum. Lucrarea poate fi accesată în format digital. Cei interesați în procurarea lucrării se pot adresa autorului, tel. 0049 715 229 124. (dnd)